

Projekt współfinansowany z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa

I. „Remont konserwatorski elewacji frontowych i przejścia do ogrodu Collegium Sanockiego Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie” w 2022 r. – III rok realizacji PWE.

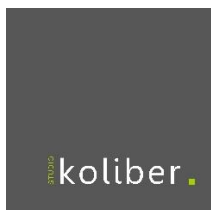
Zamówienie obejmuje roboty konserwatorskie i ogólnobudowlane podczas remontu elewacji G, H, I, J, K, L, M, N, O, P Collegium Sanockiego wraz z drewnianym gankiem oraz renowacją kopuły wykusza elewacji frontowej.

II. „Wymiana okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej.”

Zadanie obejmuje wymianę okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego, zlokalizowanej w budynku pawilonu w ogrodzie, na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu wielkości, podziałów, proporcji profilowania (formy) oraz kolorystyki stolarki istniejącej.

UWAGA:

Wszystkie prace należy wykonać zgodnie z założeniami Programu prac konserwatorskich, Projektu budowlanego oraz wytycznymi Pozwolenia konserwatorskiego i Komisji konserwatorskich.

PROJEKT BUDOWLANY

- OBIEKT:** BUDYNEK COLLEGIUM SANOCKIE
- ADRES:** UL. BATOREGO 12, 31-135 KRAKÓW,
DZIAŁKA NR 98, JED. EWID. ŚRÓDMIEŚCIE, OBRĘB 60.
- TEMAT:** PROJEKT RENOWACJI ELEWACJI BUDYNKU COLLEGIUM SANOCKIE WRAZ Z
OGRODZENIEM PRZY UL. BATOREGO 12 W KRAKOWIE. DZIAŁKA NR 98,
JED. EWID. ŚRÓDMIEŚCIE, OBRĘB 60.
- INWESTOR:** UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
UL. GAOŁĘBIA 24, 31 - 007 KRAKÓW.
- AUTOR:** mgr inż. arch. EWA MIŚKÓW - JANIK
nr ewid. MPOIA/014/2013
- mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator zabytków
- WSPÓŁPRACA:** mgr inż. arch. Anna Szudy
inż. arch. Daria Rembiesa
- SPRAWDZAJĄCY:** mgr inż. arch. Karolina Miśków-Barszczewska
nr ewid. 194/2001

mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator dzieł sztuki
tel. 607 267 052
ul. Wierzbowa 14, 32-065 Krzeszowice

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO IX

Kraków, grudzień 2016 r

Spis zawartości:

Opis techniczny

1.	STRONA TYTUŁOWA	str. 1
2.	SPIS ZAWARTOŚCI	str. 2
3.	OŚWIADCZENIA PROJEKTANTA I SPRAWDZAJĄCEGO	str. 3-7
4.	OPIS TECHNICZNY	str. 8-32
5.	INFORMACJE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA	str. 33-39
6.	WYRYS Z REJESTRU GRUNKÓW	str. 40-41
7.	PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY	str. 42-47

Kraków, 20 grudzień 2016r.

**OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA I SPRAWDZAJĄCEGO
ARCHITEKTURA**

ZGODNIE Z ART. 20 UST. 4 USTAWY Z DNIA 7 LIPCA 1994 R. PRAWO BUDOWLANE (TEKST JEDNOLITY: DZ. U. Z 2013 R., POZ. 1409 Z PÓŹN. ZM.) NINIEJSZYM OŚWIADCZAM, ŻE PROJEKT:
REMONTU DACHU BUDYNKU STAREJ PALMIARNI MIESZCZĄCEGO SIĘ NA TERENIE OGRODU BOTANICZNEGO
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO DZIAŁKA NR 2/2, OBRĘB 53, JEDNOSTKA EWIDENCYJNA ŚRÓDMIEŚCIE UL.
MIKOŁAJA KOPERNIKA 27, KRAKÓW ZOSTAŁ SPORZĄDZONY ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI, NORMAMI
ORAZ ZASADAMI SZTUKI BUDOWLANEJ.

Projektant:

Sprawdzający:

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA

Kraków, dnia 10.06.2013 r.
Znak sprawy: OKK/Upb/062/IMP

DECYZJA nr MPOIA/014/2013

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 3, art. 13 ust. pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity z 2010 r. Dz.U. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.), art. 11 i 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.), § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 2006 r. Nr 83, poz. 578 z późn. zm.) oraz art. 104 i 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.)

stwierdza się, że

Pani

mgr inż.arch. Ewa Miśków-Janik
urodzona w dniu 07 lutego 1976 r., w Olkusz

posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i po zdaniu egzaminu z wynikiem pozytywnym otrzymuje

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Od decyzji przysługuje Pani odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów RP. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję tj. Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

mgr inż.arch. Witold Sztorc, Przewodniczący OKK

mgr inż.arch. Maria Kowalczyk, V-ce Przewodnicząca OKK

mgr inż.arch. Maria Janik, Sekretarz OKK

mgr inż.arch. Jerzy Głodkiewicz, Członek OKK

mgr inż.arch. Jari Skapski, Członek OKK

mgr inż.arch. Ryszard Piotr Szymański, Członek OKK

mgr inż.arch. Marek Tarko, Członek OKK

mgr inż.arch. Artur Trzepta, Członek OKK

mgr inż.arch. Jolanta Wąsik, Członek OKK

Otrzymują:

1. Ewa Miśków-Janik, Osiedle Mozarta 20/19, 31-045 Kraków
2. Gdy decyzja stanie się ostateczna:
  - 1) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego - w celu wpisania do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia budowlane,
  - 2) Małopolska Okręgowa Izba Architektów RP.
3. a/a

Za zgodność z oryginałem

Ewa Miśków - Janik

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. EWA MIŚKÓW-JANIK

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **MPOIA/014/2013**, jest wpisana na listę członków Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **MP-1935**.

Członek czynny od: 04-09-2013 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 13-07-2016 r. Kraków.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **30-06-2017 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Grzegorz Lechowicz, Sekretarz Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

MP-1935-79BE-Y32E-1316-8613

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

Za zgodność z oryginałem

Ewa Miśków - Janik

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

AB.III.7131-109/01

Kraków, dnia 26 września 2001 r.

DECYZJA O NADANIU UPRAWNIENÍ BUDOWLANYCH Nr ewid. 194/2001

Na podstawie art. 13 ust. 1, pkt 1, art. 14 ust. 1, pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (tekst jednolity DZ.U. Nr 106 z 2000 r. poz. 1126 z późn. zm.), oraz § 4 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 8 z 31 stycznia 1995 r. poz. 38) w związku z art. 104 § 1 i § 2 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Pani mgr inż. arch. Karoliny Miśków-Barszczewskiej – na podstawie dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i praktykę zawodową oraz na podstawie pozytywnej oceny z egzaminu na uprawnienia budowlane złożonego przed Komisją Egzaminacyjną,

nadaje

Pani mgr inż. arch. Karolinie MIŚKÓW-BARSZCZEWSKIEJ
urodzonej dnia 18 lutego 1970 r. we Wrocławiu,

UPRAWNIENIA BUDOWLANE *do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej*

Od decyzji niniejszej służy Pani prawo wniesienia odwołania do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Warszawie, ul. Krucza 38/42, za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej decyzji.

mgr inż. arch. Elżbieta Gabryś
Dyrektor
Biura Architektury, Budownictwa
i Gospodarki Przestrzennej

Otrzymują:

1. Pani mgr inż. arch. Karolina Miśków-Barszczewska, ul. Westerplatte 4/1b Kraków
2. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, ul. Krucza 38/42, 00-926 Warszawa
3. aa

31-156 Kraków, ul. Basztowa 22 * tel. (12) 61 60 200 * fax (12) 422 72 08

Za zgodność z oryginałem

Ewa Miśków - Janik

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Małopolska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. KAROLINA MIŚKÓW-BARSZCZEWSKA

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **194/2001**, jest wpisana na listę członków Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **MP-0404**.

Członek czynny od: 20-02-2002 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 16-08-2016 r. Kraków.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **31-03-2017 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Grzegorz Lechowicz, Sekretarz Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

MP-0404-AFEF-EE5C-9F5A-9276

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

Za zgodność z oryginałem

Ewa Miśków - Janik

OPIS TECHNICZNY

1.0 PODSTAWA OPRACOWANIA.

- Zlecenie Inwestora
- Program konserwatorski opracowany przez mgr Katarzynę Sułkowską
- Uzupelniające pomiary i rysunki
- Projekty archiwalne
- Polskie Normy Budowlane.

2.0 ZAKRES OPRACOWANIA

2.1 LOKALIZACJA

Istniejący budynek Collegium Sanockie mieści się przy ul. Batorego 12 w Krakowie na działce nr 98, obręb 60, jednostka ewidencyjna Śródmieście.

2.2 WPIS DO REJESTRU ZABYTKÓW

Budynek został wpisany do rejestru zabytków Miasta Krakowa decyzją A-324 Pałacyk T. Stryjeńskiego z dnia 10.II. 1968r.

2.3 ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Projektowana renowacja elewacji oraz muru nie stwarza zagrożenia dla środowiska.

2.4 EKSPLOATACJA GÓRNICZA

Nie dotyczy

2.5 KATEGORIA GEOTECHNICZNA

Renowacja elewacji oraz muru nie ma wpływu na fundamenty i podłoże gruntowe - zgodnie z Art. 34 ust. 3 pkt 4 Ustawy Prawo Budowlane nie ma konieczności wykonania badań geologiczno – inżynierskich oraz geotechnicznych warunków posadowienia obiektu budowlanego.

2.6 DECYZJA ODROLNIENIA

Projekt renowacji elewacji oraz muru nie wymaga uzyskania decyzji odrolnienia terenu.

2.7 POZWOLENIE WODNO-PRAWNE

Projekt renowacji elewacji i muru nie wymaga decyzji wodno-prawnej.

2.8 PROJEKT ODWODNIENIA WYKOPU

Nie dotyczy.

2.9 CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA

Projekt renowacji elewacji nie wpływa na zmianę charakterystyki energetycznej. Ponadto rozporządzenie Ministra Infrastruktury i rozwoju z dnia 22 września 2015r oraz Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014r o charakterystyce energetycznej budynku zwalnia z obowiązku wykonania charakterystyki dla obiektów zabytkowych.

2.10 WYMOGI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENU PRZYLEGŁEGO DO PASA DROGI W ZAKRESIE WŁĄCZENIA DO DROGI ZGODNIE Z ART. 35 UST.3 USTAWY O DROGACH PUBLICZNYCH

Nie dotyczy.

2.11 PODSTAWOWE DANE TECHNICZNE

Budynek objęty opracowaniem obecnie pełni funkcje dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego Instytutu Pedagogiki, jest to Pałac Stryjeńskiego (Collegium Sanockie), przy ul. Batorego 12 w Krakowie.

Budynek dwukondygnacyjny wykonany w technologii tradycyjnej.

2.12 RYS HISTORYCZNY

Collegium Sanockie „Dom pod Stańczykiem” wraz z otoczeniem powstało w latach 1883-1892. Przez pierwsze 40 lat właścicielami i użytkownikami zespołu byli dwaj wybitni Krakowianie - architekt Tadeusz Stryjeński i fotograf Józef Sebald, a później jego spadkobiercy. W latach 70-tych XX wieku pałac kupił Uniwersytet Jagielloński.

Ogród przy pałacyku, ze wspianym miłorzębem japońskim mieści szereg elementów architektonicznych pochodzących od XIV do XVIII wieku.

Założenie jest typowym pałacykiem w duchu neorenesansu z cechami neobaroku. Główny budynek to pałacyk piętrowy położony między dziedzińcem a ogrodem. Od strony ul. Batorego założenie dopełniają dwa „skrzydła”; prawe to parterowa loggia o pięcioletniarkadach otwarta w stronę dziedzińca i ulicy. Budynek lewy, piętrowy zdobi wydatny wykusz z rzeźbą na piętrze, przedstawiającą Stańczyka i datą 1886r. Wykusz przykrywa oryginalny czteropłóciowy dach w formie kopuły i „maszt” na sztandar.

Ściany wszystkich tych budowli wykonano z cegły akcentując narożniki i obramienia okien tynkiem. Wejście i główne okno na osi wzbogacają kolumny, a niektóre okna dekoracja stiukowa. Wysokie dachy posiadają zrekonstruowane, ozdobnie potraktowane kolumny.

We wnętrzach budynku głównego, na parterze zachował się drewniany strop kasetonowy oraz trzy piece z dobrze zachowanymi kaflami, jeden z nich o charakterze secesyjnym.

Godnym uwagi jest zrekonstruowany ogród. Budynek pałacyku z pawilonem ogrodowym łączy zadaszone przejście. Posesję od założenia przy ul. Batorego 14 wydziela osobny mur. Duże, segmentowo zamknięte wnęki ożywiają mury, które w przejściu do pawilonu zostały wyposażone w ławeczki.

Centrum ogrodu stanowi duży klomb, od którego wybiegają szerokie ścieżki. Wydziela je, jak i klomb niski żywopłot z bukszpanu. Spośród drzew, których jest właściwie niewiele, wyróżnia się miłorząb japoński wpisany do rejestru zabytków.

Murek od strony Karmelitów ożywia wnęką z osłoniętą schodkowym szczytem, o charakterze kapliczki - kamienną rzeźbą Matki Boskiej z Dzieciątkiem. W lewej części ogrodu określając miejsce od strony tylnej elewacji budynku, na trawniku umieszczono odwrotnie gotycki baldachim pochodzący najprawdopodobniej z kościoła Mariackiego, który biorąc pod uwagę historię tej świątyni, można datować na koniec XIV w. We wnękach przy „kapliczce” z postacią Matki Boskiej znajduje się sześć dość silnie uszkodzonych elementów gotyckich, ozdobionych „ślepych” maswerkami.

Bardzo trudno datować jest kolumnę, leżącą blisko głównego budynku. Kolumny takie stosowano w Krakowie od XVI do prawie połowy XVII w.

Wśród rozrośniętego krzewu w prawej części ogrodu znajduje się kwadratowa płyta z rozetą roślinną. Rozetę tą można uważać za wypełniającą kiedyś kaseton i datować na I połowę XVI w. Kolejna płyta z rozetą wmurowana została w dolną część tylnej elewacji budynku.

Źródło: „Sanok College in the Jagiellonian University” JAN SAMEK, Bibliotheca Samkoviciana, Libri Minores II, Kraków

2.13 OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO - ELEWACJE BUDOWA TECHNOLOGICZNA

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Badania stratygraficzne wykonano w obrębie dziedzińca i sieni w przejściu do ogrodu. **Zakres badań obejmował wykonanie odkrywek sondażowych na obecność pierwotnych warstw malarskich w obrębie pierwotnych, malowanych tynków wapiennych.**

WYNIKI BADAŃ

Opis wykonanych odkrywek

Odkrywki wykonano na ścianach i detalach sztukatorskich niewielkiego dziedzińca przed sienią oraz w sieni przejścia do części ogrodowej posesji. Na podstawie wykonanych badań możliwe jest stwierdzenie, jak wyglądała pierwotna kolorystyka ścian i detali.

Pierwotnie ściany niewielkiego dziedzińca przed sienią i muru arkadowego ogrodzenia pomalowane były farbą wapienną na kolor ceglasty. Detale sztukatorskie (gzymsy, pilastry, cokoły) znajdujące się w sieni wykonano z zaprawy wapiennej z niewielkim dodatkiem drobnoziarnistego wypełniacza (piasku). Jest prawdopodobne, że do tej zaprawy dodano gips. Powierzchnię detali sztukatorskich oraz ścian i sklepienia sieni pomalowano na kolor różowo – ugrowy.

Opisane wyżej odkrywki udokumentowano w postaci fotografii dołączonych do niniejszego opracowania w rozdziale dokumentacja fotograficzna.

SZTUKATERIE I ŚCIANY W SIENI

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. techno	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		IV	XX w.	w. mal. emulsyjna, beżowa
2.		III	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka wapienno – cementowa
4.				warstwa izolacyjna (klej lub pokost)
5.		II	XX w.	w. mal. szara
6.				gips szpachlowy
7.		I	1884	w. mal. wapienna, różowo – ugrowa
8.				stiuk wapienno – gipsowy
9.				tynek wapienno – piaskowy
10.				wątek ceglany

Opis

Ściany wymurowano z cegły, a następnie pokryto tynkiem wapiennym. Sztukaterie wykonano z zaprawy wapiennej z dodatkiem drobnoziarnistego piasku i być może gipsu. Ściany i sztukaterie w sieni pomalowano na jednolity kolor różowo – ugrowy.

Kolejne odnowy polegały na pokryciu powierzchni ścian i sztukaterii gipsem lub zacierką cementowo – wapienną, a następnie pomalowaniu powierzchni farbą. Nawarstwienie się kolejnych zacierek i farb spowodowało zatarcie formy rzeźbiarskiej detalu sztukatorskiego.

ŚCIANY DZIEDZIŃCA I MURU ARKADOWEGO W JEGO OBREBIE

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. techno	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		IV	XX w.	w. mal. emulsyjna, jasno – beżowa
2.		III	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka cementowa
4.		II	XX w.	w. mal. rozbielona pomarańczowa
5.				tynek wapienny

6.		I	1884	w. mal. wapienna, ceglasto – brązowa
7.				tynek wapienno – piaskowy
8.				wątek ceglany

Opis

Ściany dziedzińca i muru arkadowego wymurowano z cegły, a następnie pokryto tynkiem wapiennym. Powierzchnie tynków pomalowano farbą wapienną w kolorze ceglasto – brązowym, zbliżonym do koloru wypalanej cegły (siena palona).

Kolejne remonty polegały na usuwaniu zniszczonych (zmurszałych, zasolonych i odspojonych) partii tynku, uzupełnieniu ubytków zacierkami, a następnie pomalowaniu całej powierzchni farbą elewacyjną. Obecnie największym problemem jest cienka, bardzo mocna i szczelna zacierka cementowa (III okres hist.) pokrywająca pierwotne tynki. Jest ona trudna do usunięcia, a jednocześnie powoduje blokadę dyfuzji pary wodnej, co z kolei przyczynia się do dalszej degradacji spodniej warstwy tynku.

ŚCIANY ELEWACJI FRONTOWYCH

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. techno	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		III	XX w.	w. mal. emulsyjna, beżowa
2.		II	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka wapienno – cementowa
4.				warstwa izolacyjna (klej lub pokost)
5.		I	1884	w. malarska wapienna
6.				zaprawa romańska, różowo – ugrowa
7.				elementy kamienne
8.				barwiona zaprawa w spoinach
9.				kształtka ceramiczna licowa
10.				wątek ceglany

Tynki, występujące na całości elewacji frontowych, pierwotnie wykonano z zaprawy romańskiej. Pierwotna powierzchnia tych wypraw była gładka, bez wyraźnej faktury wypełniacza. Struktura zaprawy pierwotnej jest zwarta, ze stosunkowo niewielką ilością wypełniacza typu piasek. Elementy dekoracji sztukatorskiej wykonano jako odlewy z formy – dotyczy to form ornamentalnych zdobiących obramienia i zwieńczenia okien, boni oraz konsoli gzymsu koronującego. Gzymsy i opaski listwowe wykonano jako elementy ciągnięte bezpośrednio na elewacji. Kolorystyka pierwotna zapraw jest charakterystyczna dla używanych w tym czasie zapraw i ma jasny odcień różowo – ugrowy. Pierwotnie powierzchnię tynków romańskich pozostawiono bez dodatkowego zabezpieczenia. W późniejszym czasie prawdopodobnie zabezpieczono je pokostem, stąd miejscowo widoczna ciemniejsza brązowa barwa. Naprawy tynku wykonano zaprawą cementową, a następnie całość pomalowano farbą elewacyjną o zbliżonym do pierwotnej zaprawy kolorze.

WĄTEK CEGLANY

Całą willę wymurowano z cegły na zaprawie wapienno – piaskowej. Powierzchnie płaskie elewacji frontowych wykonano z cegieł licówek murowanych w modyfikowanym wątku krzyżowym. Użyto kształtek w trzech nietypowych rozmiarach. Główka stanowi 2/3 wozówki, a dodatkowo użyto małe kształtki stanowiące 1/3 wozówki. Cegły układano w dwóch przemiennych warstwach. Jedną stanowią wozówki, a drugą główki przedzielone małymi kształtkami (1/3 główki). Uzyskano w ten sposób efektowny, krzyżkowy układ. Pierwotna spoina była wykonana z zaprawy wapienno – piaskowej, podbarwianej na czerwono, a po wyschnięciu pomalowanej farbą wapienną w kolorze czerwonym (ceglastym). Spoina jest mocno cofnięta w stosunku do lica wątku ceglanego, co daje efekt graficznego podkreślenia układu cegieł.

ELEMENTY KAMIENNE

Elementy kamienne występują w obrębie elewacji frontowych oraz ogrodzenia od strony ulicy. Są to kamienne schody z portalem, wykonane z piaskowca (portal – piaskowiec szydłowiecki, schody być może też, jednak ze względu na stopień zabrudzenia i zatarcia cementowe trudno to potwierdzić). Elementy w zwieńczeniu ryzalitu wejścia (kule i esownice z wapienia pińczowskiego), kule i postumenty na zwieńczeniu loggi i narożnika elewacji frontowej (wapień pińczowski i piaskowiec), podwaliny tralek i płyciny od strony ulicy Batorego w obrębie loggii z piaskowca karpackiego. Płycina z czerwonego, polerowanego marmuru ze złożoną łańską sentencją w zwieńczeniu ryzalitu wejściowego. Polichromowaną rzeźbę z postacią Stańczyka wykonano z wapienia pińczowskiego i pokryto warstwą malarską wapienną. Nakrywy murka ogrodzenia oraz nakrywy wieńczące słupy ogrodzenia wykonano z piaskowca. Nakrywom murka nadano groszkowaną fakturę.

W przejściu na dziedziniec prowadzący do ogrodu zamontowano próg z piaskowca. Schody w sieni wykonano z ciosów piaskowca. Posadzkę z sieni wykonano z kwadratowych płyt kamiennych (piaskowiec drobnoziarnisty i wapień zbity).

ELEMENTY METALOWE

Z kutego metalu wykonano segmenty ogrodzenia wraz z furtką, furtkę w przejściu na dziedziniec prowadzący do ogrodu, lampy przy wejściu oraz kraty w drzwiach wejściowych. Wszystkie te elementy pomalowano na kolor czarny.

OFASOWANIA BLACHARSKIE I POKRYCIE DACHOWE

Z blachy miedzianej wykonano wszystkie ofasowania parapetów, gzymsów, gzymsów nad oknami. Z blachy miedzianej wykonano także pokrycie dachowe budynków oraz ozdobne pokrycie dachowe wieżyczki wykusza.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Stolarka okienna została wykonana z drewna jako skrzynkowa, malowana od środka na kolor biały, a od strony zewnętrznej na kolor brązowy. Okna ze ślemieniem na 2/3 wysokości, z ozdobną listwą przymykową jedynie w części korpusu. Najbardziej ozdobne są okna na parterze, z profilowanym ślemieniem i listwą przymykową w formie płaskiej kolumnienki. Okna do dawnej pracowni (obecnie sekretariat) wykonane jako polskie, ze skrzydłami otwieranymi na zewnątrz. Od strony dziedzińca okna o uproszczonej formie, bez profilowanego ślemienia. Podział okien w zależności od wielkości sześć lub dziesięciopłowy. Ze wstępnej oceny wynika, że okna pierwotne są to okna korpusu willi w części parterowej. Są one czteropłowe, z uchylnym naświetlem dzielonym szprosem. Dwa okna od dawnej pracowni są zwieńczone półkoliście, sześciopłowe.

Drewniany ganek wykonano w układzie trójdzielnym, z płycinową dekoracją w dolnej części. Okna ganku z podziałem dziewięciopłowym w części pod ślemieniem i sześciopłowym nad ślemieniem. Ganek pomalowany jest w kolorze jasnego brązu.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

Kominy są wykonane z jasnougrowej cegły ze spoiną cementowo – wapienną. Pokrycie muru granicznego z wykonano dachówek karpiówek montowanych na zaprawie cementowo – wapiennej. Dolna płaszczyzna arkad wyłożona jest ceglami.

2.14 ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Willa miejska Pod Stańczykiem, dom własny architekta Tadeusza Stryjeńskiego, jest niezwykle cennym przykładem architektury stylu historyzującego II połowy XIX wieku. Obiekt jest świetnie zaprojektowany od strony funkcjonalnej. Posiada też wysokie walory estetyczne i przemyślany program ideowy. Szereg detali rzeźbiarskich stanowi nie tylko aluzję do poglądów autora projektu, ale także podkreśla historyczne związki z architekturą Krakowa. Kilka lat temu odnowiono elewację ogrodową willi wraz z drewnianą werandą oraz krytą galerię, prowadzącą do dawnego atelier architekta. Pogarszający się stan techniczny elewacji frontowych i ogrodzenia od strony ulicy Batorego skłania do podjęcia kompleksowych prac konserwatorskich.

Głównym celem prac, oprócz poprawy stanu technicznego, jest przywrócenie pierwotnej estetyki elewacji frontowych. Są one mocno zróżnicowane technologicznie. Zastosowano tu cegłę licową z barwionymi spoinami, tynki i odlewy z cementu romańskiego, tradycyjne tynki wapienno – piaskowe pomalowane farbą wapienną, detale z zaprawy wapienno – gipsowej, detale kamienne z piaskowca i wapienia pińczowskiego, a także polerowanego marmuru ze złożoną inskrypcją, elementy polichromowane, kute żelazne kraty, drewniane okna, drzwi i werandy, pokrycie dachowe z blachy miedzianej. O ile konserwacja elementów drewnianych, kamiennych, tynkowanych, metalowych i wątku ceglanego odbywać się będzie za pomocą klasycznych metod i środków konserwatorskich, o tyle szczególną uwagę należy zwrócić na przywrócenie pierwotnej technologii wypraw i detali romańskich. Do tej pory odnawianie tego typu wystroju odbywało się poprzez malowanie elementów farbą elewacyjną ze względu na brak dostępności na rynku zapraw romańskich. Obecnie nie ma tego typu przeszkód.

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

W obrębie elewacji frontowych, widocznych od strony ulicy Batorego, zastosowano tynki romańskie. Także cała dekoracja architektoniczna, z wyjątkiem detali kamiennych, wykonana jest z cementu romańskiego bądź to jako odlewy, bądź elementy ciągnięte. Z kolei w obrębie niewielkiego dziedzińca i sieni w przejściu do części ogrodowej zastosowano tradycyjne tynki wapienno – piaskowe, z detalem wapienno – gipsowym, malowane farbą wapienną na kolor zbliżony do koloru zapraw romańskich.

Jeśli chodzi o zaprawy i detale romańskie, ich stan techniczny jest na tyle dobry, że zakłada się oczyszczenie wszystkich powierzchni z nawarstwień (głównie farb elewacyjnych i brudu) przy zastosowaniu metody strumieniowo – ściernej. Należy odpowiednio dobrać ciśnienie do stanu oczyszczanej powierzchni, co pozwoli na przeprowadzenie procesu czyszczenia bez uszkodzenia pierwotnych zapraw. Zaproponowana metoda jest bardzo skuteczna, ogranicza nasączenie wodą pierwotnych tynków, a także pozwala na przywrócenie pierwotnej kolorystyki. W trakcie poprzednich prac konserwatorskich, przeprowadzonych w 1986 r., do uzupełniania ubytków w

obrębnie tynków z konieczności zastosowano zaprawy cementowe. Po oczyszczeniu ujawni się ich pełen zakres, który obecnie w dużej części ukryty jest pod warstwą farby elewacyjnej.

Wszystkie spękanе, odspojone od podłoża i słabe technicznie uzupełnienia cementowe należy skuć. Dotyczyć to będzie przede wszystkim partii cokołowych elewacji w gładkich płaszczyznach bez profilowanego zwieńczenia cokołu. Dopuszcza się pozostawienie fragmentów w dobrym stanie technicznym, jak np. gzymsów ciągnionych, których usunięcie byłoby nieuzasadnione. Powierzchnie zapraw romańskich, które wykazują osłabienie strukturalne, należy zaimpregnować preparatami krzemoorganicznymi lub alternatywnie krzemianowymi. Nie należy do tego celu stosować emulsji tworzyw sztucznych. Do uzupełnienia i miejscowego odtworzenia dekoracji architektonicznej zostanie zastosowana zaprawa romańska. Uzupełnienia będą wykonane w technice ciągnionej (gzymsy, elementy profilowane i płaskie), odlewów (brak całych rzeźbiarskich elementów dekoracji) oraz uzupełnienia „z ręki” niewielkich ubytków. Przetarcia zaprawą będą wymagały zwłaszcza powierzchnie na ścianie zachodniej, najbardziej narażonej na wypłukiwanie. W obrębnie murków w przęsłach ogrodzenia należy odkuć wszystkie spękanе zaprawy. Partie te, ze względu na duże zniszczenia, należy uzupełnić dając jako podkład pod wyprawy romańskie szerokoporowy tynk odsalający. Na jego powierzchnię należy w końcowej warstwie nałożyć zacierkę z zaprawy romańskiej i wygładzić powierzchnię. Podobnie należy postąpić w partii cokołowej wszystkich elewacji frontowych. W miejscach silnie zasolonych, z widocznymi wykwitami, należy dokonać naprzemiennego spłukiwania i wysychania powierzchni w celu usunięcia szkodliwych związków. Miejscowo można zastosować okłady odsalające z pulpy celulozowej lub glinki bentonitowej.

Należy zwrócić uwagę, że pierwotna powierzchnia tynków romańskich jest bardzo gładka, pozbawiona uziarnienia. Dlatego przy wykonywaniu uzupełnień należy dostosować fakturę do faktury pierwotnej.

Pęknięcia elementów zostaną podklejone. Elementy spękanе zostaną zaimpregnowane. Spękania skurczowe należy zaszlamować cementem romańskim.

Ze względu na silne przebarwienia powierzchni, spowodowane pokostowaniem i licznymi warstwami farb elewacyjnych, jest prawdopodobne, że nie będzie możliwa ekspozycja pierwotnej powierzchni wypraw romańskich. Przewiduje się jej scalenie poprzez pokrycie cienką warstwą farby cementowej z cementem romańskim w kolorze dobranym do pierwotnej barwy wypraw. Alternatywnie można zastosować laserunkową farbę elewacyjną o spoiwie silikonowym. Decyzję o scaleniu kolorystycznym należy podjąć w ostatnim etapie prac, w ramach komisji konserwatorskiej.

Elementy z zapraw romańskich są bardzo odporne na działanie szkodliwych czynników atmosferycznych. Okres, w jakim zaprawy romańskie uzyskują końcową wytrzymałość, jest długi i wynosi ponad 30 dni. Naturalne przebarwienia powierzchni, spowodowane chwilowym wnikaniem wody opadowej, znikają po przeschnięciu. Zaprawy romańskie posiadają naturalne przebarwienia powierzchni, wynikające z technologii. Nie należy ich korygować farbami.

Dopuszcza się ze względów użytkowych, na wyraźne życzenie użytkownika obiektu, zabezpieczenie powierzchni tynków od strony ul. Batorego (wyłącznie płaszczyzny w ciągu ulicy) preparatem antygraffiti do wysokości ok. 3 m nad poziomem terenu (linia nadproży okien parteru).

Partie tynków tradycyjnych, wapienno – piaskowych należy zbadać pod kątem odspojenia od podłoża. Partie zmurszałe, odspojone i spękań należy skuć. Widoczne ukośne pęknięcia poszerzyć i uzupełnić elastyczną zaprawą (szpachlówką mineralną). W razie potrzeby, gdyby pęknięcia były głębokie, należy dokonać skotwienia kotwami ze stali nierdzewnej (pręty żebrowane o średnicy 6 – 8 mm) po konsultacji z konstruktorem. Powierzchnię tynków należy oczyścić z nawarstwień farb i brudu metodą strumieniowo – ścierną, podobnie jak partie tynków romańskich, lub alternatywnie gorąca parą wodną pod ciśnieniem z dodatkiem detergentu lub pasty chemicznej (w razie silnych zabrudzeń). Wcześniej należy odkuć wszystkie cienkowarstwowe zacierki mineralne. Detale sztukatorskie w przejściu do sieni należy oczyścić ręcznie, aby nie uszkodzić zachowanych profili. Szczególną uwagę należy zwrócić na gmerk Tadeusza Stryjeńskiego, umieszczony w kluczu portalu do sieni. Oczyszczoną powierzchnię tynków należy wzmocnić preparatem krzemianowym poprzez zabieg impregnacji.

Uzupełnienia tynków należy wykonać tradycyjną zaprawą wapienno – piaskową z niewielkim dodatkiem białego cementu lub zastosować wapno trasowe. Dopuszcza się zastosowanie gotowych fabrycznie zapraw. Końcową zacierkę należy nałożyć jako scalającą szlichtę z drobnym uziarnieniem. Uzupełnienia ubytków detali sztukatorskich należy wykonać gotową zaprawą do sztukaterii lub samodzielnie wykonaną zaprawą wapienno – gipsową z niewielkim dodatkiem piasku.

Po wysezonowaniu tynków ich powierzchnię należy pomalować farbami o spoiwie silikonowym, w odpowiednio dobranym kolorze. Podczas prac w obrębie dziedzińca w przejściu do ogrodu należy ustalić pierwotną kolorystykę tynków. Ze wstępnie wykonanych badań wynika, że pierwotnie tynki wapienno – piaskowe na ścianach tej części pomalowano na kolor sieni palonej. Po oczyszczeniu tynków z nawarstwień będzie możliwe dokładne ustalenie pierwotnej kolorystyki. Ściany w sieni wraz ze sztukateriami wapienno – gipsowymi pomalowane były pierwotnie w kolorze zbliżonym do zapraw romańskich (różowo – ugrowy).

Bezwzględnie należy przywrócić na miejsce ekspozycji kompozycję rzeźbiarską, eksponowaną nad portalem w sieni prowadzącej do ogrodu. Kilka lat temu była ona ustawiona na pierwotnej drewnianej półce mocowanej do ściany na metalowych konsolach. Obecnie półka jest pusta.

WĄTEK CEGLANY

Przewiduje się przywrócenie pierwotnego wyglądu powierzchni wątek ceglanych, czyli ekspozycję wątku z malowaną czerwoną spoiną.

Wykonany z ceramicznych kształtek licowy wątek ceglany jest zachowany w stosunkowo niezłym stanie. W pierwszej kolejności powierzchnia wątek ceglanych zostanie oczyszczona z brudu metodą termopary z preparatem czyszczącym (detergent lub miejscowo pasta z kwaśnym fluorkiem amonu). Ubytki kształtek ceglanych, widoczne w kilku miejscach, należy uzupełnić kształtkami o tych samych wymiarach, kolorze i stopniu wypalenia. Kształtki należy osadzić na zaprawie mineralnej, mrozoodpornej. Ubytki spoin zostaną uzupełnione zaprawą mineralną,

barwioną w masie. Pierwotnie spoina miała kolor ceglasty i prawdopodobnie była podmalowana farbą wapienną. Dlatego obecnie należy przywrócić jej pierwotny wygląd. Powierzchnia spoiny zostanie podmalowana farbą o spoiwie silikonowym na kolor ceglasty (kolor wątku).

Powierzchnia wątku ceglanego po wykonaniu zabiegów konserwatorskich zostanie zabezpieczona preparatem hydrofobowym. Ewentualne niewielkie przebarwienia kolorystyczne cegieł planuje się scalić farbami o spoiwie silikonowym.

Pozostałe elementy ceramiczne – wyłożone ceglami wnęki arkad ogrodzenia oraz dachówki karpiołki wieńczące ogrodzenie na dziedzińcu w przejściu do ogrodu – należy oczyścić z brudu metodą termopary z użyciem detergentu. Miejsca zaatakowane przez mikroorganizmy należy zdezynfekować preparatem biobójczym. Drobne ubytki zaprawy w spoinach należy uzupełnić zaprawą mineralną, a spoinę scalić kolorystycznie do koloru cegły. Całość zahydrofobizować.

ELEMENTY KAMIENNE

Zakłada się przywrócenie wszystkich elementów kamiennych do stanu pierwotnego w zakresie technicznym i estetycznym. W pierwszej kolejności powierzchnia elementów kamiennych zostanie oczyszczona z brudu i nawarstwień metodą termopary z użyciem pasty chemicznej. Powierzchnie zaatakowane przez mikroorganizmy zostaną zdezynfekowane specjalnym preparatem. Zaleca się dwukrotne wykonanie tego zabiegu ze względu na duży stopień występowania glonów. Elementy osłabione strukturalnie należy poddać zabiegowi impregnacji preparatem krzemoorganicznym.

Ze względu na miejscowy duży stopień zniszczenia część elementów wymagać będzie rekonstrukcji w odpowiednim gatunku kamienia (piaskowiec i wapień pińczowski) oraz uzupełniania metodą taszowania. Dotyczy to elementów umieszczonych na szczycie elewacji (kule), stopnia w przejściu na dziedziniec, schodów w sieni oraz zwieńczeń i nakryw słupów ogrodzenia. Zakres rekonstrukcji i uzupełnień będzie możliwy do oceny dopiero po oczyszczeniu kamieniarki. Wstępnie ocenia się go na 15% elementów do rekonstrukcji i głównie dotyczy kul. W obrębie nakryw słupów ogrodzenia i nakryw murków ogrodzenia konieczne będzie wstawienie taszli z piaskowca. Próg z piaskowca w bramie prowadzącej na dziedziniec w przejściu do ogrodu należy uzupełnić metodą taszowania, a pozostały pierwotny materiał kamienny poddać pełnej konserwacji technicznej i estetycznej. Obecny stopień jest silnie spękany i ma rozległe ubytki, a także uzupełnienia wykonane zaprawą cementową. Wszystkie te uzupełnienia należy wykuć. Gniazda pod taszle zgeometryzować i uzupełnić piaskowcem dobranym kolorystycznie do pierwotnego materiału kamiennego z zastosowaniem w razie potrzeby metalowych bolców kotwiących. Pozostałe drobne ubytki zostaną uzupełnione zaprawą mineralną.

Kamienne schody w sieni w przejściu do ogrodu należy poddać konserwacji. Należy wykuć późniejsze uzupełnienia zaprawą cementową oraz taszle kamienne z odmiennego materiału kamiennego. Powierzchnię kamienia oczyścić z brudu, a następnie zaimpregnować preparatem krzemoorganicznym w celu wzmocnienia strukturalnego. Jest to kluczowy zabieg procesu konserwatorskiego. Po wzmocnieniu struktury (po ok. 3 tygodniach) należy przystąpić do

wykonania uzupełnień metodą taszowania z użyciem piaskowca o odpowiedniej barwie i uziarnieniu. Powierzchnię wszystkich stopni i podstopnic należy przegroszkować, co pozwoli na wyrównanie płaszczyzny. Na krawędziach należy nabić pasek prążkowany, tzw. szlak krakowski. Drobne ubytki oraz spoinowanie między ciosami należy uzupełnić zaprawą mineralną barwioną w masie.

Należy odkuć uzupełnienia zaprawą cementową widoczne na stopniach w wejściu głównym do budynku. Stopnie należy przegroszkować, co pozwoli na zniwelowanie ubytków powierzchni oraz nada fakturę antypoślizgową. Przed przystąpieniem do uzupełniania ubytków osłabiona struktura kamienia zostanie wzmocniona poprzez zabieg impregnacji przy zastosowaniu preparatu krzemooorganicznego lub krzemianowego w zależności od stopnia zniszczenia.

Po uzupełnieniu wszystkich ubytków i ewentualnym scaleniu kolorystycznym przebarwień, powierzchnia kamienia zostanie zabezpieczona przed działaniem wody opadowej poprzez zabieg hydrofobizacji wodoroztwarzalnym środkiem krzemooorganicznym.

Podczas prac konserwatorskich w obrębie szczytów elewacji należy poddać konserwacji odwrocie wszystkich kamiennych elementów.

Marmurową płycinę z napisem HOC ERAT IN VOTIS nad wejściem głównym należy oczyścić z brudu i nawarstwień metodą termopary. Powierzchnię kamienia należy przeszlirować. Ubytki marmuru uzupełnić przy zastosowaniu kitów poliestrowych lub epoksydowych, barwionych w masie. Należy także uzupełnić ubytki spoin między ciosami kamienia. Całość przeszlirować doprowadzając powierzchnię do poleru. Napis na płytach marmuru pierwotnie był na pewno złocony. Dlatego proponuje się rekonstrukcję złoceń wykonaną złotem płatkowym w technice olejnej. Całość płyt marmurowych w końcowym etapie należy zabezpieczyć pastą woskową z dodatkiem wosków mikrokrystalicznych i przepolerować filcem.

Polichromowaną płaskorzeźbę z postacią Stańczyka, wykonaną z wapienia pińczowskiego, należy bardzo dokładnie oczyścić ręcznie, miniparownicą z zastosowaniem detergentów niejonowych oraz w razie potrzeby z użyciem rozpuszczalników organicznych. Osłabione partie zaimpregnować preparatem krzemooorganicznym. Drobne ubytki formy należy uzupełnić zaprawą mineralną. Należy zrekonstruować polichromię w miejscach, gdzie została wypłukana. Zaleca się zastosowanie pigmentów mineralnych w proszku i spoiwa silikonowego, bardziej odpornego na warunki atmosferyczne. Ostatnim zabiegiem będzie hydrofobizacja preparatem silikonowym.

ELEMENTY METALOWE

Powierzchnię wszystkich elementów metalowych – bram, furtek, przęseł ogrodzenia, krat, uchwytów, konsoli ganku – należy bardzo dokładnie oczyścić z warstw farb i produktów korozji. Zaleca się zastosowanie metody piaskowania, a w ostateczności metody chemiczne z użyciem preparatów do usuwania powłok olejnych. Ubytki elementów dekoracyjnych należy uzupełnić metodami kowalskimi, a następnie przyspawać do części głównej. Powierzchnia metalu zostanie zabezpieczona podkładem antykorozyjnym. Warstwa wymalowania końcowego zostanie wykonana

farbą odporną na działanie czynników atmosferycznych w odpowiednim kolorze (po wykonaniu badań stratygraficznych).

POKRYCIE DACHOWE I OFASOWANIA BLACHARSKIE

Należy utrzymać istniejące pokrycie z blachy miedzianej oraz dobre technicznie ofasowania blacharskie. Uszkodzone fragmenty ofasowań w miejscach, gdzie są one nieszczelne należy wymienić na nowe, z blachy miedzianej (m.in. w części parterowej nad cokołem oraz na styku loggii z elewacją frontową).

Zaleca się przeprowadzenie konserwacji ozdobnego krycia hełmu wykusza. Historyczne pokrycie blachą miedzianą zachowane jest w dobrym stanie, jednak powierzchnia jest mocno zabrudzona. Praktycznie na całej powierzchni widoczna też jest charakterystyczna zielona patyna. Zaleca się wykonanie zabiegu oczyszczenia powierzchni metodą strumieniowo – ścierną przy zastosowaniu ścierniwa ze zmielonych łupin orzechów. Należy tak wyregulować ciśnienie, aby nie usunąć patyny. Drobne nieszczelności pokrycia należy naprawić metodą lutowania lub w razie potrzeby wymiany niewielkich elementów.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Konserwacji należy poddać wszystkie drewniane elementy – stolarkę okienną i drzwiową oraz ganek na dziedzińcu w przejściu do ogrodu. Łuszczącą się farbę należy usunąć mechanicznie przez zeszlifowanie oraz przy zastosowaniu metod chemicznych. Ubytki drewna uzupełnić kitem z żywicy. Zniszczone całe fragmenty drewna wymienić na nowe (listewki, listwy przymykowe, listwy okapnikowe itp.). Ewentualne ubytki profilowanych i rzeźbionych listew zrekonstruować w drewnie. Skleić i uzupełnić pęknięte płyciny ganku. W razie potrzeby dokonać wzmocnienia konstrukcji przez wymianę listew. Wszystkie elementy stolarki należy pomalować na kolor brązowy farbą kryjącą, alkidową. Należy także poddać konserwacji metalowe konsole, na których ganek jest wsparty. Należy wyczyścić i naprawić oryginalną klamkę mosiężną w drzwiach głównego wejścia.

Bezwzględnie zabrania się wymiany okien skrzynkowych na jednoramowe.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

Wszystkie elementy ceramiczne należy oczyścić z brudu i zdezynfekować miejsca zaatakowane przez glony. Ubytki zaprawy w spoinach należy uzupełnić zaprawą cementowo – wapienną. Zaleca się także doklejenie na zaprawie mrozoodpornej dociętych dachówek z lewej strony muru. Powierzchnię wszystkich elementów ceramicznych należy zahydrofobizować preparatem silikonowym.

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Wykonane w technologii cementu romańskiego

1. Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia foliami polietylenowymi i miękkimi płytami pilśniowymi, dociętymi do kształtu okien.
2. Skucie tynków w złym stanie technicznym na powierzchniach płaskich (tynki zmurszałe, zawilgocone, zasolone, odspojone itp.), przede wszystkim w części cokołowej oraz na murkach ogrodzenia. Wcześniej należy ściągnąć uszkodzone profile, aby móc później wykonać ich rekonstrukcję.
3. Wykucie metalowych i zardzewiałych bolców z wyjątkiem historycznych kotew.
4. Wykonanie próbnego czyszczenia strumieniowo – ściernego z zastosowaniem różnych ścierniw. Należy wykonać próby z następującymi ścierniwami:
  - piasek kwarcowy o granulacji poniżej 1 mm
  - elektrokorund zwykły brązowy o granulacji 0,053 – 0,125 mm
  - ścierniwo garnet (granat almandynowy)¹.Po wykonanych próbach należy wybrać do czyszczenia ścierniwo o najlepszych dla obiektu parametrach.
5. Oczyszczenie powierzchni dekoracji sztukatorskich (gzymsy koronujące, obramienia okienne, gzymsy itd.) oraz pozostawionych dobrych technicznie tynków na powierzchniach płaskich metodą strumieniowo – ścierną półsuchą z mgłą wodną w systemie CePe, agregatem SV58 lub agregatem Schmidt, z odpowiednio dobranym na podstawie prób ścierniwem. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.
6. Usunięcie poprzez odkucie wszystkich wadliwych uzupełnień dekoracji sztukatorskiej, w tym zatarć cementowym szlamem, jak również odspojonych elementów dekoracji sztukatorskiej, wykonanych z zaprawy cementowo – wapiennej, ręcznie przy użyciu metalowych dłut kamieniarskich. Usuwanie zatarć należy przeprowadzić z dużą ostrożnością tak, aby nie uszkodzić pierwotnego detalu.
7. Podklejenie odspojonych elementów sztukatorskich, wykonanych z zapraw romańskich, od podłoża, zaprawą Ledan TB1, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy Primal AC33.
8. Impregnacja wzmacniająca strukturę pierwotnych tynków romańskich przeznaczonych bezpośrednio do ekspozycji preparatem krzemianowym Sylitol Koncentrat 111 firmy Caparol w zalecanym rozcieńczeniu z wodą 2:1. Zabieg należy przeprowadzić metodą powlekania pędzlem aż do nasycenia podłoża.

---

¹ Mesh 200, dostawca firma Garnet Polska.

9. Odsolenie odsłoniętych dolnych partii murów poprzez naprzemienne splukiwanie wodą i wysychanie. W razie potrzeby wykonać miejscowo odsolenie z zastosowaniem metody migracji soli do rozszerzonego środowiska z użyciem kompresów ligninowych lub glinki bentonitowej.
10. Wykucie pojedynczych, zasolonych i zniszczonych cegieł i wstawienie w te miejsca nowych cegieł, zgodnych wymiarowo i kolorystycznie z cegłami historycznymi.
11. W miejscach, gdzie tynk został usunięty do wątku ceglanego ze względu na zasolenie (część cokołowa oraz murki ogrodzenia) należy nałożyć warstwy podkładowe:
- obrzutka VORSPRITZMÖRTEL WTA firmy Remmers
  - tynk renowacyjny odsalający GRUNDPUTZ WTA firmy Remmers. Podczas nakładania zapraw należy przestrzegać zaleceń producenta dotyczących użycia tynku, jak również przestrzegać reżimu technologicznego (czas schnięcia, zwilżanie powierzchni zapraw).
12. Tynkowanie płaskich powierzchni zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Zaprawę należy nałożyć na przygotowane wcześniej jako podkład tynki renowacyjne, a na pozostałych płaszczyznach na pierwotne tynki romańskie. Zaleca się użycie gotowej zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie. Należy zwrócić uwagę na krótki czas wiązania zaprawy. Zaprawę należy nałożyć jako warstwę końcową drobnoziarnistą z zatarciem na gładko bez faktury. Należy zwrócić uwagę, aby używać na każdej ścianie materiału z tej samej partii produkcyjnej, bowiem w przypadku zapraw z cementem romańskim mogą wystąpić różnice kolorystyczne.
13. Wklejenie konstrukcji z drutu mosiężnego w miejscach planowanych uzupełnień ubytków sztukaterii i gzymsów techniką „z ręki”. Drut należy wkleić w wywiercone wcześniej otwory z zastosowaniem jako kleju żywicy epoksydowej szybkowiążącej.
14. Rekonstrukcja ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę. Do niewielkich uzupełnień należy stosować zaprawę drobnoziarnistą produkowaną przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.
15. Brakujące fragmenty elementów powtarzalnych należy wykonać metodą odlewów. Z elementów kompletnych zostanie ściągnięta forma przy zastosowaniu elastycznego kauczuku silikonowego np. Polastosil M-33 prod. Silikony Polskie sp. z o.o. Na formie będzie wykonany usztywniający płaszcz gipsowy. Następnie wykonane będą odlewy z zaprawy z cementem romańskim. Po rozformowaniu odlewy będą wycyzelowane. Gotowe odlewy zostaną zamontowane w miejscach ubytków na zaprawie mrozo odpornej, z użyciem w razie potrzeby nierdzewnych bolców montażowych. Zaleca się użycie przy wykonywaniu odlewów gotowej fabrycznie zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.
16. Uzupełnienie ubytków i rekonstrukcja elementów wykonanych metodą ciągnioną (obramienia okien, gzymsy). Przed przystąpieniem do prac należy ściągnąć profil z pierwotnej

powierzchni i wykonać szablon do ciągnięcia (np. sklejka obita blachą). Zaleca się użycie przy wykonywaniu odlewów gotowej fabrycznie zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.

17. Scalenie kolorystyczne całości dekoracji sztukatorskiej i wypraw romańskich farbą cementową z zawartością cementu romańskiego (rodzaj szlamu) w odpowiednio dobranym kolorze.

18. Alternatywnie scalenie kolorystyczne laserunkową farbą o spoiwie silikonowym.

19. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach, parapetach okiennych, sztukateriach z blachy miedzianej wstępnie patynowanej, tylko w miejscach uszkodzeń.

20. Opcjonalnie zamontowanie systemu anti-ptak na wszystkich wystających elementach fasady (gzymsy, nadproża okien).

Wykonane w technologii tradycyjnych tynków wapiennych

1. Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia foliami polietylenowymi i miękkimi płytami pilśniowymi, dociętymi do kształtu okien oraz demontaż systemu anti – ptak.
2. Skucie fragmentów odparzonych, odspojonych i osłabionych tynków na powierzchniach płaskich.
3. Oczyszczenie pierwotnej powierzchni tynków na powierzchniach płaskich z zacierek i pozostałych nawarstwień metodą strumieniowo – ścierną półsuchą z mgłą wodną w systemie Rotec firmy Remmers lub CePe, agregatem SV58 lub agregatem Schmidt, z odpowiednio dobranym ścierniwem – drobny piasek kwarcowy lub elektrokorund. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.
4. Ręczne doczyszczenie detali sztukatorskich w wejściu do sieni.
5. Wykonanie niezbędnych prac murarskich, jeśli takie będą konieczne, np. wymiana niektórych zniszczonych cegieł, przemurowania obluzowanych cegieł. Do prac murarskich zostanie zastosowana cegła pełna, bez wad i pęknięć, o odpowiednim stopniu wypalenia. Cegły będą łączone tradycyjną zaprawą murarską wapienno – piaskową, z zachowaniem wiązania wątku.
6. Skotwienie pęknięć muru pod nadzorem konstruktora prętami ze stali nierdzewnej osadzonymi na żywicy epoksydowej.
7. Oczyszczenie powierzchni muru z pyłu przed przystąpieniem do tynkowania przy pomocy zimnej wody pod ciśnieniem przy wykorzystaniu agregatu Kärcher.
8. Wzmocnienie strukturalne muru tylko w przypadku znacznego osłabienia podłoża, czyli muru ceglanego. Użyty zostanie preparat gruntujący **Sylitol Koncentrat 111 firmy**

Caparol rozcieńczony z wodą w proporcji 1:1 (1 część objętościowa preparatu i 1 część objętościowa wody).

9. Uzupelnienie tynków na powierzchniach płaskich. Jako obrzutka zostanie wykonana zaprawa wapienno – cementowa z białym cementem, o stosunku spoiwa do wypełniacza nie większym niż 1:2.
10. Wykonanie końcowej warstwy tynku gotową fabrycznie drobnoziarnistą wapienną zaprawą cienkowarstwową firmy Baunit RK 70N i zatarcie jej na gładko „z ręki”.
11. Podklejenie odspojen elementów sztukatorskich od podłoża zaprawą Ledan TB1, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy Primal AC33.
12. Impregnacja strukturalna osłabionych partii dekoracji sztukatorskiej preparatem KSE 300 firmy Remmers metodą nasycania pędzlem do momentu wysycenia materiału. Po zabiegu należy wstrzymać się z wykonywaniem kolejnych zabiegów przez okres około 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki.
13. Rekonstrukcja i uzupełnienie ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą wapienno – piaskową. Zaleca się użycie gotowej zaprawy sztukatorskiej firmy Baunit. Do warstwy podkładowej należy użyć zaprawę gruboziarnistą FG 88, a na wierzch zaprawę drobnoziarnistą FF 89. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę.
14. Po związaniu i dobrym wyschnięciu tynków (min. okres ok. 2 tygodni przy dobrej suchej pogodzie) dwukrotne pomalowanie ścian farbą silikonową Historic Lasur firmy Remmers w odpowiednio dobranym kolorze. Farba ta jest hydrofobowa, więc nie ma potrzeby wykonania dodatkowego zabiegu hydrofobizacji.
15. Alternatywnie zabezpieczenie części parterowej do wysokości ok. 3 m od poziomu terenu preparatem anty – graffiti np. GRAFFITI – SCHUTZ firmy Remmers metodą powlekania pędzlem.
16. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach i parapetach okiennych z blachy miedzianej.

WĄTEK CEGLANY

1. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers lub innym preparatem o podobnych właściwościach.
2. Oczyszczenie powierzchni cegły przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. Przewiduje się użycie środka chemicznego w postaci pasty Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers. Pasta z zawartością kwaśnego fluorku amonowego zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach spłukana wodą.

3. Wykucie osłabionych i odspojonych spoin między cegłami. Zabieg ten będzie wykonany z dużą ostrożnością tak, aby niepotrzebnie nie uszkodzić brzegów sąsiednich cegieł.
4. W miejscach braków całych kształtek zostaną osadzone nowe, o dobranej odpowiednio do oryginału formie, kolorze i stopniu wypalenia. Cegły licowe zostaną osadzone na tradycyjnej zaprawie wapienno – piaskowej z niewielkim dodatkiem białego cementu lub trasu.
5. Uzupełnienie niewielkich ubytków powierzchni cegieł zaprawą NSR firmy **Hufgard Optolith Bauprodukte Polska sp. z o.o.** Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem trasu, pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana w sposób maksymalnie zbliżony do wyglądu pierwotnej cegły (gładkie lico).
6. Uzupełnienie ubytków zaprawy w starych spoinach i wykonanie nowego spoinowania przy użyciu zaprawy wapienno – piaskowej z dodatkiem białego cementu i pigmentów w celu dobarwienia . Spoiny zostaną założone w takim kształcie, jak spoiny sąsiadujące tj. z wyciskanym wklęsłym półwałkiem, poniżej lica cegieł.
7. Uzupełnienie podmalowania spoiny w kolorze ceglącym farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers.
8. Scalenie kolorystyczne wątku ceglanego w razie potrzeby proponuje się wykonać farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów mineralnych.
9. Z uwagi na duże zagrożenie obiektu wodą opadową spływającą po elewacji proponuje się zabezpieczenie powierzchni wątku ceglanego przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji zostanie wykonany metodą powlekania. Proponowany preparat ma dodatkową zaletę, że zmniejsza wchłanianie nie tylko wody, ale także tłuszczu i brudu, co ma istotne znaczenie dla budynku usytuowanego w centrum miasta. Preparat ten nie powoduje zmian kolorystycznych ani fakturalnych zabezpieczanej powierzchni.

ELEMENTY KAMIENNE

Elementy i detale architektoniczne wykonane z wapienia pińczowskiego

1. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie ręczne z użyciem niewielkich szczotek mosiężnych.

2. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers lub innym preparatem o podobnych właściwościach.
3. Wykucie osłabionych spoin pomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
4. Wykucie słabych technicznie uzupełnień, kitów z poprzednich renowacji (kity cementowe, słabe technicznie, odspojone).
5. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemooorganicznym KSE 300 E firmy Remmers poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
6. Odkucie w wapieniu pińczowskim zupełnie zniszczonych elementów (w zależności od stanu zachowania może to dotyczyć kul w zwieńczeniu elewacji).
7. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
8. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą Restauriermörtel SK firmy Remmers. Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
9. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasy i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
10. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczyć będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów.
11. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy i detale architektoniczne wykonane z piaskowca

1. Odkucie wszystkich zacierek cementowych i uzupełnień zaprawami mineralnymi w obrębie schodów i elementów nakryw w obrębie ogrodzenia.
2. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie z użyciem pasty Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers. Pasta z zawartością

fluorku amonowego zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach splukana wodą.

3. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers.
4. Wykucie osłabionych spoin pomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
5. Wykucie gniazd pod taszle.
6. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemoorganicznym KSE 300 E firmy Remmers poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
7. Wklejenie taszli z piaskowca oraz zrekonstruowanych elementów rzeźbiarskich na mrozoodpornej zaprawie mineralnej z zastosowaniem nierdzewnych kotew. Taszle zostaną dobrane kolorystycznie i pod względem uziarnienia do uzupełnianych elementów.
8. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
9. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą Restauriermörtel SK firmy Remmers. Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
10. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasy i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
11. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczyć będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów.
12. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy wykonane z marmuru

1. Oczyszczenie powierzchni płyt marmurowych czystą ciepłą wodą najlepiej destylowaną i zaraz potem należy wytrzeć dokładnie czystą suchą szmatką. Można zastosować do zmycia brudu z powierzchni polerowanych marmurów 10% roztworu mydła (szarego) w wodzie destylowanej z dodatkiem 1% stężonej wody amoniakalnej (czysty wodorowęglan amonu $(\text{NH}_4)\text{HCO}_3$).

2. Przeszlifowanie powierzchni drobnoziarnistym papierem ściernym w celu usunięcia nawarstwień gipsowych.
3. Po oczyszczeniu zabrudzeń powierzchni marmurów należy uzupełnić ubytki. W tym celu proponuje się zastosowanie np. gotowej masy MARMORKITT 1000 UNIVERSAL STRUKTUR produkcji AKEMI o wymaganym kolorze, stosowanej do wypełniania i uzupełniania ubytków i pęknięć w marmurze, która doskonale zachowuje naturalny obraz i strukturę uzupełnianych materiałów. Po wyschnięciu żywicy należy wyszlifować jej powierzchnię papierami ściernymi.
4. Rekonstrukcja złoceń w obrębie liter łacińskiej sentencji złotem płatkowym w technice olejnej na mikstion. Miejsca ubytków należy powlec warstwą szelaku, następnie mikstionem olejnym. Przeschnięty mikstion pokryć płatkami złota. Ze względu na duże zanieczyszczenie powietrza zaleca się zabezpieczenie powierzchni pozłoty roztworem Paraloidu B -82 w acetonie i alkoholu.
5. Po wykonaniu zabiegu uzupełnienia ubytków w kamieniu i pozłocie należy powierzchnie zabezpieczyć przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych. W tym celu proponuje się powierzchnię marmurów powlec gotową pastą MONOCERA firmy General. Po jej przeschnięciu powierzchnię należy przepolerować miękką szmatką i filcem.

ELEMENTY METALOWE

1. Oczyszczenie powierzchni elementów metalowych z warstw łuszczących lakierów i rdzy mechanicznie i chemicznie z użyciem past do usuwania warstw olejnych oraz preparatów odrdzewiających. Przęsła ogrodzenia zaleca się oczyścić metodą strumieniowo – ścierną podczas etapu oczyszczania tynków romańskich.
2. Uzupełnienie metodami kowalskimi brakujących elementów ozdobnych i ich montaż metodą spawania.
3. Malowanie powierzchni surowego metalu farbą podkładową typu minia.
4. Dwukrotne malowanie powierzchni metalu lakierem dwuskładnikowym, chemoutwardzalnym, poliuretanowym Lowigraf Pur firmy Polifarb Łódź w odpowiednio dobranym kolorze (czarny, półmatowy, strukturalny).

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Brama wejściowa

1. Demontaż skrzydeł bramy na czas przeprowadzenia prac konserwatorskich i założenie drzwi zastępczych z płyty OSB.
2. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy pomocy past chemicznych do usuwania przemalowań np. Scansol firmy Scandia Cosmetics lub Vitaf firmy Levis.

3. Uzupełnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobranego gatunku drewna.
4. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
5. Rekonstrukcja drobnych elementów dekoracyjnych z zastosowaniem dwuskładnikowej żywicy epoksydowej Akson SC 258.
6. Uzupełnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
7. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji (60 – 240).
8. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową półmatową w kolorze brązowym.
9. Wyczyszczenie szyb naświetla po przeprowadzonych pracach.
10. Oczyszczenie mosiężnej klamki wraz z szyldelem preparatem do czyszczenia elementów mosiężnych np. firmy Starwax.

Stolarka okienna

1. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy past chemicznych do usuwania przemalowań np. Scansol firmy Scandia Cosmetics lub Vitaf firmy Levis.
2. Uzupełnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobranego gatunku drewna.
3. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych i technicznych (listwy okapnikowe) z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
4. Flekowanie zniszczonych fragmentów ram okiennych drewnem odpowiedniego gatunku.
5. Uzupełnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
6. Zaszpachlowanie drobnych ubytków powierzchniowych szpachlówką np. Tikkurila Collowood.
7. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji.
8. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową w kolorze dobranym na podstawie wykonanych prób (brązowy z zewnątrz, biały od środka).
9. Wyczyszczenie szyb okien i drzwi po przeprowadzonych pracach.

Ganek na dziedzińcu

1. Oczyszczenie powierzchni drewna z brudu i odspajających się warstw malarskich mechanicznie z użyciem papierów ściernych.
2. Sklejenie pęknięć z zastosowaniem kleju odpornego na wilgoć.
3. Szpachlowanie ubytków drewna szpachlówkami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
4. Wymiana zniszczonych desek podbitki na nowe.
5. Szlifowanie powierzchni kitów i drewna papierami ściernymi.
6. Dwukrotne malowanie powierzchni desek ganku farbą olejną w kolorze brązowym.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

1. Oczyszczenie powierzchni kominów metodą termopary z dodatkiem detergentu.
2. Dezynfekcja powierzchni zaatakowanych przez gony preparatem BFA firmy Remmers.
3. Uzupelnienie ubytków zaprawy w spoinach zaprawą cementowo – wapienną.
4. Doklejenie dociętych dachówek karpiówek na lewej stronie muru.
5. Hydrofobizacja powierzchni ceramicznych przy zastosowaniu wodorozcieńczalnego preparatu WS firmy Remmers metodą nasączania i powlekania pędzlem.

WYZNACZA SIĘ OBSZAR ODDZIAŁYWANIA – DZIAŁKA NR 98, OBREB 60

Opracowała:

mgr inż. arch. Ewa Miśków – Janik

mgr inż. Katarzyna Sułkowska

mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator dzieł sztuki
tel. 607 267 052
ul. Wierzbowa 14, 32-065 Krzeszowice

REKONSTRUKCJA OKNA DAWNEJ PRACOWNI STRYJEŃSKIEGO

Przedmiotowe okno jest oknem współczesnym, z lat 90-tych XX w. Znajduje się na I piętrze pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie. Pełni funkcję doświetlenia gabinetu.

Okno zespolone, wykonane z drewna iglastego, malowane w kolorze brązowym na zewnątrz i na biało od wewnątrz pomieszczenia, oszklone jest pakietem dwuszybowym. Wykonane zostało jako skośne naświetle.

Całe okno o wymiarach 3,98 x 1,87 m składa się z czterech osobnych kwater o niezależnych ramach konstrukcyjnych. Kwatery dzielone są pionowymi szczeblinami symetrycznie na dwie części.

Skrzydła, wykonane jako uchylne, otwierają się do wnętrza pomieszczenia. Zawiasy umieszczone są na progu ościeżnicy. Wymiary pojedynczej kwatery wynoszą 0,99 x 1,87 m. Łączenie pionowych ramiaków ościeżnic zostało zamaskowane od strony elewacji drewnianymi listwami w kolorze stolarki.

Okno nie posiada ozdobnego profilowania listew. Rama skrzydła składa się z prostych elementów o szerokościach: 6 cm – pionowe i 7 cm - poziome. Profil przyszybowy o prostej formie z delikatną fazą. Zamontowane klamki są współczesne, niesymetryczne w kształcie, emaliowane na biało.

Dołem, do parapetu wewnętrznego, zamontowane zostały blokady przeciwwiatrowe w formie siłowników, które dodatkowo ograniczają uchył i podtrzymują masywne skrzydła.

Okno jest obecnie w złym stanie technicznym. Dolne ramy są całkowicie zbutwiałe, ponadto widać ślady obecności korników. Z uwagi na duże zawilgocenie drewnianych elementów okna, nie ma możliwości otwierania i zamykania kwater. Zbyt duża degradacja materiału nie pozwala na zabiegi renowacyjne.

Przedmiotem zadania jest wykonanie wiernej rekonstrukcji okna i jego wymianie. Pozostałe prace remontowo-budowlane, to z wymiana podokienników i obróbek blacharskich oraz wszelkie roboty związane z przywróceniem stanu obiektu do pierwotnej estetyki. Dodatkowo konieczne jest uszczelnienie obróbek blacharskich, celem uniknięcia kolejnych zawilgoceń ram okiennych.

Przed przystąpieniem do prac należy sprawdzić wymiary na budowie.

Fot. 1. Widok na okno na I piętrze od strony elewacji

Fot.2. Widok od wnętrza pomieszczenia

Fot. 3. Stan zachowania progów ościeżnic

Fot. 4. Widoczne zawilgocenia spowodowane nieszczelnościami obróbek blacharskich i kwater okiennych

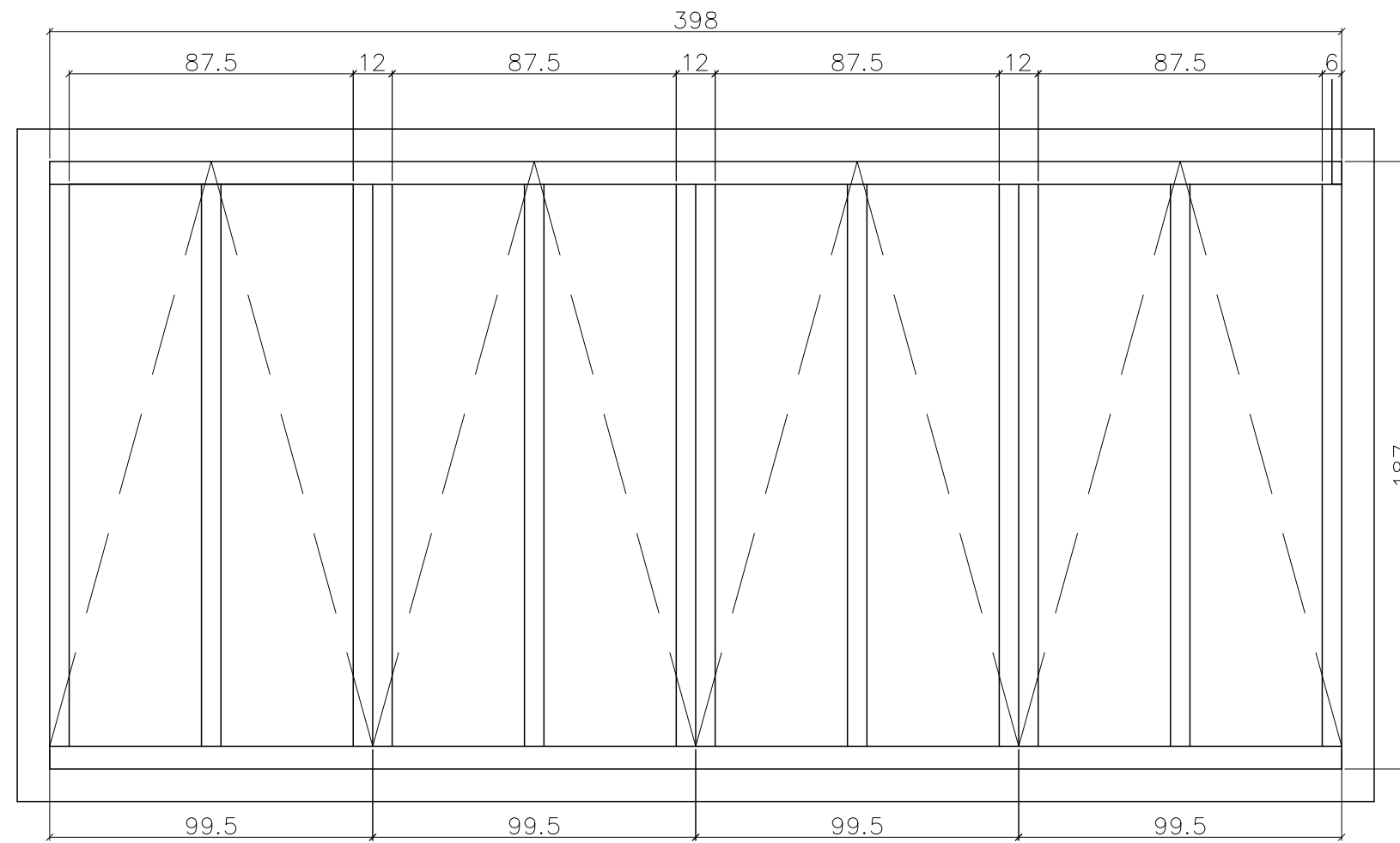

SCHEMAT OKNA PAWILONU
skala 1:20

Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót
Remontu konserwatorskiego elewacji budynku Collegium Sanockie wraz
z ogrodzeniem przy ul. Batorego 12 w Krakowie.

oraz

Wymiany okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12
w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu na okno drewniane,
przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej.

Autor: mgr inż. arch. Ewa Miśków- Janik

---

1. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Opracowanie ma na celu wskazanie działań i sposobu wykonywania prac budowlanych, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami dla zadania: „Remontu elewacji budynku Collegium Sanockie wraz z ogrodzeniem przy ul. Batorego 12 w Krakowie”. oraz "Wymiany okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej."

2. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawą niniejszego opracowania są:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2006r. Nr 156 poz. 1118 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 223 poz. 1655).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – o wyborach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. – o ochronie przeciwpożarowej (jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 Nr 62, poz. 627 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. – o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2086 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 1 czerwca 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. z dnia 6 sierpnia 1998 r)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 r. – w sprawie systemów oceny zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu ich oznaczania znakowaniem CE (Dz. U. Nr 209, poz. 1779).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2002 r. – w sprawie określenia polskich jednostek organizacyjnych upoważnionych do wydawania europejskich aprobat technicznych, zakresu i formy aprobat oraz trybu ich udzielania, uchylania lub zmiany (Dz. U. Nr 209, poz. 1780).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. – w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 169, poz. 1650).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. – w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. – w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. – w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. – w sprawie sposobów deklarowania wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki oraz tablicy informacyjnej (Dz. U. Nr 138, poz. 1555 z późn. zm.).

- **Rozdział I**

Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych
Wymagania ogólne kod CPV 45000000-7

1. Przedmiot specyfikacji technicznej i zakres stosowania
2. Zakres robót objętych specyfikacją techniczną
3. Ogólne wymagania dotyczące robót
  - 3.1 Przekazanie terenu
  - 3.2 Dokumentacja projektowa
  - 3.3 Zgodność z dokumentacją projektową i szczegółową specyfikacją techniczną ST
  - 3.4 Zabezpieczenie terenu budowy
  - 3.5 Ochrona środowiska w czasie wykonywania robót
  - 3.6 Ochrona przeciwpożarowa
  - 3.7 Ochrona własności publicznej i prywatnej
  - 3.8 Ograniczenia obciążeń osi pojazdów
  - 3.9 Bezpieczeństwo i higiena pracy
  - 3.10 Ochrona i utrzymanie robót
  - 3.11 Stosowanie się do prawa i innych przepisów
4. Materiały
  - 4.1 Źródła uzyskiwania materiałów do elementów konstrukcyjnych
  - 4.2 Materiały nie odpowiadające wymaganiom jakościowym
5. Sprzęt
6. Transport
  - 6.1 Ogólne wymagania dotyczące transportu
  - 6.2 Wymagania dotyczące transportu po drogach publicznych
7. Wykonanie robót
8. Kontrola jakości robót
  - 8.1 Program zapewnienia jakości
  - 8.2 Zasady kontroli jakości robót
  - 8.3 Pobieranie próbek
  - 8.4 Badanie i pomiary
  - 8.5 Raporty z badań
  - 8.6 Badania prowadzone przez Inspektora nadzoru
  - 8.7 Certyfikaty i deklaracje
  - 8.8 Dokumenty budowy
9. Obmiar robót
  - 9.1 Zasady ogólne obmiaru robót
  - 9.2 Zasady określenia ilości robót i materiałów
  - 9.3 Urządzenia i sprzęt pomiarowy
  - 9.4 Wagi i zasady wdrażania
10. Odbiór robót
  - 10.1 Rodzaje odbioru robót
  - 10.2 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu
  - 10.3 Odbiór częściowy
  - 10.4 Odbiór końcowy
  - 10.5 Odbiór pogwarancyjny
11. Podstawy płatności
  - 11.1 Ustalenia ogólne
  - 11.2 Objazdy, przejazdy i organizacja ruchu
12. Przepisy związane

1. Przedmiot ST.

Przedmiotem opracowania są prace pod nazwą projekt renowacji elewacji budynku Collegium Sanockie wraz z ogrodzeniem przy ul. Batorego 12 w Krakowie. działka nr 98, jed.ewid. Śródmieście, obręb 60. oraz wymiany okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu wielkości, podziałów, proporcji profilowania (formy) oraz kolorystyki stolarki istniejącej.

2. Zakres robót objętych w ST.

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji obejmują wymagania ogólne, wspólne dla robót objętych specyfikacjami technicznymi (ST).

ST obejmuje renowację elewacji budynku, ogrodzenia wraz z w szelkami elementacjami takimi jak: tynki i dekoracje sztukatorskie, tynki wapienne, wążki ceglane, elementy kamienne, elementy metalowe, stolarki okiennej i drzwiowej, drewniany ganek, kominy, pokrycie z dachówek.

3. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, ST i poleceniami Inspektora nadzoru.

3.1 Przekazanie terenu.

Zamawiający, w terminie określonym w dokumentach umowy przekazuje Wykonawcy teren budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi i administracyjnymi, przekazuje dziennik budowy oraz egzemplarz dokumentacji projektowej i komplet ST.

3.2 Dokumentacja projektowa.

Przekazana dokumentacja projektowa zawiera opis, część graficzną, dokumenty, zgodne z wykazem podanym w szczegółowych warunkach umowy.

3.3 Zgodność robót z dokumentacją projektową i ST

Dokumentacja projektowa, ST oraz dodatkowe dokumenty przekazane Wykonawcy przez Inspektora nadzoru stanowią załączniki do umowy, a wymagania wyszczególnione w choćby jednym z nich są obowiązujące dla Wykonawcy tak, jakby zawarte były w całej dokumentacji.

W przypadku rozbieżności w ustaleniach poszczególnych dokumentów obowiązuje kolejność ich ważności wymieniona o „Ogólnych warunkach umowy”.

Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w dokumentach kontraktowych, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Inspektora nadzoru, który dokona odpowiednich zmian i poprawek.

W przypadku stwierdzenia ewentualnych rozbieżności podane na rysunku wielkości liczbowe wymiarów są ważniejsze od odczytu ze skali rysunków.

Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały mają być zgodne z dokumentacją projektową i ST.

Wielkości określone w dokumentacji projektowej i w ST będą uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowli muszą być jednorodne i wykazywać zgodność z określonymi wymaganiami, a rozrzuty tych cech nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji.

W przypadku, gdy dostarczone materiały lub wykonane roboty nie będą zgodne z dokumentacją projektową lub ST i mają wpływ na niezadowalającą jakość elementu budowli, to takie materiały zostaną zastąpione innymi, a elementy budowli rozebrane i wykonane ponownie na koszt wykonawcy.

3.4 Zabezpieczenia terenu budowy.

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu budowy w okresie trwania realizacji umowy aż do zakończenia i odbioru ostatecznego robót.

Przed przystąpieniem do prac renowacyjnych należy:

- Przygotować materiały oraz niezbędne narzędzia i sprzęt,
- Zamontować rusztowania,
- Zabezpieczyć części elewacji nie podlegające renowacji przed zniszczeniem i zabrudzeniem.

- Zabezpieczyć wszelkie elementy nie objęte opracowaniem przed zniszczeniem.

Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające, w tym: ogrodzenia, poręcze, oświetlenia, sygnały i znaki ostrzegawcze, dozorców, wszelkie inne niezbędne do ochrony robót, wygody społeczności i innych.

3.5 Ochrona środowiska w czasie wykonania robót.

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego.

W okresie trwania budowy i wykonywania robót wykończeniowych Wykonawca będzie:

- a) utrzymywać teren budowy bez wody stojącej
- b) podejmować wszelkie konieczne kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub własności społecznej, a wynikających ze skażenia, hałasu lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

Stosując się do tych wymagań, Wykonawca będzie miał szczególny wzgląd na:

- 1) lokalizację baz, warsztatów, magazynów, składowisk, wykopów i dróg dojazdowych,
- 2) środki ostrożności i zabezpieczenia przed:
  - a) zanieczyszczeniem zbiorników i cieków wodnych pyłami lub substancjami toksycznymi,
  - b) zanieczyszczeniem powietrza pyłami i gazami,
  - c) możliwością powstania pożaru.

3.6 Ochrona przeciwpożarowa.

Wykonawca będzie przestrzegać przepisy ochrony przeciwpożarowej.

Wykonawca będzie utrzymywać sprawny sprzęt przeciwpożarowy, wymagany odpowiednimi przepisami, na terenie budowy.

Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie straty spowodowane pożarem wywołanym jako rezultat realizacji robót albo przez personel wykonawcy.

3.7 Ochrona własności publicznej i prywatnej.

Wykonawca odpowiada za ochronę instalacji i urządzeń zlokalizowanych na powierzchni terenu i pod jego poziomem, takie jak rurociągi, kable itp. Wykonawca zapewni właściwe oznaczenie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji i urządzeń w czasie trwania budowy.

O fakcie przypadkowego uszkodzenia tych instalacji Wykonawca bezzwłocznie powiadomi inspektora nadzoru i zainteresowanych użytkowników oraz będzie z nimi współpracował, dostarczając wszelkiej pomocy potrzebnej przy dokonywaniu napraw. Wykonawca będzie odpowiadać za wszelkie spowodowane przez jego działania uszkodzenia instalacji na powierzchni ziemi i urządzeń podziemnych wykazanych w dokumentach dostarczonych przez Zamawiającego.

3.8 Ograniczenie obciążeń osi pojazdów.

Wykonawca stosować się będzie do ustawowych ograniczeń obciążenia na oś przy transporcie gruntu, materiałów i wyposażenia na i z terenu robót. Uzyska on wszelkie niezbędne zezwolenia od władz, co do przewozu nietypowych wagowo ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inspektora nadzoru.

3.9 Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Podczas realizacji robót wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

W szczególności wykonawca ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz nie spełniających odpowiednich wymagań sanitarnych.

Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie.

Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają odrębnej zapłacie i są uwzględnione w cenie umownej.

3.10 Ochrona i utrzymanie robót.

Wykonawca będzie odpowiedzialny za ochronę robót i za wszelkie materiały i urządzenia używane do robót od daty rozpoczęcia do daty odbioru ostatecznego.

3.11 Stosownie się do prawa i innych przepisów.

Wykonawca zobowiązany jest znać wszelkie przepisy wydane przez organy administracji państwowej i samorządowej, które są w jakikolwiek sposób związane z robotami i będzie w pełni odpowiedzialny za przestrzeganie tych praw, przepisów i wytycznych podczas prowadzenia robót. Np. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. W sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z dn. 19.03.2003 r. Nr 47, poz. 401). Wykonawca będzie przestrzegać praw patentowych i będzie w pełni odpowiedzialny za wypełnienie wszelkich wymagań prawnych odnośnie wykorzystania opatentowanych urządzeń lub metod i w sposób ciągły będzie informować Inspektora nadzoru o swoich działaniach, przedstawiając kopie zezwoleń i inne odnośne dokumenty.

4. Materiały.

4.1 Źródła uzyskania materiałów.

Wykonawca przedstawi Inspektorowi nadzoru szczegółowe informacje dotyczące, zamawiania lub wydobywania materiałów i odpowiednie aprobaty techniczne lub świadectwa badań laboratoryjnych oraz próbki do zatwierdzenia przez Inspektora nadzoru, Konserwatora Zabytków. Pozostałe materiały budowlane powinny spełniać wymagania jakościowe określone Polskimi Normami, aprobatami technicznymi, o których mowa w Specyfikacjach Technicznych (ST).

4.2 Materiały nie odpowiadające wymaganiom jakościowym.

Materiały nie odpowiadające wymaganiom jakościowym zostaną przez Wykonawcę wywiezione z terenu budowy, bądź złożone w miejscu wskazanym przez Inspektora nadzoru.

Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się niezbadane i nie zaakceptowane materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nie przyjęciem i niezapłaceniem.

5. Sprzęt.

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Sprzęt używany do robót powinien być zgodny z ofertą Wykonawcy i powinien odpowiadać pod względem typów i ilości wskazaniom zawartym w ST, programie zapewnienia jakości lub projekcie organizacji robót, zaakceptowanym przez Inspektora nadzoru. Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie robót, zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji projektowej, ST i wskazaniach Inspektora nadzoru w terminie przewidzianym umową. Sprzęt będący własnością Wykonawcy lub wynajęty do wykonania robót ma być utrzymywany w dobrym stanie i gotowości do pracy. Będzie spełniał normy ochrony środowiska i przepisy dotyczące jego użytkowania.

Wykonawca dostarczy Inspektorowi nadzoru kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania, tam gdzie jest to wymagane przepisami.

6. Transport.

6.1 Ogólne wymagania dotyczące transportu.

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych robót i właściwości przewożonych materiałów.

Liczba środków transportu będzie zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji projektowej, ST i wskazaniach Inspektora nadzoru w terminie przewidzianym w umowie.

6.2 Wymagania dotyczące przewozu po drogach publicznych.

Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych, środki transportu nie odpowiadające warunkom dopuszczalnych obciążeń na osie mogą być dopuszczone przez właściwy zarząd drogi pod warunkiem przywrócenia stanu pierwotnego użytkowanych odcinków dróg na koszt Wykonawcy.

Wykonawca będzie usuwać na bieżąco, na własny koszt, wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego

pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy.

7. Wykonanie robót.

Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z umową oraz za jakość zastosowanych materiałów i wykonywanych robót, za ich zgodność z dokumentacją projektową, wymaganiami ST, PZJ, projektu organizacji robót oraz poleceniami Inspektora nadzoru.

Wykonawca ponosi odpowiedzialność za pełną obsługę geodezyjną przy wykonywaniu wszystkich elementów robót określonych w dokumentacji projektowej lub przekazanych na piśmie przez Inspektora nadzoru.

Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez Wykonawcę w wytyczeniu i wykonywaniu robót zostaną, jeśli wymagać tego będzie Inspektor nadzoru, poprawione przez Wykonawcę na własny koszt.

Decyzje Inspektora nadzoru dotyczące akceptacji lub odrzucenia materiałów i elementów robót będą oparte na wymaganiach sformułowanych w dokumentach umowy, dokumentacji projektowej i w SST, a także

w normach i wytycznych.

Polecenia Inspektora nadzoru dotyczące realizacji robót będą wykonywane przez Wykonawcę nie później niż w czasie przez niego wyznaczonym, pod groźbą wstrzymania robót. Skutki finansowe z tytułu wstrzymania robót w takiej sytuacji ponosi Wykonawca.

8. Kontrola jakości robót.

8.1 Program zapewnienia jakości.

Do obowiązków Wykonawcy należy opracowanie i przedstawienie do zaakceptowania przez Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości (PZJ), w którym przedstawi on zamierzony sposób wykonania robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową, ST.

Program zapewnienia jakości winien zawierać:

- Organizację wykonania robót, w tym termin i sposób prowadzenia robót,
- Organizację ruchu na budowie wraz z oznakowaniem robót,
- Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- Wykaz zespołów roboczych, ich kwalifikacje i przygotowanie praktyczne,
- Wykaz osób odpowiedzialnych za jakość i terminowość wykonania poszczególnych elementów robót,
- System (sposób i procedurę) proponowanej kontroli i sterowania jakością wykonywanych robót,
- Wykaz maszyn i urządzeń stosowanych na budowie z ich parametrami technicznymi oraz wyposażeniem w mechanizmy do sterowania i urządzenia pomiarowo-kontrolne,

8.2 Zasady kontroli jakości robót.

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót i stosowanych materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, włączając w to personel, sprzęt, zaopatrzenie.

Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót z częstotliwością zapewniającą stwierdzenie, że roboty wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w dokumentacji projektowej i ST.

Minimalne wymagania, co do zakresu badań i ich częstotliwości są określone w ST.

W przypadku, gdy nie zostały one tam określone, Inspektor nadzoru ustali, jaki zakres kontroli jest konieczny, aby zapewnić wykonanie robót zgodnie z umową.

8.5 Raporty z badań.

Wykonawca będzie przekazywać Inspektorowi nadzoru kopie raportów z wynikami badań jak najszybciej, nie później jednak niż w terminie określonym w programie zapewnienia jakości.

Wyniki badań (kopie) będą przekazywane Inspektorowi nadzoru na formularzach według dostarczonego przez niego wzoru lub innych, przez niego zaaprobowanych.

8.6 Badania prowadzone przez Inspektora nadzoru.

Dla celów kontroli jakości i zatwierdzenia, Inspektor nadzoru uprawniony jest do dokonywania kontroli materiałów u źródła ich wytwarzania. Do umożliwienia jemu kontroli zapewniona będzie wszelka pomoc ze strony Wykonawcy i producenta materiałów.

8.7 Certyfikaty i deklaracje.

Inspektor nadzoru może dopuścić do użycia tylko te wyroby i materiały, które:

1. Posiadają certyfikat na znak bezpieczeństwa wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i informacji o ich istnieniu zgodnie z rozporządzeniem MSWiA z 1998 r. (Dz.U.99/98),
2. Posiadają deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z:
  - Polską Normą lub
  - Aprobata techniczną, a w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono Polskiej Normy, jeżeli nie są objęte certyfikacją określoną w pkt. 1 i które spełniają wymogi SST.
3. Znajdują się w wykazie wyrobów, o których mowa w rozporządzeniu MSWiA, z 1998 r. (Dz. U. 98/99).

W przypadku materiałów, dla których ww. dokumenty są wymagane przez ST, każda ich partia dostarczona do robót będzie posiadać te dokumenty, określające w sposób jednoznaczny jej cechy. Jakiegokolwiek materiały, które nie spełniają tych wymagań będą odrzucone.

8.8 Dokumenty budowy.

Dziennik budowy jest wymaganym dokumentem urzędowym obowiązującym Zamawiającego i Wykonawcę w okresie od przekazania i wykonawcy terenu budowy do końca okresu gwarancyjnego. Prowadzenie dziennika budowy zgodnie z § 45 ustawy Prawo budowlane spoczywa na kierowniku budowy.

Zapisy w dzienniku budowy będą dokonywane na bieżąco i będą dotyczyć przebiegu robót, stanu bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz technicznej strony budowy.

Zapisy będą czytelne, dokonywane trwałą techniką, w porządku chronologicznym, bezpośrednio jedno po drugim, bez przerwy.

Załączone do dziennika budowy protokoły i inne dokumenty będą oznaczone kolejnym numerem załącznika i opatrzone datą i podpisem Wykonawcy i Inspektora nadzoru.

Do dziennika budowy należy wpisywać w szczególności:

- Datę przekazania Wykonawcy terenu budowy,
- Datę przekazania przez Zamawiającego dokumentacji projektowej,
- Uzgodnienie przez Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości i harmonogramów robót,
- Terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych elementów robót,
- Przebieg robót, trudności i przeszkody w ich prowadzeniu, okresy im przyczyny przerw w robotach,
- Uwagi i polecenia Inspektora nadzoru,
- Daty zarządzenia wstrzymania robót, z podaniem powodu,
- Zgłoszenia i dat odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, częściowych i ostatecznych odbiorów robót,
- Wyjaśnienia, uwagi i propozycje Wykonawcy,
- Stan pogody i temperaturę powietrza w okresie wykonywania robót podlegających ograniczeniom lub wymaganiom w związku z warunkami klimatycznymi,
- Dane dotyczące sposobu wykonywania zabezpieczenia robót,
- Dane dotyczące jakości materiałów,
- Inne istotne informacje o przebiegu robót.

Propozycje, uwagi i wyjaśnienia Wykonawcy, wpisane do dziennika budowy będą przedłożone Inspektorowi nadzoru do ustosunkowania się.

Decyzje Inspektora nadzoru wpisane do dziennika budowy Wykonawca podpisuje z zaznaczeniem ich przyjęcia lub zajęciem stanowiska.

Wpis projektanta do dziennika budowy obliguje Inspektora nadzoru do ustosunkowania się. Projektant nie jest jednak stroną umowy i nie ma uprawnień do wydawania poleceń Wykonawcy robót.

Książka obmiarów.

Książka obmiarów stanowi dokument pozwalający na rozliczenie faktycznego postępu każdego z elementów robót. Obmiary wykonywanych robót przeprowadza się sukcesywnie w jednostkach

przyjętych w kosztorysie lub w ST.

Dokumenty laboratoryjne.

Dzienniki laboratoryjne, deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności materiałów, orzeczenia o jakości materiałów, recepty robocze i kontrolne wyniki badań Wykonawcy będą gromadzone w formie uzgodnionej w programie zapewnienia jakości. Dokumenty te stanowią załącznik do odbioru robót. Winny być udostępnione na każde życzenie Inspektora nadzoru.

Pozostałe dokumenty budowy.

Do dokumentów budowy zalicza się, oprócz wymienionych w tym punkcie, następujące dokumenty:

- a) pozwolenie na budowę,
- b) protokoły przekazania terenu budowy,
- c) umowy cywilnoprawne z osobami trzecimi,
- d) protokoły odbioru robót,
- e) protokoły z narad i ustaleń,
- f) plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- g) pozwolenie konserwatorskie na prowadzenie robót budowlanych,
- h) wyniki komisji konserwatorskich przy określeniu kolorystyki elewacji.

Przechowywanie dokumentów budowy.

Dokumenty budowy będą przechowywane na terenie budowy w miejscu odpowiednio zabezpieczonym. Zaginięcie któregośkolwiek z dokumentów budowy spowoduje jego natychmiastowe odtworzenie w formie przewidzianej prawem.

Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne dla Inspektora nadzoru i przedstawiane do wglądu na życzenie Zamawiającego.

9. Obmiar robót.

9.1 Ogólne zasady obmiaru robót

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres wykonywanych robót, zgodnie z dokumentacją projektową i ST, w jednostkach ustalonych w kosztorysie.

Obmiaru robót dokonuje Wykonawca po pisemnym powiadomieniu Inspektora nadzoru o zakresie obmierzanych robót i terminie obmiaru, co najmniej na 3 dni przed tym terminem.

Wyniki obmiaru będą wpisane do książki obmiarów.

Jakikolwiek błąd lub przeoczenie (opuszczenie) w ilości robót podanych w kosztorysie ofertowym lub gdzie indziej w ST nie zwalnia Wykonawcy od obowiązku ukończenia wszystkich robót. Błędne dane zostaną poprawione wg ustaleń Inspektora nadzoru na piśmie. Obmiar gotowych robót będzie przeprowadzony z częstością wymaganą do celu miesięcznej płatności na rzecz Wykonawcy lub w innym czasie określonym w umowie.

9.2 Zasady określania ilości robót i materiałów.

Zasady określania ilości robót podane są w odpowiednich specyfikacjach technicznych i KNR-ach. Jednostki obmiaru powinny zgodnie z jednostkami określonymi w dokumentacji projektowej i kosztorysowej.

9.3 Urządzenia i sprzęt pomiarowy.

Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy, stosowany w czasie obmiaru robót będą zaakceptowane przez inspektora nadzoru.

Urządzenia i sprzęt pomiarowy zostaną dostarczone przez Wykonawcę.

Jeżeli urządzenia te lub sprzęt wymagają badań atestujących, to Wykonawca będzie posiadać ważne świadectwa legalizacji.

Wszystkie urządzenia pomiarowe będą przez Wykonawcę utrzymywane w dobrym stanie, w całym okresie trwania robót.

9.4 Wagi i zasady wdrażania.

Wykonawca dostarczy i zainstaluje urządzenia wagowe odpowiadające jednoznacznie wymaganiom ST.

Będzie utrzymywać to wyposażenie, zapewniając w sposób ciągły zachowanie dokładności wg norm zatwierdzonych przez Inspektora nadzoru.

10. Odbiór robót.

10.1 Rodzaje odbiorów robót

W zależności od ustaleń odpowiednich ST. roboty podlegają następującym odbiorom:

- a) odbiór demontażu
- b) odbiór montażu
- c) odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu,
- d) odbiorowi częściowemu,
- e) odbiorowi ostatecznemu (końcowemu),
- f) odbiorowi pogwarancyjnemu.

10.2 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu.

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie jakości wykonywanych robót oraz ilości tych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu.

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. Odbioru tego dokonuje Inspektor nadzoru.

Gotowość danej części robót do odbioru zgłasza wykonawca wpisem do dziennika budowy i jednoczesnym powiadomieniem Inspektora nadzoru. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia wpisem do dziennika budowy i powiadomienia o tym fakcie Inspektora nadzoru.

Jakość i ilość robót ulegających zakryciu ocenia Inspektor nadzoru na podstawie dokumentów zawierających komplet wyników badań laboratoryjnych i w oparciu o przeprowadzone pomiary, w konfrontacji

z dokumentacją projektową, ST i uprzednimi ustaleniami.

10.3 Odbiór częściowy.

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się dla zakresu robót określonego w dokumentach umownych wg zasad jak przy odbiorze ostatecznym robót. Odbioru robót dokonuje Inspektor nadzoru.

10.4 Odbiór ostateczny (końcowy).

Zasady odbioru ostatecznego robót.

Odbiór ostateczny polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do zakresu (ilości) oraz jakości.

Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru ostatecznego będzie stwierdzona przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy.

Odbiór ostateczny robót nastąpi w terminie ustalonym w dokumentach umowy, licząc od dnia potwierdzenia przez Inspektora nadzoru zakończenia robót i przyjęcia dokumentów.

Odbioru ostatecznego robót dokona komisja wyznaczona przez Zamawiającego w obecności Inspektora nadzoru i Wykonawcy. Komisja odbierająca roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów, pomiarów, ocenie wizualnej oraz zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową i ST.

W toku odbioru ostatecznego robót, komisja zapozna się z realizacją ustaleń przyjętych w trakcie odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu oraz odbiorów częściowych, zwłaszcza w zakresie wykonania robót uzupełniających i robót poprawkowych.

W przypadkach nie wykonania wyznaczonych robót poprawkowych, komisja przerwie swoje czynności i ustali nowy termin odbioru ostatecznego.

W przypadku stwierdzenia przez komisję, że jakość wykonywanych robót w poszczególnych asortymentach nieznacznie odbiega od wymaganej dokumentacją projektową i ST z uwzględnieniem tolerancji i nie ma większego wpływu na cechy eksploatacyjne obiektu, komisja oceni pomniejszoną wartość wykonywanych robót w stosunku do wymagań przyjętych w dokumentach umowy.

Dokumenty do odbioru ostatecznego (końcowe)

Podstawowym dokumentem jest protokół odbioru ostatecznego robót, sporządzonych wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego.

Do odbioru ostatecznego Wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:

1. Dokumentację powykonawczą, tj. dokumentację budowy z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonania robót,
2. Szczegółowe specyfikacje techniczne (podstawowe z dokumentów umowy i ew. uzupełniające lub zamienne),
3. Recepty i ustalenia technologiczne,
4. Dzienniki budowy i książki obmiarów (oryginały),
5. Wyniki pomiarów kontrolnych oraz badań, zgodne z ST i programem zapewnienia jakości (PZJ),
6. Deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów, certyfikaty na znak bezpieczeństwa zgodne z ST i programem zabezpieczenia jakości (PZJ),

W przypadku, gdy wg komisji, roboty pod względem przygotowania dokumentacyjnego nie będą gotowe do odbioru ostatecznego, komisja w porozumieniu z Wykonawcą wyznaczy ponowny termin odbioru ostatecznego robót.

Wszystkie zarządzone przez komisję roboty poprawkowe lub uzupełniające będą zestawione wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego.

Termin wykonania robót poprawkowych i robót uzupełniających wyznaczy komisja i stwierdzi ich wykonanie.

10.5 Odbiór pogwarancyjny.

Odbiór pogwarancyjny polega na ocenie wykonanych robót związanych z usunięciem wad, które ujawnią się w okresie gwarancyjnym i rękojmi.

Odbiór pogwarancyjny będzie dokonany na podstawie oceny wizualnej obiektu.

11. Podstawy płatności.

11.1 Ustalenia ogólne.

Podstawą płatności jest cena jednostkowa skalkulowana przez wykonawcę za jednostkę obmiarową ustaloną dla danej pozycji kosztorysu przyjętą przez Zamawiającego w dokumentach umownych.

Dla robót wycenionych ryczałtowo podstawą płatności jest wartość (kwota) podana przez Wykonawcę i przyjęta przez Zamawiającego w dokumentach umownych (ofercie).

Cena jednostkowa pozycji kosztorysowej lub wynagrodzenie ryczałtowe będzie uwzględniać wszystkie czynności, wymagania i badania składające się na jej wykonanie, określone dla tej roboty w SST i w dokumentacji projektowej.

Ceny jednostkowe lub wynagrodzenie ryczałtowe robót będą obejmować:

- Robocizną bezpośrednią wraz z narzutami,
- Wartość zużytych materiałów wraz z kosztami zakupu, magazynowania, ewentualnych ubytków i transportu na teren budowy,
- Wartość pracy sprzętu wraz z narzutami,
- Koszty pośrednie i zysk kalkulacyjny,
- Podatki obliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, ale z wyłączeniem podatku VAT

11.2 Objazdy, przejazdy i organizacja ruchu.

Koszt przejazdów i organizacja ruchu obejmuje:

- a) opracowanie oraz uzgodnienie z Inspektorami nadzoru i odpowiedzialnymi instytucjami projektu organizacji ruchu na czas trwania budowy, wraz z dostarczeniem kopii projektu Inspektorowi nadzoru i wprowadzeniem dalszych zmian i uzgodnień wynikających z postępu robót,
- b) ustawienie tymczasowego oznakowania i oświetlenia zgodne z wymaganiami bezpieczeństwa ruchu,
- c) przygotowanie terenu,
- d) konstrukcję tymczasowej nawierzchni, ramp, chodników, krawężników, barier, oznakowań i drenażu,

Koszt utrzymania objazdów / przejazdów i organizacji ruchu obejmuje:

- a) oczyszczanie, przestawianie, przykrycie i usunięcie tymczasowych oznakowań pionowych, poziomych, barier i świateł,
- b) utrzymanie płynności ruchu publicznego,

Koszt likwidacji objazdów / przejazdów i organizacji ruchu obejmuje:

- a) usunięcie wbudowanych materiałów i oznakowania,
- b) doprowadzenie terenu do stanu pierwotnego.

Koszt budowy, utrzymania i likwidacji objazdów, przejazdów i organizacji ruchu ponosi Zamawiający.

Rozdział II

Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych

Roboty ogólnobudowlane

1. „Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (ST)” określa zasady postępowania przy wykonywaniu Robót Budowlanych

kod CPV 45000000-7, CPV 45210000-2.

Budynki o szczególnej wartości historycznej lub architektonicznej	kod CPV 45212350-4,
Usługi z zakresu prac konserwatorskich	kod CPV 92522200-8
Roboty rozbiórkowe	kod CPV 45110000-1
Roboty w zakresie zakładania stolarki budowlanej oraz roboty ciesielskie	kod CPV 45420000-7
Roboty w zakresie stolarki budowlanej	kod CPV 45421000-4
Roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych	kod CPV 45400000-1
Roboty w zakresie stolarki budowlanej	kod CPV 45421000-4
Wznoszenie rusztowań	kod CPV 45262100-2
Roboty w zakresie ochrony powierzchni	kod CPV 45442300-0
Farby	kod CPV 24310000-0
Parapety i obróbki blacharskie	kod CPV 45450000-6

Szczegółowe wymagania związane z organizacją robót budowlanych, zabezpieczeniem interesów osób trzecich, ochroną środowiska, warunkami bezpieczeństwa pracy, zapleczem dla potrzeb wykonawcy, warunkami dotyczącymi organizacji ruchu, ogrodzeniem, zabezpieczeniem chodników i jezdni oraz wykonaniem prac towarzyszących i robót tymczasowych powinny być zgodne z „Ogólną Specyfikacją Techniczną”

1.1. Przedmiot i zakres opracowania:

Przedmiotem niniejszej specyfikacji są :

Prace remontowo- budowlane, konserwatorskie obejmuje renowację elewacji budynku, ogrodzenia wraz z wszelkimi elementami takimi jak: tynki i dekoracje sztukatorskie, tynki wapienne, wątki ceglane, elementy kamienne, elementy metalowe, stolarki okiennej i drzwiowej, drewniany ganek, kominy, pokrycie z dachówek.

Warunki techniczne mogą stanowić dokumenty odniesienia do opracowania wymaganych:

- opisów dotyczących określenia rodzaju, zakresu i sposobu wykonywania poszczególnych rodzajów robót - w dokumentacji projektowej,
- specyfikacji technicznych wykonywania odbioru robót, które wraz z dokumentacją projektową określają przedmiot zamówienia - w przypadku zamówień publicznych.

W niniejszych warunkach technicznych zostały uwzględnione wymagania techniczne PN oraz współczesna wiedza i doświadczenia praktyczne zdobyte przy wykonywaniu na różnym podłożu renowacji i konserwacji zabytków.

Warunki opisują sposób wykonywania robót renowacyjnych, konserwatorskich elewacji oraz ogrodzenia.

Zakłada się, że roboty będą wykonywane przez wykwalifikowane, kompetentne i przeszkolone zespoły robocze wyposażone w niezbędny sprzęt.

W tekście przyjęto zasadę nie cytowania tekstów, lecz jedynie powołania się na odpowiednie punkty przepisów norm.

1.2 Dokumentacja robót.

Dokumentację robót stanowią:

- Projekt budowlany, opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego z dnia 25 kwietnia 2012r (Dz.U. z 2012r. Poz. 462) z późniejszymi zmianami,
- Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót, zgodna z definicją w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004r (Dz.U.2013.1129),
- Dziennik budowy, prowadzony zgodnie z zarządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U.Nr 108, poz. 953 oraz z 2004r. Nr 198, poz.2042)
- Dokumenty (certyfikaty lub deklaracje zgodności) świadczące o dopuszczeniu do obrotu i powszechnego stosowania użytych wyrobów budowlanych, zgodne z ustawą Prawo budowlane z 7 lipca 1999r. (Dz.U. nr 89 /1994, poz. 414 z późniejszymi zmianami),
- Protokoły odbiorów częściowych i końcowych robót, z załączonymi protokołami z badań kontrolnych.

Przez dokumentację powykonawczą robót należy rozumieć (zgodnie z art. 3, p. 14 ustawy Prawo budowlane) wymienioną wyżej dokumentację robót z naniesionymi zmianami w stosunku do projektu budowlanego i specyfikacji technicznej, dokonany w toku wykonywania prac.

Jeśli do umowy inwestora z wykonawcą nie dołączono specyfikacji technicznej w opisie w dokumentacji projektowej powinno być zaznaczone, że wykonanie i odbiory określonych w projekcie budowlanym robót powinny być zgodne z niniejszymi warunkami technicznymi.

1.3. Protokół przekazania terenu budowy lub frontu robót.

Zamawiający jest obowiązany przekazać protokolarnie wykonawcy robót teren budowy lub front robót w terminach ustalonych w szczegółowych warunkach umowy. Ewentualne przesunięcie tych terminów musi zostać odnotowane w dokumentacji budowy. Jeżeli zmiana terminu przekazania terenu budowy lub frontu robót może zagrozić opóźnieniem w wykonaniu robót lub narazić wykonawcę robót na dodatkowe koszty należy wcześniej ustalić przedłużenie terminu wykonania robót. Po zakończeniu robót wykonawca zobowiązany jest do uporządkowania terenu budowy i przekazania go protokolarnie zamawiającemu.

Wykonawca przed przystąpieniem do w/w prac powinien:

- zabezpieczyć trakty komunikacyjne;
- zabezpieczyć rusztowania przed dostępem osób trzecich;
- zabezpieczyć rusztowania przed przypadkowym zrzućeniem materiałów lub narzędzi.
- Uzgodnić dostęp do pomieszczeń (związany z renowacją okien i drzwi) z użytkownikiem obiektu.

Rusztowania podlegają odbiorowi przez Inspektora nadzoru.

2. MATERIAŁY.

Materiały stosowane do prac konserwatorskich muszą odpowiadać technologii wynikającej z „Programu prac konserwatorskich” oraz projektu budowlanego uzgodnionego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

2.1 Przechowywanie i składowanie materiałów.

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składane materiały, do czasu, gdy będą one potrzebne do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwość do robót i były dostępne do kontroli Inspektora Nadzoru oraz nadzoru konserwatorskiego. Miejsca czasowego składowania będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Inwestorem lub poza terenem budowy w miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę.

2.2 Wariantowe stosowanie materiałów.

Jeśli dokumentacja projektowa przewidują możliwość wariantowego zastosowania materiału w wykonywanych robotach, Wykonawca powiadomi Inwestora o swoim zamiarze co najmniej 3 tygodni przed użyciem materiału, albo w okresie dłuższym, jeśli będzie to wymagane dla badań prowadzonych przez Inspektora Nadzoru. Wybrany i zaakceptowany przez Inwestora i nadzór konserwatorski rodzaj materiału nie może być później zmieniony bez zgody Inwestora i nadzoru konserwatorskiego.

3. WYKONYWANIE ROBÓT RENOWACYJNYCH.

3.1 Roboty renowacyjne elewacji.

Warunki prowadzenia robót renowacyjnych:

Roboty renowacyjne nie należy przeprowadzać podczas opadów deszczu, przy silnym wietrze lub nasłonecznieniu, w temperaturze niższej niż 5°C i wyższej niż 25°C.

Przed przystąpieniem do prac renowacyjnych należy:

- Przygotować materiały oraz niezbędne narzędzia i sprzęt
- Zamontować rusztowania
- Zabezpieczyć (lub zdemontować) obróbki blacharskie, parapety zewnętrzne, tabliczki, reklamy, uchwyty flagowe itp. elementy występujące na elewacji budynku.
- Dokonać demontażu rynien i rur spustowych, wymierzyć elewację, sprawdzić nośność i równość podłoża.
- Zabezpieczyć części elewacji nie podlegające renowacji przed zniszczeniem i zabrudzeniem.
- Zabezpieczyć okna, drzwi oraz wszelkie elementy.
- Wykuć metalowe i zardzewiałe bolce z wyjątkiem historycznych kotew.
- Skuć tynki w złym stanie technicznym na powierzchniach płaskich (tynki zmurzałe, zawilgocone, zasolone, odspojone itp.), przede wszystkim w części cokołowej oraz na murkach ogrodzenia. Wcześniej należy ściągnąć uszkodzone profile, aby móc później wykonać ich rekonstrukcję.

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Wykonane w technologii cementu romańskiego

1. Wykonanie próbnego czyszczenia strumieniowo – ściernego z zastosowaniem różnych ścierniw. Należy wykonać próby z następującymi ścierniwami:

- piasek kwarcowy o granulacji poniżej 1 mm
- elektrokorund zwykły brązowy o granulacji 0,053 – 0,125 mm
- ścierniwo garnet (granat almandynowy)¹.

Po wykonanych próbach należy wybrać do czyszczenia ścierniwo o najlepszych dla obiektu parametrach.

2. Oczyszczenie powierzchni dekoracji sztukatorskich (gzymsy koronujące, obramienia okienne, gzymsy itd.) oraz pozostawionych dobrych technicznie tynków na powierzchniach płaskich metodą strumieniowo – ścierną półsuchą z mgłą wodną w systemie CePe, agregatem, z odpowiednio dobranym na podstawie prób ścierniwem. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.

3. Usunięcie poprzez odkucie wszystkich wadliwych uzupełnień dekoracji sztukatorskiej, w tym zatarć cementowym szlamem, jak również odspojonych elementów dekoracji sztukatorskiej, wykonanych z zaprawy cementowo – wapiennej, ręcznie przy użyciu metalowych dłut kamieniarskich. Usuwanie zatarć należy przeprowadzić z dużą ostrożnością tak, aby nie uszkodzić pierwotnego detalu.

4. Podklejenie odspojonych elementów sztukatorskich, wykonanych z zapraw romańskich, od podłoża, zaprawą, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy.

5. Impregnacja wzmacniająca strukturę pierwotnych tynków romańskich przeznaczonych bezpośrednio do ekspozycji preparatem krzemianowym w zalecanym rozcieńczeniu z wodą 2:1. Zabieg należy przeprowadzić metodą powlekania pędzlem aż do nasycenia podłoża.

6. Odsolenie odsłoniętych dolnych partii murów poprzez naprzemienne splukiwanie wodą i wysychanie. W razie potrzeby wykonać miejscowo odsolenie z zastosowaniem metody migracji soli do rozszerzonego środowiska z użyciem kompresów ligninowych lub glinki bentonitowej.

7. Wykucie pojedynczych, zasolonych i zniszczonych cegieł i wstawienie w te miejsca nowych cegieł, zgodnych wymiarowo i kolorystycznie z cegłami historycznymi.
8. W miejscach, gdzie tynk został usunięty do wątku ceglanego ze względu na zasolenie (część cokołowa oraz murki ogrodzenia) należy nałożyć warstwy podkładowe:
  - obrzutkę
  - tynk renowacyjny odsalający. Podczas nakładania zapraw należy przestrzegać zaleceń producenta dotyczących użycia tynku, jak również przestrzegać reżimu technologicznego (czas schnięcia, zwilżanie powierzchni zapraw).
9. Tynkowanie płaskich powierzchni zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Zaprawę należy nałożyć na przygotowane wcześniej jako podkład tynki renowacyjne, a na pozostałych płaszczyznach na pierwotne tynki romańskie. Należy zwrócić uwagę na krótki czas wiązania zaprawy. Zaprawę należy nałożyć jako warstwę końcową drobnoziarnistą z zatarciem na gładko bez faktury. Należy zwrócić uwagę, aby używać na każdej ścianie materiału z tej samej partii produkcyjnej, bowiem w przypadku zapraw z cementem romańskim mogą wystąpić różnice kolorystyczne.
10. Wklejenie konstrukcji z drutu mosiężnego w miejscach planowanych uzupełnień ubytków sztukaterii i gzymsów techniką „z ręki”. Drut należy wkleić w wywiercone wcześniej otwory z zastosowaniem jako kleju żywicy epoksydowej szybkowiążącej.
11. Rekonstrukcja ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę. Do niewielkich uzupełnień należy stosować zaprawę drobnoziarnistą.
12. Brakujące fragmenty elementów powtarzalnych należy wykonać metodą odlewów. Z elementów kompletnych zostanie ściągnięta forma przy zastosowaniu elastycznego kauczuku silikonowego. Na formie będzie wykonany usztywniający płaszcz gipsowy. Następnie wykonane będą odlewy z zaprawy z cementem romańskim. Po rozformowaniu odlewy będą wyczelowane. Gotowe odlewy zostaną zamontowane w miejscach ubytków na zaprawie mrozoodpornej, z użyciem w razie potrzeby nierdzewnych bolców montażowych. Zaleca się użycie przy wykonywaniu odlewów gotowej fabrycznie zaprawy.
13. Uzupełnienie ubytków i rekonstrukcja elementów wykonanych metodą ciągnioną (obramienia okien, gzymsy). Przed przystąpieniem do prac należy ściągnąć profil z pierwotnej powierzchni i wykonać szablon do ciągnięcia (np. sklejka obita blachą). Zaleca się użycie przy wykonywaniu odlewów gotowej fabrycznie zaprawy.
14. Scalenie kolorystyczne całości dekoracji sztukatorskiej i wypraw romańskich farbą cementową z zawartością cementu romańskiego (rodzaj szlamu) w odpowiednio dobranym kolorze.
15. Alternatywnie scalenie kolorystyczne laserunkową farbą o spoiwie silikonowym.
16. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach, parapetach okiennych, sztukateriach z blachy miedzianej wstępnie patynowanej, tylko w miejscach uszkodzeń.
17. Opcjonalnie zamontowanie systemu anty-ptak na wszystkich wystających elementach fasady (gzymsy, nadproża okien).

Wykonane w technologii tradycyjnych tynków wapiennych

1. Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia foliami polietylenowymi i miękkimi płytami pilśniowymi, dociętymi do kształtu okien oraz demontaż systemu anty – ptak.
2. Skucie fragmentów odparzonych, odspojonych i osłabionych tynków na powierzchniach płaskich.
3. Oczyszczenie pierwotnej powierzchni tynków na powierzchniach płaskich z zacierek i pozostałych nawarstwień metodą strumieniowo – ścierną półsuchą z mgłą wodną agregatem, z odpowiednio dobranym ścierniwem – drobny piasek kwarcowy lub elektrokorund. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.
4. Ręczne doczyszczenie detali sztukatorskich w wejściu do sieni.
5. Wykonanie niezbędnych prac murarskich, jeśli takie będą konieczne, np. wymiana niektórych zniszczonych cegieł, przemurowania obluzowanych cegieł. Do prac murarskich zostanie zastosowana cegła pełna, bez wad i pęknięć, o odpowiednim stopniu wypalenia. Cegły będą łączone tradycyjną zaprawą murarską wapienno – piaskową, z zachowaniem wiązania wątku.
6. Skotwienie pęknięć muru pod nadzorem konstruktora prętami ze stali nierdzewnej osadzonymi na żywicy epoksydowej.

7. Oczyszczenie powierzchni muru z pyłu przed przystąpieniem do tynkowania przy pomocy zimnej wody pod ciśnieniem przy wykorzystaniu agregatu Kärcher.
8. Wzmocnienie strukturalne muru tylko w przypadku znacznego osłabienia podłoża, czyli muru ceglanego. Użyty zostanie preparat gruntujący rozcieńczony z wodą w proporcji 1:1 (1 część objętościowa preparatu i 1 część objętościowa wody).
9. Uzupelnienie tynków na powierzchniach płaskich. Jako obrzutka zostanie wykonana zaprawa wapienno – cementowa z białym cementem, o stosunku spoiwa do wypełniacza nie większym niż 1:2.
10. Wykonanie końcowej warstwy tynku gotową fabrycznie drobnoziarnistą wapienną zaprawą cienkowarstwową i zatarcie jej na gładko „z ręki”.
11. Podklejenie odspojeń elementów sztukatorskich od podłoża zaprawą Ledan TB1, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy Primal AC33.
12. Impregnacja strukturalna osłabionych partii dekoracji sztukatorskiej metodą nasycania pędzlem do momentu wysycenia materiału. Po zabiegu należy wstrzymać się z wykonywaniem kolejnych zabiegów przez okres około 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki.
13. Rekonstrukcja i uzupełnienie ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą wapienno – piaskową. Zaleca się użycie gotowej zaprawy sztukatorskiej. Do warstwy podkładowej należy użyć zaprawę gruboziarnistą, a na wierzch zaprawę drobnoziarnistą. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę.
14. Po związaniu i dobrym wyschnięciu tynków (min. okres ok. 2 tygodni przy dobrej suchej pogodzie) dwukrotne pomalowanie ścian farbą silikonową w odpowiednio dobranym kolorze. Farba ta jest hydrofobowa, więc nie ma potrzeby wykonania dodatkowego zabiegu hydrofobizacji.
15. Alternatywnie zabezpieczenie części parterowej do wysokości ok. 3 m od poziomu terenu preparatem anty – graffiti metodą powlekania pędzlem.
16. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach i parapetach okiennych z blachy miedzianej.

WĄTEK CEGLANY

1. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym.
2. Oczyszczenie powierzchni cegły przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. Przewiduje się użycie środka chemicznego w postaci pasty z zawartością kwaśnego fluorku amonowego. Zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach spłukana wodą.
3. Wykucie osłabionych i odspojonych spoin między cegłami. Zabieg ten będzie wykonany z dużą ostrożnością tak, aby niepotrzebnie nie uszkodzić brzegów sąsiednich cegieł.
4. W miejscach braków całych kształtek zostaną osadzone nowe, o dobranej odpowiednio do oryginału formie, kolorze i stopniu wypalenia. Cegły licowe zostaną osadzone na tradycyjnej zaprawie wapienno – piaskowej z niewielkim dodatkiem białego cementu lub trasu.
5. Uzupelnienie niewielkich ubytków powierzchni cegieł zaprawą gotową do użycia. Należy użyć suchej zaprawy mineralnej z dodatkiem trasu, pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. W razie potrzeby zaprawę dobarwić suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana w sposób maksymalnie zbliżony do wyglądu pierwotnej cegły (gładkie lico).
6. Uzupelnienie ubytków zaprawy w starych spoinach i wykonanie nowego spoinowania przy użyciu zaprawy wapienno – piaskowej z dodatkiem białego cementu i pigmentów w celu dobarwienia. Spoiny zostaną założone w takim kształcie, jak spoiny sąsiadujące tj. z wyciskaniem wklęsłym półwałkiem, poniżej lica cegieł.
7. Uzupelnienie podmalowania spoiny w kolorze ceglonym farbą opartą na silikonowym spoiwie.
8. Scalenie kolorystyczne wątku ceglanego w razie potrzeby proponuje się wykonać farbą opartą na silikonowym spoiwie z dodatkiem suchych pigmentów mineralnych.
9. Z uwagi na duże zagrożenie obiektu wodą opadową spływającą po elewacji proponuje się zabezpieczenie powierzchni wątku ceglanego przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach. Zabieg hydrofobizacji zostanie wykonany metodą powlekania. Proponowany preparat ma dodatkową zaletę, że zmniejsza wchłanianie nie tylko wody, ale także tłuszczu i brudu, co ma istotne znaczenie dla budynku usytuowanego w centrum miasta. Preparat nie może powodować zmian kolorystycznych ani fakturalnych zabezpieczanej powierzchni.

ELEMENTY KAMIENNE

Elementy i detale architektoniczne wykonane z wapienia pińczowskiego

1. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie ręczne z użyciem niewielkich szczotek mosiężnych.
2. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym. Wykucie osłabionych spoin pomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
3. Wykucie słabych technicznie uzupełnień, kitów z poprzednich renowacji (kity cementowe, słabe technicznie, odspojone).
4. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemooorganicznym poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
5. Odkucie w wapieniu pińczowskim zupełnie zniszczonych elementów (w zależności od stanu zachowania może to dotyczyć kul w zwieńczeniu elewacji).
6. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
7. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą gotową do użycia. Sucha zaprawa mineralna z dodatkami pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
8. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasy i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
9. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczy będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie z dodatkiem suchych pigmentów.
10. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy i detale architektoniczne wykonane z piaskowca

1. Odkucie wszystkich zacierek cementowych i uzupełnień zaprawami mineralnymi w obrębie schodów i elementów nakryw w obrębie ogrodzenia.
2. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie z użyciem pasty z zawartością fluorku amonowego. Zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach splukana wodą.
3. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym.
4. Wykucie osłabionych spoin pomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
5. Wykucie gniazd pod taszle.
6. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemooorganicznym poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
7. Wklejenie taszli z piaskowca oraz zrekonstruowanych elementów rzeźbiarskich na mrozoodpornej zaprawie mineralnej z zastosowaniem nierdzewnych kotew. Taszle zostaną dobrane kolorystycznie i pod względem uziarnienia do uzupełnianych elementów.

8. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
9. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą gotową do użycia. Sucha zaprawa mineralna z dodatkiem pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
10. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasu i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
11. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczyć będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie z dodatkiem suchych pigmentów.
12. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy wykonane z marmuru

1. Oczyszczenie powierzchni płyt marmurowych czystą ciepłą wodą najlepiej destylowaną i zaraz potem należy wytrzeć dokładnie czystą suchą szmatką. Można zastosować do zmycia brudu z powierzchni polerowanych marmurów 10% roztworu mydła (szarego) w wodzie destylowanej z dodatkiem 1% stężonej wody amoniakalnej (czysty wodorowęglan amonu $(\text{NH}_4)\text{HCO}_3$).
2. Przeszlifowanie powierzchni drobnoziarnistym papierem ściernym w celu usunięcia nawarstwień gipsowych.
3. Po oczyszczeniu zabrudzeń powierzchni marmurów należy uzupełnić ubytki. W tym celu proponuje się zastosowanie np. gotowej masy o wymaganym kolorze, stosowanej do wypełniania i uzupełniania ubytków i pęknięć w marmurze, która doskonale zachowuje naturalny obraz i strukturę uzupełnianych materiałów. Po wyschnięciu żywicy należy wyszlifować jej powierzchnię papierami ściernymi.
4. Rekonstrukcja złocień w obrębie liter łaćńskiej sentencji złotem płatkowym w technice olejnej na mikstion. Miejsca ubytków należy powlec warstwą szelaku, następnie mikstionem olejnym. Przeschnięty mikstion pokryć płatkami złota. Ze względu na duże zanieczyszczenie powietrza zaleca się zabezpieczenie powierzchni pożłoty roztworem Paraloidu B -82 w acetonie i alkoholu.
5. Po wykonaniu zabiegu uzupełnienia ubytków w kamieniu i pożłocie należy powierzchnie zabezpieczyć przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych. W tym celu proponuje się powierzchnię marmurów powlec gotową pastą. Po jej przeschnięciu powierzchnię należy przepolerować miękką szmatką i filcem.

ELEMENTY METALOWE

1. Oczyszczenie powierzchni elementów metalowych z warstw łuszczących lakierów i rdzy mechanicznie i chemicznie z użyciem past do usuwania warstw olejnych oraz preparatów odrdzewiających. Przęsła ogrodzenia zaleca się oczyścić metodą strumieniowo – ścierną podczas etapu oczyszczania tynków romańskich.
2. Uzupełnienie metodami kowalskimi brakujących elementów ozdobnych i ich montaż metodą spawania.
3. Malowanie powierzchni surowego metalu farbą podkładową typu minia.
4. Dwukrotne malowanie powierzchni metalu lakierem dwuskładnikowym, chemoutwardzalnym, poliuretanowym w odpowiednio dobranym kolorze (czarny, półmatowy, strukturalny).

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Brama wejściowa

1. Demontaż skrzydeł bramy na czas przeprowadzenia prac konserwatorskich i założenie drzwi zastępczych z płyty OSB.
2. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy pomocy past chemicznych do usuwania przemalowań.
3. Uzupełnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobranego gatunku drewna.

4. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
5. Rekonstrukcja drobnych elementów dekoracyjnych z zastosowaniem dwuskładnikowej żywicy epoksydowej.
6. Uzupełnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
7. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji (60 – 240).
8. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową półmatową w kolorze brązowym.
9. Wyczyszczenie szyb naświetla po przeprowadzonych pracach.
10. Oczyszczenie mosiężnej klamki wraz z szyldem preparatem do czyszczenia elementów mosiężnych.
11. Zawieszenie skrzydeł bramy w miejscu ekspozycji.

Stolarka okienna elewacji frontowych

1. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy past chemicznych do usuwania przemalowań.
2. Uzupełnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobranego gatunku drewna.
3. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych i technicznych (listwy okapnikowe) z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
4. Rekonstrukcja całych zniszczonych kwater z montażem ciepłej szyby.
5. Flekowanie zniszczonych fragmentów ram okiennych drewnem odpowiedniego gatunku.
6. Uzupełnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
7. Zaszpachlowanie drobnych ubytków powierzchniowych szpachlówką.
8. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji.
9. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową w kolorze dobranym na podstawie wykonanych prób (brązowy z zewnątrz, biały od środka).
10. Wyczyszczenie szyb okien i drzwi po przeprowadzonych pracach.

Stolarka okienna w pawilonie

1. Warsztatowe wykonanie okna drewnianego, przy wiernym odtworzeniu wielkości, podziałów, proporcji profilowania (formy) oraz kolorystyki stolarki istniejącej.
2. Demontaż istniejącego okna bez uszkodzenia ościeży.
3. Demontaż podokienników drewnopochodnych.
4. Osadzenie nowych parapetów drewnianych lakierowanych lakierem bezbarwnym.
5. Osadzenie zrekonstruowanego okna drewnianego.
6. Uzupełnienie ubytków.
7. Wykonanie obróbek blacharskich zgodnie z osobnym punktem.

Ganek na dziedzińcu

1. Oczyszczenie powierzchni drewna z brudu i odpajających się warstw malarskich mechanicznie z użyciem papierów ściernych.
2. Sklejenie pęknięć z zastosowaniem kleju odpornego na wilgoć.
3. Szpachlowanie ubytków drewna szpachlówkami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
4. Wymiana zniszczonych desek podbitki na nowe.
5. Szlifowanie powierzchni kitów i drewna papierami ściernymi.
6. Dwukrotne malowanie powierzchni desek ganku farbą olejną w kolorze brązowym.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

1. Oczyszczenie powierzchni kominów metodą termopary z dodatkiem detergentu.
2. Dezynfekcja powierzchni zaatakowanych przez glony.
3. Uzupełnienie ubytków zaprawy w spoinach zaprawą cementowo – wapienną.
4. Doklejenie dociętych dachówek karpiówek na lewej stronie muru.
5. Hydrofobizacja powierzchni ceramicznych przy zastosowaniu wodorozcieńczalnego preparatu WS firmy Remmers metodą nasączenia i powlekania pędzlem.

4. ODBIORY

Wykonywane prace podlegać będą kontroli technicznej i konserwatorskiej oraz upoważnionych przedstawicieli Inwestora Bezpośredniego.

Prace podlegać będą odbiorowi przez komisję techniczno – konserwatorską, złożoną z przedstawicieli: Inwestora zamawiającego, Konserwatora Zabytków, właściciela obiektu (Inwestora bezpośredniego), przy udziale Wykonawcy prac, pod kątem zgodności z dokumentacją przetargową, prawidłowości wykonania, zgodności z zasadami sztuki budowlanej i konserwatorskiej, normami określającymi warunki wykonania i odbioru robót bud. oraz warunkami pozwolenia konserwatorskiego i decyzji o pozwoleniu na budowę.

4.1 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu.

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie ilości i jakości wykonywanych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegają zakryciu. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonywany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. Odbioru dokonuje Inspektor Nadzoru. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia wpisem do dziennika budowy i powiadomieniem o tym fakcie Inspektora Nadzoru.

4.2 Odbiór częściowy.

Gotowość danej części robót do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do dziennika budowy i jednoczesnym powiadomieniem Inspektora Nadzoru.

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się wg zasad jak przy odbiorze końcowym robót.

4.3 Odbiór końcowy robót.

Odbiór końcowy polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości. Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru końcowego będzie stwierdzona przez Wykonawcę wpisem do dziennika budowy z bezzwłocznym powiadomieniem na piśmie o tym fakcie Inspektora Nadzoru. Odbiór końcowy robót nastąpi w terminie ustalonym w dokumentach kontraktowych, licząc od dnia potwierdzenia przez Inwestora zakończenia robót. Odbioru końcowego robót dokona komisja wyznaczona przez Zamawiającego, złożona z przedstawicieli Inwestora, nadzoru konserwatorskiego, właściciela-użytkownika obiektu (inwestora bezpośredniego) i w obecności przedstawiciela Wykonawcy.

4.4 Dokumenty do odbioru końcowego robót.

Podstawowym dokumentem do dokonania odbioru końcowego robót jest protokół odbioru końcowego robót sporządzony wg wzoru ustalonego przez Zamawiającego. Do odbioru końcowego Wykonawca jest zobowiązany przygotować :

- Dokumentację powykonawczą zawierającą szczegółowe sprawozdanie z przeprowadzonych prac wraz z dokumentacją fotograficzną.
- Dziennik budowy
- Protokół odbioru zanikowych robót budowlanych
- Atesty jakościowe wbudowanych materiałów budowlanych i inne dokumenty wymagane przez Zamawiającego,

5. SPOSÓB ROZLICZENIA ROBÓT TYMCZASOWYCH I TOWARZYSZĄCYCH.

Roboty towarzyszące i tymczasowe, nie wyszczególnione w przedmiarze a niezbędne do realizacji prac, winny być ujęte w kosztach ogólnych Wykonawcy i nie podlegają obmiarowi.

12. AKTY PRAWNE I NORMY PRZYWOŁANE.

PN-EN 998-1:2004 Wymagania dotyczące zapraw do murów .

PN-EN 998-1:2004/AC:2006 Wymagania dotyczące zapraw do murów.

PN-EN 1015-3:2000 Metody badań zapraw do murów - Określenie konsystencji świeżej zaprawy (za pomocą stolika rozpląwu).

PN-EN 1015-3:2000/A1:2005 Metody badań zapraw do murów - Określenie konsystencji świeżej zaprawy (za pomocą stolika rozpląwu).

PN-EN 1015-6:2000 Metody badań zapraw do murów - Określenie gęstości objętościowej świeżej zaprawy.

PN-EN 1015-6:2000/A1:2007(U) jw.

PN-EN 1015-7:2000 Metody badań zapraw do murów - Określenie zawartości powietrza w świeżej zaprawie.

PN-EN 1015-9:2001 Metody badań zapraw do murów - Część 9: Określenie czasu zachowania właściwości roboczych i czasu korekty świeżej zaprawy.

PN-EN 1015-9:2001/A1:2007(U) jw.

PN-EN 1015-10:2001 Metody badań zapraw do murów - Część 10: Określenie gęstości wysuszonej stwardniałej zaprawy.

PN-EN 1015-11:2001 Metody badań zapraw do murów - Część 11: Określenie wytrzymałości na zginanie i ściskanie stwardniałej zaprawy.

PN-EN 1015-11:2001/A1:2007(U) jw.

PN-EN 1015-12:2002 Metody badań zapraw do murów - Część 12: Określenie przyczepności do podłoża stwardniałych zapraw na obrzutkę i do tynkowania.

PN-EN 1015-18:2003 Metody badań zapraw do murów - Część 18: Określenie współczynnika absorpcji wody spowodowanej podciąganiem kapilarnym stwardniałej zaprawy.

PN-EN 1015-19:2000 Metody badań zapraw do murów - Określenie współczynnika przenoszenia pary wodnej w stwardniałych zaprawach na obrzutkę i do tynkowania.

PN-EN 1745:2004 Mury i wyroby murowe - Metody określania obliczeniowych wartości cieplnych.

PN-EN 1745:2004/Apl:2006 Mury i wyroby murowe - Metody określania obliczeniowych wartości cieplnych.

PN-EN 13501-1:2004 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków - Część 1: Klasyfikacja na podstawie badań reakcji na ogień.

PN-EN 13501-1:2007(11) jw.

PN-EN 1008:2004 Woda zarobowa do betonu - Specyfikacja pobierania próbek, badanie i ocena przydatności wody zarobowej do betonu, w tym wody odzyskanej z procesów produkcji betonu.

PN-EN 13139:2003 Kruszywa do zaprawy.

PN-EN 13139:2003/AC:2004 jw.

PN-EN 197-1:2002 Cement - Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów powszechnego użytku.

PN-EN 197-1:2002/A1:2005 jw.

PN-EN 459-1:2003 Wapno budowlane - Część 1: Definicje, wymagania i kryteria zgodności.

DIN 52615:1987-11 Bestimmung der Wasserdampfdurchlässigkeit von Bau- und Dämmstoffe.

DIN 52617 Bestimmung der Wasseraufnahmekoeffizienten von Baustoffe.

DIN V 18550 (Vornorm) Putzsysteme. Ausführung.

DIN 18555-7:1987-11 Prüfung von Mörteln mit mineralischen Bindemitteln, Teil 7: Frischmörtel; Bestimmung des Wasserrückhaltevermögens nach dem Filterplattenverfahren.

WTA Merkblatt 4-5-99 Beurteilung von Mauerwerk. Mauerwerkdiagnostik.

WTA Merkblatt 4-11-02 Messung der Feuchte von mineralischem Baustoffen.

WTA Merkblatt 2-9-04 Sanierputzsysteme.

Richtlinie für die fachgerechte Planung und Ausführung des Fassadensockelputzes sowie des Anschlusses der Außenanlagen. I.2002.

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 881).
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 z późn. zmianami).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118).
- Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 11, poz. 84 z późn. zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 02.09.2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 202, poz. 2072, zmiana Dz. U. z 2005 r. Nr 75, poz. 664).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1133).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26.06.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2002 r. Nr 108, poz. 953 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. z 2004 r. Nr 198, poz. 2041 z późn. zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE (Dz. U. z 2004 r. Nr 195, poz. 2011).

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 120, poz. 1126).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. z 2002 r. Nr 140, poz. 1171 z późn. zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 173, poz. 1679 z późn. zmianami).
- Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie wykazu mandatów udzielonych przez Komisję Europejską na opracowanie europejskich norm zharmonizowanych oraz wytycznych do europejskich aprobat technicznych, wraz z zakresem przedmiotowym tych mandatów (M. P. nr 32 z 2004 r. Nr 32, poz. 571)
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych ITB część B: Roboty wykończeniowe. Zeszyt 1: Tynki. Warszawa 2003 r. – Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych.
- Specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych. Wymagania ogólne. Kod CPV 45000000-7. Wydanie II, OWEOB Promocja – 2005 r. – Szczegółowa specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych „Wykonanie tynków renowacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych THERMOPAL – Schomburg Polska Sp. z o.o.”.

Autor: arch. Ewa Miśków – Janik

**DOM „POD STAŃCZYKIEM”
OBECNIE COLLEGIUM SANOCKIE UJ
UL. BATOREGO 12 W KRAKOWIE**

**ELEWACJE OD STRONY ULICY I PRZEJŚCIA DO OGRODU
WRAZ Z OGRODZENIEM**

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Opracowanie:

mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator dzieł sztuki

Katarzyna Sułkowska

mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator dzieł sztuki
tel. 607 267 052
ul. Wierzbowa 14, 32-065 Krzeszowice

KRZESZOWICE, GRUDZIEŃ 2016 R.

SPIS TREŚCI

1. KARTA TYTUŁOWA	3
2. HISTORIA OBIEKTU	4
3. OPIS INWENTARYZACYJNY OBIEKTU	6
4. BUDOWA TECHNOLOGICZNA	9
TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA	9
WĄTEK CEGLANY	11
ELEMENTY KAMIENNE	12
ELEMENTY METALOWE	12
OFASOWANIA BLACHARSKIE I POKRYCIE DACHOWE	12
STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK	12
KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE	13
5. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ	14
TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA	14
WĄTEK CEGLANY	15
ELEMENTY KAMIENNE	15
ELEMENTY METALOWE	16
OFASOWANIA BLACHARSKIE I POKRYCIE DACHOWE	16
STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK	16
KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE	17
6. WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE	18
TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA	18
WĄTEK CEGLANY	20
ELEMENTY KAMIENNE	21
ELEMENTY METALOWE	23
POKRYCIE DACHOWE I OFASOWANIA BLACHARSKIE	23
STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK	23
KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE	24
7. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE	25
TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA	25
WYKONANE W TECHNOLOGII CEMENTU ROMAŃSKIEGO	25
WYKONANE W TECHNOLOGII TRADYCYJNYCH TYNKÓW WAPIENNYCH	27
WĄTEK CEGLANY	28
ELEMENTY KAMIENNE	29
ELEMENTY I DETALE ARCHITEKTONICZNE WYKONANE Z WAPIENIA PIŃCZOWSKIEGO	29
ELEMENTY I DETALE ARCHITEKTONICZNE WYKONANE Z PIASKOWCA	30
ELEMENTY WYKONANE Z MARMURU	31
ELEMENTY METALOWE	32
STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK	32
KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE	34
8. UPRAWNIENIA ZAWODOWE	35
9. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	37

1. KARTA TYTUŁOWA

A. IDENTYFIKACJA OBIEKTU

Rodzaj zabytku: willa miejska z ogrodem

Nr rejestru zabytków: A-324 z dnia 10 kwietnia 1968 r.

Lokalizacja: ul. Batorego 12, Kraków

Czas powstania: 1882 - 86 r.

Technika wykonania (pierwotna): ściany licowane cegłą licówką, z detalem tynkowanym z zapraw romańskich, a także detalem kamiennym (piaskowiec, wapień pińczowski, marmuru czerwony); ściany dziedzińca otynkowane tynkiem wapienno – piaskowym, malowane farbą wapienną; detal metalowy (lampy, kraty, ogrodzenie); pierwotne pokrycie dachu –blacha miedziana

Autor: arch. Tadeusz Stryjeński

Użytkownik obiektu: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Batorego 12, 31-135 Kraków

B. DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU KONSERWATORSKIEGO

Zamawiający: FHU KOLIBER Ewa Miśków – Janik, ul. Smoleńsk 22/4, 31-112 Kraków

Inwestor: Uniwersytet Jagielloński, ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków

Wykonawca: mgr Katarzyna Sułkowska, konserwator dzieł sztuki, nr dypl. ASP 5068, ul. Wierzbowa 14, 32-065 Krzeszowice

C. DANE DOTYCZĄCE DOKUMENTACJI

Dokumentacja opisowa: 35 stron formatu A4;

Dokumentacja fotograficzna: 65 fotografii wykonanych techniką cyfrową

2. HISTORIA OBIEKTU

Collegium Sanockie, czyli „Dom pod Stańczykiem” wraz z otoczeniem, powstało w latach 1882 – 1892. Na działce przy ul. Batorego architekt Tadeusz Stryjeński wybudował willę własną, której zasadniczy kształt powstał w latach 1882 – 86. Już w 1884 r. twórca przeniósł tutaj swoje biuro, które zlokalizował z prawej strony głównego budynku. Ta część posiadała dwa niezależne wejścia – jedno od strony ulicy, a drugie od strony ogrodu. Dało to możliwość oddzielenia spraw zawodowych od prywatnego życia toczącego się w willi. Dwa lata później architekt przebudował tę część poprzez dodanie od frontu arkadowej, czteroprzęsłowej, podpiwniczonej loggii. Poprzednie wejście do biura, mieszczące się z lewej strony, zostało zamurowane, a nowe miało się znaleźć na końcu loggii. Z niewiadomych przyczyn do uruchomienia wejścia poprzez loggię nigdy nie doszło. Prawdopodobnie przyczyniła się do tego budowa w narożniku ogrodu osobnego pawilonu, który z czasem stał się pracownią architekta (1884). W 1892 r. Stryjeński zbudował prowadzącą do niego zadaszoną galerię, zachowaną do dziś. W związku z dramatycznym pogorszeniem się sytuacji finansowej na przełomie 1903 i 1904 r. T. Stryjeński był zmuszony sprzedać willę. Nowym właścicielem został wybitny krakowski fotograf Józef Sebald. Kolejnymi właścicielami nieruchomości byli jego spadkobiercy. W latach 70-tych XX wieku willę kupił Uniwersytet Jagielloński z przeznaczeniem na siedzibę Instytutu Klimatologii, a następnie Instytutu Pedagogiki. W 1979 r. wykonano ekspertyzę stanu zachowania budynku wraz z ogrodem i na początku lat 80-tych XX w. przystąpiono do kompleksowej rewaloryzacji, którą ukończono w 1986 r. Ze względu na wsparcie finansowe prac konserwatorskich, udzielone przez społeczność miasta Sanoka, senat Uniwersytetu Jagiellońskiego podjął uchwałę o nadaniu willi nazwy Collegium Sanockie.

Stryjeński był nie tylko architektem, ale także konserwatorem zabytków, znawcą sztuki, działaczem społecznym. Umieszczona jako godło domu płaskorzeźba z postacią Stańczyka nawiązuje do jego poglądów politycznych i poparcia, jakiego udzielał krakowskiemu stronnictwu Stańczyków¹. Sama płaskorzeźba została wykonana w oparciu o rysunek Jana Matejki z 1881 r. Willa posiada także szereg innych elementów składających się na program ideowo – ikonograficzny. W kluczu portalu w wejściu do sieni, prowadzącej do ogrodu, umieszczony został gmerk, który zaprojektował dla Stryjeńskiego Wyspiański. Składa się on z litery T oraz nachodzącej na nią litery S – inicjałów Stryjeńskiego. W górnej części litery T umieszczony jest krzyż z małym półksiężycem, co stanowi nawiązanie do herbu Tarnawa, jakim pieczętował się Stryjeński. W zwieńczeniu wejścia głównego do willi umieszczono marmurową płycinę z wyrytym napisem HOC ERAT IN VOTIS (cytat z „Satyr” Horacego – *Tegom sobie właśnie życzył*). Na elewacji ogrodowej wmurowano kamienne elementy pochodzące z historycznych krakowskich budowli, przy których konserwacji Stryjeński pracował.

Z willą integralnie związany jest ogród, ze wspinałym miłorzębem japońskim. Na jego terenie mieści się szereg elementów architektonicznych pochodzących od XIV do XVIII wieku. Rzut ogrodu zasadniczo nie uległ zmianie od momentu powstania. Samo założenie willi z

---

¹ Stronnictwo Stańczyków to konserwatywne ugrupowanie polityczne, powstałe w latach 60-tych XIX w. w Galicji. Nazwę zaczerpnęło od tytułu pamfletu politycznego „Teki Stańczyka”, opublikowanego w 1869 r. Popierało współpracę z zaborcą przy umacnianiu cech narodowych.

ogrodem, zaprojektowane w duchu neorenesansu z cechami neobaroku, oparte jest o luźny schemat między dziedzińcem a ogrodem. Od strony ul. Batorego cofnięty korpus dopełniają dwa boczne „skrzydła”. Z prawej strony widoczna jest parterowa loggia o pięciopilarowych arkadach otwarta w stronę dziedzińca i ulicy, dobudowana nieco później. Piętrowy budynek z lewej strony zdobi wydatny wykusz z rzeźbą przedstawiającą Stańczyka i datą 1886 r. Wykusz przykryty jest nietypowym czteropłaciowym dachem w formie kopuły z iglicą zwieńczoną metalową chorągiewką z datą 1886.

Godnym uwagi jest zrekonstruowany ogród. Budynek pałacyku z pawilonem ogrodowym łączy zadaszone przejście w formie galerii. Założenie ogrodowe od sąsiedniej posesji przy ul. Batorego 14 oddziela lity, tynkowany mur. Duże, segmentowo zamknięte wnęki ożywiają mury, które w przejściu do pawilonu zostały wyposażone w ławeczki. W centrum ogrodu znajduje się duży, okrągły klomb, od którego wybiegają szerokie ścieżki, zgodnie zresztą z pierwotnym projektem. Ścieżki posiadają obramienia z niskiego żywopłotu z bukszpanu. W murze od strony ogrodu oo. Karmelitów widoczna jest wnęka ze schodkowym szczytem i kamienną rzeźbą Matki Boskiej z Dzieciątkiem. W lewej części ogrodu na trawniku umieszczono kamienne elementy – m.in. gotycki baldachim, pochodzący prawdopodobnie z kościoła Mariackiego, kolumnę. Wśród rozrośniętego krzewu w prawej części ogrodu znajduje się kwadratowa płyta z rozetą roślinną. Kolejna płyta z częścią rozety wmurowana została w dolną część tylnej elewacji budynku.

Bibliografia (wybrana):

1. L. Lameński – „Architekt i jego willa” w: *De gustibus. Studia ofiarowane przez przyjaciół Tadeuszowi Stefanowi Jaroszewskiemu z okazji 65 rocznicy urodzin*, Warszawa 1996.
2. Jan Samek - „Sanok College in the Jagiellonian University”, *Bibliotheca Samkoviciana, Libri Minores II*, Kraków 2004.
3. Sz. Cierpisz – „Willa „Pod Stańczykiem” w Krakowie. Przyczynek do symboliki domu architekta”, *Rocznik Krakowski*, t. LXXXI, 2015.

3. OPIS INWENTARYZACYJNY OBIEKTU

Korpus willi oparty jest na rzucie kwadratu, z dostawionymi częściami. Elewacje równoległe do ulicy Batorego widoczne są w dwóch planach.

Elewacja frontowa willi, cofnięta w stosunku do ulicy, jest dwuczęściowa. Część główna jest trójosiowa, dwukondygnacyjna, podpiwniczona, z wejściem na osi środkowej, oparta na dwuczęściowym cokole z boniowaniem i okienkami piwnicznymi. Do wejścia prowadzą niewielkie kamienne schody. Brama drewniana, dwuskrzydłowa, częściowo przeszklona, z dekoracją płycinową w dolnej części skrzydeł i ozdobnymi kratami w przeszkleniach. Zwraca uwagę listwa przyrykowa z rzeźbionymi kampanulami. Nad bramą półkoliste naświetle z ozdobną kratą i datą 1883. Brama ujęta w kamienny portal w formie płaskich pilastrów z uproszczonymi kapitelami. Wokół naświetla kamienna bordiura z motywem liści laurowych. W kluczu widoczny zwornik w formie wnęki, obecnie pustej. Całość wejścia flankowana jest wydatnymi, prostokątnymi półkolumnami, dekorowanymi boniowaniem i zwieńczonymi bogato profilowanymi gzymsami. Obramowanie wejścia łączy się z obramieniem okna I piętra. Jest ono ujęte w profilowane, uszate ramy, zwieńczone maszkaronem z girlandami i wstążkami po bokach oraz wolutami. Całość flankowana jest kolumnami o jońskich kapitelach, na których wsparte jest zwieńczenie w formie płyciny z łacińską sentencją HOC ERAT IN VOTIS. Oś środkowa jest minimalnie zryzalitowana, co widoczne jest w obrębie gzymsu koronującego. Ponad gzymsem umieszczono zwieńczenie w postaci trzech postumentów zwieńczonych kamiennymi kulami, połączonych kamiennymi elementami o formie esownic, zdobionych rozetami i ornamentem roślinnym.

Boczne osie mają identyczny wygląd. Okna parteru są ujęte w szerokie ramy z kwadratowym boniowaniem diamentowym i zwornikiem w formie płaskiego klina. Poniżej widoczne płaskie płyciny podokienne z profilowanym cokołem. Zwieńczenie stanowi poziomy profilowany gzyms, który przechodzi w płycinę podokienną okna I piętra. Płycina flankowana jest zdwojonymi płaskimi lizenami o profilowanych bazach i kapitelach. Obramienie okna stanowi profilowana uszata rama. Na ramie, na dwóch tryglifach wsparte jest belkowanie z motywem wolic oczu. W płycinie nad oknem umieszczona jest kwiatowa girlanda ze wstążkami po bokach.

Elewację wieńczy profilowany gzyms z motywem wolic oczu, którego górna część nadwieszona jest na konsolach z motywem liści akantu. Płaskie powierzchnie ścian wykonane są z cegły licowej w kolorze czerwonym. Naroża elewacji ozdobiono wydatnym, prostokątnym diamentowym boniowaniem.

Z prawej strony korpusu widoczny jest aneks, nieco niższy, trójosiowy w części parterowej, dwuosiowy na piętrze. Część parterowa posiada dwa arkadowe w formie okna, ujęte we wspólne boniowane obramienie. W obrębie cokołu widoczne są dwa kwadratowe okna piwniczne z ozdobnymi kratami. Kondygnacje rozdziela profilowany gzyms. Na piętrze widoczne zdwojone okno tworzące dwie osie, ujęte we wspólne uszakowate obramienie. Okna przedzielono płaskim pilastrem z uproszczoną głowicą. W dolnej części okien biegnie profilowany podokiennik z trzema wspornikami ozdobionymi łezkami. Prawy narożnik elewacji

ozdobiono płaskim boniowaniem. Na narożniku, ponad gzymsem koronującym, umieszczony jest postument zwieńczony kulą.

Prostopadle do elewacji korpusu, w trzeciej osi aneksu, do budynku dostawiona jest arkadowa, czteroprzęsłowa loggia. Arkady wychodzą na niewielki ogród przed willą, natomiast od strony sąsiedniej posesji widoczna jest pełna ściana. Trzy arkady od strony budynku wsparte są na boniowanych słupach i zwieńczone profilowanym, półokrągłym obramieniem. Ściana powyżej arkad eksponowana jest w wątku ceglanym. Całość wieńczy profilowany gzyms. W dolnej części arkady od ogrodu oddziela balustrada z tralek. Ostatnia arkada zaprojektowana została jako bardziej ozdobna, o identycznych elewacjach od strony ulicy i ogrodu. Od strony ogrodu jest nieco wysunięta przed lico loggii. Arkada wspiera się słupach o kwadratowym przekroju, ozdobionych wydatnym boniowaniem, zwieńczonymi profilowanymi kapitelami. Ponad nimi postumenty dźwigające gzyms. W kluczu arkady umieszczona jest stylizowana główa kobieca zwieńczona wolutą. Ponad gzymsem znajduje się pseudoattyka złożona z poziomej płyciny flankowanej słupami zwieńczonymi kulą.

Po lewej stronie korpusu dostawiono do niego niewielkie dwupiętrowe skrzydło, niższe od korpusu. Elewacja od strony ulicy posadowiona jest na niewysokim cokole, w którym widoczne są okna piwniczne. Parter ozdobiony w całości tynkowanym boniowaniem jest czteroosiowy. Okna ułożone w parach, przedzielone płaskim, tynkowanym słupem. Wyżej profilowany gzyms kordonowy. Kondygnacja piętra jest jednoosiowa, z dużym dwudziestopolowym oknem pośrodku. Okno ujęte jest w profilowaną ramę i flankowane płaskimi pilastrami z bazą i profilowaną głowicą. Poniżej okna płycina podokienna z profilowanym gzymsem, flankowana lizenami. Lizeny wsparte są na konsolach z motywem gutt, które umieszczono w obrębie gzymsu kordonowego. Nad okapem parteru widoczna płaska opaska tynkowa. Narożniki elewacji ozdobione są wydatnym boniowaniem. Ściany I piętra wykonano z cegły licowej. Ponad oknem wydatne belkowanie z profilowanym gzymsem i kostkowaniem. Od strony ogrodu przed willą elewacja skrzydła jest dwuosiowa, z lewą częścią zryzalitowaną. Parter ozdobiony poziomym boniowaniem. W lewej osi dwa sześciopolowe okna. W prawej osi przejście zwieńczone łukiem odcinkowym, prowadzące na dziedziniec i do ogrodu. W przejściu kuta bramka. W kondygnacji piętra, na środku lewej części, umieszczono wykusz, wsparty na muszłowej konsoli, zwieńczonej belkowaniem z konsolkami. Wyżej, w płycinie pod oknem umieszczono płaskorzeźbę z postacią Stańczyka. Prawą stopę wspiera ona na lewym kolanie, a prawą ręką opartą na prawej nodze wspiera głowę. W lewej ręce trzyma berło. Ponad postacią Stańczyka widnieje wstęga z napisem „POD STAŃCZYKIEM”. W cokole płyty wryto z kolei datę 1886. Nad płaskorzeźbą widnieje dziesięciopolowe, prostokątne okno ujęte w identyczne ramy, jak okno na elewacji od strony ulicy. Na bocznych ścianach wykusza umieszczono wąskie prostokątne okna. Ściany wykusza są w całości tynkowane, natomiast pozostałe płaszczyzny ścian eksponowane w wątku ceglanym. Wykusz zwieńczony jest czterospadową kopułą z żebrami, wspartą na wysokim żebrowanym cokole. Kopułę wieńczy wysoka iglica, u nasady zamocowana w niewielkiej kuli. W górnej części iglicy także umieszczono kulę, a na szczycie chorągiewkę z datą 1886. Nad bramką prowadzącą na dziedziniec widnieje okno, ujęte w płaskie tynkowane ramy. Pod oknem płycina podokienna.

Ściana w obrębie piętra licowana cegłą. Narożniki lewej części elewacji w kondygnacji piętra ozdobione wydatnym boniowaniem.

Całość elewacji od strony ulicy Batorego oddziela ogrodzenie. Jest ono czteroprzęsłowe, z dwuskrzydłową furtką w drugim przęśle od lewej strony. Ogrodzenie ma konstrukcję murowaną wypełnioną żelaznymi kratami. Cokół jest tynkowany z kamienną, półkolistą nakrywą. Cztery identyczne słupy murowane, tynkowane, boniowane z na przemian wystającymi boniami, zwieńczone są profilowanymi kamiennymi nakrywami z kulami. Przęsła ogrodzenia wykonane z pionowych szczebli o przekroju kwadratowym, zakończonych płaskimi grotami. Między szczeblami, w połowie wysokości, umieszczono kółka wykonane z płaskownika. Górą i dołem pręty spięto nitowanymi płaskownikami. Dodatkowo w połowie przęsła umieszczono metalowy ozdobny słupek, zakończony kulą, a miejscach mocowania poziomych płaskowników zamontowano profilowane uchwyty. W podstawie wykonano cokół w formie sześcianu, ustawiony na poprzecznie posadowionym elemencie kamiennym.

Elewacje dziedzińca prowadzącego do ogrodu są skromne i pozbawione dekoracji. Całość ścian otynkowana jest tykiem i zatarta na gładko. Pięć okien na elewacji wschodniej w nieregularnym układzie trójosiowym. Elewacja północna trójosiowa, w kondygnacji parteru posiada z prawej strony dwa okna przedzielone płaskimi lizenami, z lewej strony przejście do sieni, ozdobione skromnym tynkowanym portalem z płaskimi węgarami, zwieńczone profilowanym łukiem z gmerkiem T. Stryjeńskiego. Nad portalem półka z deski na metalowych konsolach, na której ustawiono grupę rzeźbiarską prawdopodobnie z gipsu, malowaną na kolor terakoty². W kondygnacji piętra widoczny jest trójprzęsłowy, drewniany, przeszklony ganek wsparty na metalowych konsolach. Od sąsiedniej posesji nr 14 oddziela dziedziniec mur z czterem ślepymi arkadami, zamkniętymi łukiem odcinkowym. W dolnej części wnęki „ławeczka” wyłożona cegłą. Mur nakryty jest dachówką karpiówką, otynkowany tynkiem. Do części ogrodowej prowadzi sień ze schodami z piaskowca. Sień ma tynkowane ściany nakryte sklepieniem krzyżowym wspartym na podwójnych pilastrach z głowicami. Posadzka w dolnej części sieni wykonana jest z kwadratowych płyt kamiennych.

---

² Obecnie grupa została zdemonstrowana i nie jest eksponowana.

4. BUDOWA TECHNOLOGICZNA

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Badania stratygraficzne wykonano w obrębie dziedzińca i sieni w przejściu do ogrodu. Zakres badań obejmował wykonanie odkrywek sondażowych na obecność pierwotnych warstw malarskich w obrębie pierwotnych, malowanych tynków wapiennych.

WYNIKI BADAŃ

Opis wykonanych odkrywek

Odkrywki wykonano na ścianach i detalach sztukatorskich niewielkiego dziedzińca przed sienią oraz w sieni przejścia do części ogrodowej posesji. Na podstawie wykonanych badań możliwe jest stwierdzenie, jak wyglądała pierwotna kolorystyka ścian i detali.

Pierwotnie ściany niewielkiego dziedzińca przed sienią i muru arkadowego ogrodzenia pomalowane były farbą wapienną na kolor ceglasty. Detale sztukatorskie (gzymsy, pilastry, cokoły) znajdujące się w sieni wykonano z zaprawy wapiennej z niewielkim dodatkiem drobnoziarnistego wypełniacza (piasku). Jest prawdopodobne, że do tej zaprawy dodano gips. Powierzchnię detali sztukatorskich oraz ścian i sklepienia sieni pomalowano na kolor różowo – ugrowy.

Opisane wyżej odkrywki udokumentowano w postaci fotografii dołączonych do niniejszego opracowania w rozdziale dokumentacja fotograficzna.

SZTUKATERIE I ŚCIANY W SIENI

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. technol.	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		IV	XX w.	w. mal. emulsyjna, beżowa
2.		III	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka wapienno – cementowa
4.				warstwa izolacyjna (klej lub pokost)
5.		II	XX w.	w. mal. szara
6.				gips szpachlowy
7.		I	1884	w. mal. wapienna, różowo – ugrowa
8.				stiuk wapienno – gipsowy
9.				tynek wapienno – piaskowy
10.				wątek ceglany

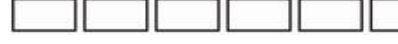
Opis

Ściany wymurowano z cegły, a następnie pokryto tynkiem wapiennym. Sztukaterie wykonano z zaprawy wapiennej z dodatkiem drobnoziarnistego piasku i być może gipsu. Ściany i sztukaterie w sieni pomalowano na jednolity kolor różowo – ugrowy.

Kolejne odnowy polegały na pokryciu powierzchni ścian i sztukaterii gipsem lub zacierką cementowo – wapienną, a następnie pomalowaniu powierzchni farbą. Nawarstwienie się kolejnych zacierek i farb spowodowało zatarcie formy rzeźbiarskiej detalu sztukatorskiego.

ŚCIANY DZIEDZIŃCA I MURU ARKADOWEGO W JEGO OBREBIE

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. technol.	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		IV	XX w.	w. mal. emulsyjna, jasno – beżowa
2.		III	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka cementowa
4.		II	XX w.	w. mal. rozbielona pomarańczowa
5.				tynk wapienny
6.		I	1884	w. mal. wapienna, ceglasto – brązowa
7.				tynk wapienno – piaskowy
8.				wątek ceglany

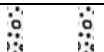

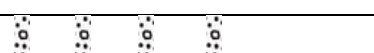

Opis

Ściany dziedzińca i muru arkadowego wymurowano z cegły, a następnie pokryto tynkiem wapiennym. Powierzchnie tynków pomalowano farbą wapienną w kolorze ceglasto – brązowym, zbliżonym do koloru wypalanej cegły (siena palona).

Kolejne remonty polegały na usuwaniu zniszczonych (zmurszałych, zasolonych i odspojonych) partii tynku, uzupełnieniu ubytków zacierkami, a następnie pomalowaniu całej powierzchni farbą elewacyjną. Obecnie największym problemem jest cienka, bardzo mocna i szczelna zacierka cementowa (III okres hist.) pokrywająca pierwotne tynki. Jest ona trudna do usunięcia, a jednocześnie powoduje blokadę dyfuzji pary wodnej, co z kolei przyczynia się do dalszej degradacji spodniej warstwy tynku.

ŚCIANY ELEWACJI FRONTOWYCH

STRATYGRAFIA PRZED KONSERWACJĄ

w. technol.	oznaczenie graficzne warstwy	okres hist.	datowanie	opis warstwy
1.		III	XX w.	w. mal. emulsyjna, beżowa
2.		II	XX w.	w. mal. ugrowo – różowa
3.				cienka zacierka wapienno – cementowa
4.				warstwa izolacyjna (klej lub pokost)
5.				I
6.		zaprawa romańska, różowo – ugrowa		
7.		elementy kamienne		
8.		barwiona zaprawa w spoinach		
9.		kształtka ceramiczna licowa		
10.		wątek ceglany		

Tynki, występujące na całości elewacji frontowych, pierwotnie wykonano z zaprawy romańskiej. Pierwotna powierzchnia tych wypraw była gładka, bez wyraźnej faktury wypełniacza. Struktura zaprawy pierwotnej jest zwarta, ze stosunkowo niewielką ilością wypełniacza typu piasek. Elementy dekoracji sztukatorskiej wykonano jako odlewy z formy – dotyczy to form ornamentalnych zdobiących obramienia i zwieńczenia okien, boni oraz konsoli gzymsu koronującego. Gzymsy i opaski listwowe wykonano jako elementy ciągnięte bezpośrednio na elewacji. Kolorystyka pierwotna zapraw jest charakterystyczna dla używanych w tym czasie zapraw i ma jasny odcień różowo – ugrowy. Pierwotnie powierzchnię tynków romańskich pozostawiono bez dodatkowego zabezpieczenia. W późniejszym czasie prawdopodobnie zabezpieczono je pokostem, stąd miejscowo widoczna ciemniejsza brązowa barwa. Naprawy tynku wykonano zaprawą cementową, a następnie całość pomalowano farbą elewacyjną o zbliżonym do pierwotnej zaprawy kolorze.

WĄTEK CEGLANY

Całą willę wymurowano z cegły na zaprawie wapienno – piaskowej. Powierzchnie płaskie elewacji frontowych wykonano z cegieł licówek murowanych w modyfikowanym wątku krzyżowym. Użyto kształtek w trzech nietypowych rozmiarach. Główna stanowi 2/3 wozówki, a dodatkowo użyto małe kształtki stanowiące 1/3 wozówki. Cegły układano w dwóch przemiennych warstwach. Jedną stanowią wozówki, a drugą główki przedzielone małymi kształtkami (1/3 główki). Uzyskano w ten sposób efektowny, krzyżowy układ. Pierwotna

spoina była wykonana z zaprawy wapienno – piaskowej, podbarwianej na czerwono, a po wyschnięciu pomalowanej farbą wapienną w kolorze czerwonym (ceglastym). Spoina jest mocno cofnięta w stosunku do lica wątku ceglanego, co daje efekt graficznego podkreślenia układu cegieł.

ELEMENTY KAMIENNE

Elementy kamienne występują w obrębie elewacji frontowych oraz ogrodzenia od strony ulicy. Są to kamienne schody z portalem, wykonane z piaskowca (portal – piaskowiec szydłowiecki, schody być może też, jednak ze względu na stopień zabrudzenia i zatarcia cementowe trudno to potwierdzić). Elementy w zwieńczeniu ryzalitu wejścia (kule i esownice z wapienia pińczowskiego), kule i postumenty na zwieńczeniu loggi i narożnika elewacji frontowej (wapień pińczowski i piaskowiec), podwaliny tralek i płyciny od strony ulicy Batorego w obrębie loggii z piaskowca karpackiego. Płyцина z czerwonego, polerowanego marmuru ze złożoną łacińską sentencją w zwieńczeniu ryzalitu wejściowego. Polichromowaną rzeźbę z postacią Stańczyka wykonano z wapienia pińczowskiego i pokryto warstwą malarską wapienną. Nakrywy murka ogrodzenia oraz nakrywy wieńczące słupy ogrodzenia wykonano z piaskowca. Nakrywom murka nadano groszkowaną fakturę.

W przejściu na dziedziniec prowadzący do ogrodu zamontowano próg z piaskowca. Schody w sieni wykonano z ciosów piaskowca. Posadzkę z sieni wykonano z kwadratowych płyt kamiennych (piaskowiec drobnoziarnisty i wapień zbity).

ELEMENTY METALOWE

Z kutego metalu wykonano segmenty ogrodzenia wraz z furtką, furtkę w przejściu na dziedziniec prowadzący do ogrodu, lampy przy wejściu oraz kraty w drzwiach wejściowych. Wszystkie te elementy pomalowano na kolor czarny.

OFASOWANIA BLACHARSKIE I POKRYCIE DACHOWE

Z blachy miedzianej wykonano wszystkie ofasowania parapetów, gzymsów, gzymsów nad oknami. Z blachy miedzianej wykonano także pokrycie dachowe budynków oraz ozdobne pokrycie dachowe wieżyczki wykusza.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Stolarka okienna została wykonana z drewna jako skrzynkowa, malowana od środka na kolor biały, a od strony zewnętrznej na kolor brązowy. Okna ze ślemieniem na 2/3 wysokości, z ozdobną listwą przymykową jedynie w części korpusu. Najbardziej ozdobne są okna na parterze, z profilowanym ślemieniem i listwą przymykową w formie płaskiej kolumnienki. Okna do dawnej pracowni (obecnie sekretariat) wykonane jako polskie, ze skrzydłami otwieranymi na zewnątrz. Od strony dziedzińca okna o uproszczonej formie, bez profilowanego ślemienia. Podział okien w zależności od wielkości sześć lub dziesięciopolewy. Ze wstępnej oceny wynika, że okna pierwotne są to okna korpusu willi w części parterowej. Są one czteropolewe, z uchylnym naświetlem dzielonym szprosem. Dwa okna od dawnej pracowni są zwieńczone półkoliście, sześciopolewe.

Drewniany ganek wykonano w układzie trójdzielny, z płycinową dekoracją w dolnej części. Okna ganku z podziałem dziewięciopolewym w części pod ślemieniem i sześciopolewym nad ślemieniem. Ganek pomalowany jest w kolorze jasnego brązu.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

Kominy są wykonane z jasnougrowej cegły ze spoiną cementowo – wapienną. Pokrycie muru granicznego z wykonano dachówek karpiówek montowanych na zaprawie cementowo – wapiennej. Dolna płaszczyzna arkad wyłożona jest ceglami.

5. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Wystrój elewacji, wykonany z zapraw romańskich, ma bardzo zróżnicowany stan zachowania. Całość, ze względu na położenie przy dość ruchliwej ulicy, jest zabrudzona, pokryta pyłowymi nawarstwieniami. Cała powierzchnia zapraw romańskich jest przemalowana farbami elewacyjnymi (dwie warstwy) oraz pokostem. Na powierzchni zapraw widoczne są liczne, charakterystyczne dla zapraw romańskich, spękania. Większość elementów w miejscach osłoniętych przed wodą opadową oraz wystawionych na ekspozycję północną zachowała się w dobrym stanie. Partie narażone na działanie wody opadowej oraz niszczące działanie ujemnych temperatur w cyklach zamrażania i rozmrażania, mają liczne ubytki formy i głębokie spękania (głównie dotyczy to elewacji zachodniej z wykuszem). Gzyms koronujący w niektórych partiach, wskutek nieszczelnych rynien, został zniszczony. Rekonstrukcję wykonano w zaprawie cementowej i pomalowano farbą elewacyjną. Część elementów opłukiwanych wodą opadową ma jedynie splukaną powierzchnię przy zachowaniu czytelności formy (np. boniowanie narożne elewacji zachodniej). Generalnie stan zachowania zapraw romańskich nie jest bardzo zły. Po 130 latach od wykonania ich forma jest czytelna, pierwotna faktura zachowana. Czynniki atmosferyczne doprowadziły oczywiście do powstania pęknięć i ubytków, które częściowo starano się uzupełnić podczas poprzednich remontów. Wskutek splukania części farby elewacyjnej odsłoniły się reperacje wykonane podczas poprzedniej konserwacji. Problematyczny jest jak zawsze obszar cokołowy. W partiach ulegających największemu zniszczeniu uzupełniono ubytki zaprawami cementowymi. Obecnie całość tynków przemalowana jest farbami elewacyjnymi, co sprawia złe wrażenie estetyczne.

W najgorszym technicznie stanie jest część murowana ogrodzenia od strony ulicy Batorego. Bardzo zniszczona jest część cokołowa murków ogrodzenia. Tynk jest silnie zawilgocony, zaprawa łuszczy się płatami i odpaja. Widoczne są spękania i liczne ubytki, które doraźnie naprawiano zaprawami cementowymi i cienkowarstwowymi zacierkami. W strefie zawilgożenia widoczne są partie porośnięte glonami. Podczas remontów dokonywano napraw elementów kamiennych zwieńczeń słupów zaprawami cementowymi, które obecnie częściowo odpadły. Murowane słupki są miejscowo rozsądzone przez metalowe elementy mocujące kute przęsła.

Pierwotne tynki wapienno – piaskowe w obrębie dziedzińca i sieni prowadzącej do ogrodu są zachowane w średnim stanie technicznym. Widoczne są liczne pęknięcia, wymagające konsultacji konstruktora (w części pod werandą), a także zwykłe spękania tynków. Powierzchnia jest zabrudzona, nierówna wskutek wielu warstw zacierek i farb. W obrębie sieni, użytkowanej bardzo intensywnie, widoczne są liczne ubytki mechaniczne warstwy malarskiej i tynku. Na ścianach widoczne są ubytki i złuszczenia farby. Elementy dekoracji sztukatorskiej (profilowane zwieńczenie portalu, gmerk T. Stryjeńskiego) mają wyobloną, nieprecyzyjną formę wskutek zalania warstwami farby.

Ściana po lewej stronie sieni oraz mur z wnękami arkadowymi został kilka lat temu poddany doraźnemu remontowi.

WĄTEK CEGLANY

Wątek ceglany jest w stosunkowo dobrym stanie. Powierzchnia cegieł pokryta jest cienką warstwą brudu i nawarstwień pyłowych. Najbardziej brudna jest elewacja północna lewego skrzydła, najbardziej zbliżona do ulicy. Niewiele jest ubytków samych kształtek. Widoczne jest jedno takie miejsce, zalewane prawdopodobnie wodą z powodu wadliwej obróbki blacharskiej, wskutek czego kształtki odpadły. Jest to fragment ściany na styku loggi i elewacji willi. W miejscach narażanych na intensywne zalewanie wodami opadowymi widoczne są lokalne ubytki zaprawy w spoinach.

ELEMENTY KAMIENNE

Stan zachowania kamienia jest bardzo zróżnicowany i zależy od położenia na elewacji oraz od gatunku kamienia. Zły stan zachowania dotyczy przede wszystkim elementów wykonanych z piaskowca. W nieco lepszym stanie są elementy z wapienia pińczowskiego. Silnie zabrudzone są elementy w zwieńczeniach elewacji, przede wszystkim kule. Dodatkowo pokrywają je glony, mchy i porosty. Na poszczególnych elementach dekoracji rzeźbiarskiej widoczne są liczne spękania i ubytki. Ciężko dokładnie ocenić stan zachowania elementów umiejscowionych w szczytowych partiach elewacji. Należy się jednak spodziewać co najmniej powierzchniowych ubytków. Silnie osłabiona jest struktura kamienia w obrębie elementów kamiennych ogrodzenia. Są one częściowo pokryte zaprawami cementowymi, co objawia się odpadaniem fragmentów kamienia i miejscowym osypywaniem. Powierzchnie kamienia pokrywają miejscowo szczelne, czarne nawarstwienia (postument nad loggią). Nakrywy murku ogrodzenia w całości pokrywa mech. Widoczne są także pęknięcia kamiennych elementów oraz ubytki, głównie na krawędziach, spowodowane urazami mechanicznymi. Niektóre elementy kamienne z piaskowca na loggii silnie się osypują. Kamienna posadzka loggii jest bardzo mocno zabrudzona. Schody prowadzące do wejścia głównego zatarto szczelnie zaprawą cementową. Boki schodów pomalowano białą farbą, która obecnie uległa częściowemu złuszczeniu. Zupełnie zniszczony i spękany jest stopień z piaskowca w przejściu na dziedziniec. Z kolei portal z piaskowca w wejściu głównym do budynku, jest w dobrym stanie, jedynie zabrudzony powierzchniowo.

Stopnie w sieni prowadzącej do ogrodu są w bardzo złym stanie. Widoczne są fragmenty już wymienione, które uległy degradacji. Piaskowiec jest bardzo mocno osłabiony strukturalnie. Widoczne są liczne ubytki, wyoblenia formy na krawędziach, jak również uzupełnienia i zatarcia wykonane zaprawami cementowymi. Brak jest śladów zachowanej pierwotnej faktury. Stopnie nadają się do wymiany. Posadzka z płyt kamiennych w sieni jest miejscowo popękana. Powierzchnia jest silnie zabrudzona. Zaprawa ze spoin między płytami uległa całkowitemu wypłukaniu.

Marmurowa płyta z łacińską sentencją w zwieńczeniu wejścia głównego uległa zmatowieniu i „ześlepieniu”. Widoczne są także, głównie z prawej strony, białawe naloty gipsu oraz powierzchniowe wżery. Napis zachowany jest czytelnie, natomiast zniszczeniu uległo złączenie liter.

Kamienna płyta z postacią Stańczyka jest zachowana w średnim stanie. Wystające przed lico elewacji partie rzeźby narażone są na wzmocnione opłukiwanie wodą. Powoduje to szybkie zmycie warstwy malarskiej. Stąd na twarzy, stopie i dłoni Stańczyka brak jest obecnie polichromii. Rzeźba pokryta jest nawarstwieniami pyłowymi.

ELEMENTY METALOWE

Metalowe elementy ogrodzenia oraz konsole, furtki i kraty są zachowane czytelnie. Na powierzchni metalu widoczne są jednak liczne ogniska korozji. Farba miejscowo łuszczy się i odpada wraz z warstwami rdzy. Miejscowo widać głębsze wżery.

OFASOWANIA BLACHARSKIE I POKRYCIE DACHOWE

Ofasowania blacharskie wykonane z blachy miedzianej generalnie zachowane są w dobrym stanie. Jednak są miejsca, gdzie uległy albo rozszczelnieniu, albo uszkodzeniu i nie spełniają swojej ochronnej funkcji. Powierzchnia blachy jest pociemniała i zabrudzona.

Pokrycie dachowe wykusza jest zachowane w całości i pokryte na przeważającej części powierzchni zieloną patyną. Niektóre partie są pokryte patyną w kolorze czarnym. Jeśli chodzi o zachowanie formy pokrycia to jest ono w dobrym stanie.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Stolarka okienna jest w złym stanie. Na większości ram okiennych farba łuszczy się i odpada. W najgorszym stanie są okna na elewacji zachodniej, gdzie widoczne jest poszarzałe, pozbawione lakierów drewno. Większość skrzydeł nie domyka się. Widoczne są także braki listew okapowych.

Drzwi wejściowe do budynku ze względu na intensywne użytkowanie mają liczne ubytki mechaniczne. Widoczne są wgniecenia i otarcia aż do drewna, liczne ubytki warstwy malarskiej. Część detali (profilowane listewki) uległa wytarciu. Zachowany jest pierwotny szyld i klamka wykonane z mosiądzu.

Drewniany ganek, dzięki temu, że jest osłonięty od strony zachodniej oraz wychodzi na stronę północną, nie ulega szybkiemu zniszczeniu. Powierzchnia drewna jest zabrudzona. Widoczne są pęknięcia płycin. Lakier jest zmatowiały i miejscowo wypłukany. Deski widoczne od spodu są pokryte białym nalotem.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

Kominy są wykonane z jasnougrowej cegły ze spoiną cementowo – wapienną. Ich stan techniczny jest zadowalający. Pokrycie muru granicznego z dachówek karpiówek jest w dostatecznym stanie technicznym, jednak powierzchnia dachówek jest mocno zabrudzona i poryta glonami. Dolna płaszczyzna arkad wyłożona jest ceglami, które są mocno zabrudzone. Widoczne są też niewielkie ubytki zaprawy w spoinach.

6. WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Willa miejska Pod Stańczykiem, dom własny architekta Tadeusza Stryjeńskiego, jest niezwykle cennym przykładem architektury stylu historyzującego II połowy XIX wieku. Obiekt jest świetnie zaprojektowany od strony funkcjonalnej. Posiada też wysokie walory estetyczne i przemyślany program ideowy. Szereg detali rzeźbiarskich stanowi nie tylko aluzję do poglądów autora projektu, ale także podkreśla historyczne związki z architekturą Krakowa. Kilka lat temu odnowiono elewację ogrodową willi wraz z drewnianą werandą oraz krytą galerię, prowadzącą do dawnego atelier architekta. Pogarszający się stan techniczny elewacji frontowych i ogrodzenia od strony ulicy Batorego skłania do podjęcia kompleksowych prac konserwatorskich.

Głównym celem prac, oprócz poprawy stanu technicznego, jest przywrócenie pierwotnej estetyki elewacji frontowych. Są one mocno zróżnicowane technologicznie. Zastosowano tu cegłę licową z barwionymi spoinami, tynki i odlewy z cementu romańskiego, tradycyjne tynki wapienno – piaskowe pomalowane farbą wapienną, detale z zaprawy wapienno – gipsowej, detale kamienne z piaskowca i wapienia pińczowskiego, a także polerowanego marmuru ze złożoną inskrypcją, elementy polichromowane, kute żelazne kraty, drewniane okna, drzwi i werandy, pokrycie dachowe z blachy miedzianej. O ile konserwacja elementów drewnianych, kamiennych, tynkowanych, metalowych i wątku ceglanego odbywać się będzie za pomocą klasycznych metod i środków konserwatorskich, o tyle szczególną uwagę należy zwrócić na przywrócenie pierwotnej technologii wypraw i detali romańskich. Do tej pory odnawianie tego typu wystroju odbywało się poprzez malowanie elementów farbą elewacyjną ze względu na brak dostępności na rynku zapraw romańskich. Obecnie nie ma tego typu przeszkód.

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

W obrębie elewacji frontowych, widocznych od strony ulicy Batorego, zastosowano tynki romańskie. Także cała dekoracja architektoniczna, z wyjątkiem detali kamiennych, wykonana jest z cementu romańskiego bądź to jako odlewy, bądź elementy ciągnione. Z kolei w obrębie niewielkiego dziedzińca i sieni w przejściu do części ogrodowej zastosowano tradycyjne tynki wapienno – piaskowe, z detalem wapienno – gipsowym, malowane farbą wapienną na kolor zbliżony do koloru zapraw romańskich.

Jeśli chodzi o zaprawy i detale romańskie, ich stan techniczny jest na tyle dobry, że zakłada się oczyszczenie wszystkich powierzchni z nawarstwień (głównie farb elewacyjnych i brudu) przy zastosowaniu metody strumieniowo – ściernej. Należy odpowiednio dobrać ciśnienie do stanu oczyszczanej powierzchni, co pozwoli na przeprowadzenie procesu czyszczenia bez uszkodzenia pierwotnych zapraw. Zaproponowana metoda jest bardzo skuteczna, ogranicza nasączenie wodą pierwotnych tynków, a także pozwala na przywrócenie pierwotnej kolorystyki. W trakcie poprzednich prac konserwatorskich, przeprowadzonych w 1986 r., do uzupełniania ubytków w obrębie tynków z konieczności zastosowano zaprawy

cementowe. Po oczyszczeniu ujawni się ich pełen zakres, który obecnie w dużej części ukryty jest pod warstwą farby elewacyjnej.

Wszystkie spękane, odspojone od podłoża i słabe technicznie uzupełnienia cementowe należy skuć. Dotyczyć to będzie przede wszystkim partii cokołowych elewacji w gładkich płaszczyznach bez profilowanego zwieńczenia cokołu. Dopuszcza się pozostawienie fragmentów w dobrym stanie technicznym, jak np. gzymsów ciągnionych, których usunięcie byłoby nieuzasadnione. Powierzchnie zapraw romańskich, które wykazują osłabienie strukturalne, należy zaimpregnować preparatami krzemooorganicznymi lub alternatywnie krzemianowymi. Nie należy do tego celu stosować emulsji tworzyw sztucznych. Do uzupełnienia i miejscowego odtworzenia dekoracji architektonicznej zostanie zastosowana zaprawa romańska. Uzupełnienia będą wykonane w technice ciągnionej (gzymsy, elementy profilowane i płaskie), odlewów (brak całych rzeźbiarskich elementów dekoracji) oraz uzupełnienia „z ręki” niewielkich ubytków. Przetarcia zaprawą będą wymagały zwłaszcza powierzchnie na ścianie zachodniej, najbardziej narażonej na wypłukiwanie. W obrębie murków w przęsłach ogrodzenia należy odkuć wszystkie spękane zaprawy. Partie te, ze względu na duże zniszczenia, należy uzupełnić dając jako podkład pod wyprawy romańskie szerokoporowy tynk odsalający. Na jego powierzchnię należy w końcowej warstwie nałożyć zacierkę z zaprawy romańskiej i wygładzić powierzchnię. Podobnie należy postąpić w partii cokołowej wszystkich elewacji frontowych. W miejscach silnie zasolonych, z widocznymi wykwitami, należy dokonać naprzemiennego spłukiwania i wysychania powierzchni w celu usunięcia szkodliwych związków. Miejscowo można zastosować okłady odsalające z pulpy celulozowej lub glinki bentonitowej.

Należy zwrócić uwagę, że pierwotna powierzchnia tynków romańskich jest bardzo gładka, pozbawiona uziarnienia. Dlatego przy wykonywaniu uzupełnień należy dostosować fakturę do faktury pierwotnej.

Pęknięcia elementów zostaną podklejone. Elementy spękane zostaną zaimpregnowane. Spękania skurczowe należy zaszlamować cementem romańskim.

Ze względu na silne przebarwienia powierzchni, spowodowane pokostowaniem i licznymi warstwami farb elewacyjnych, jest prawdopodobne, że nie będzie możliwa ekspozycja pierwotnej powierzchni wypraw romańskich. Przewiduje się jej scalenie poprzez pokrycie cienką warstwą farby cementowej z cementem romańskim w kolorze dobranym do pierwotnej barwy wypraw. Alternatywnie można zastosować laserunkową farbę elewacyjną o spoiwie silikonowym. Decyzję o scaleniu kolorystycznym należy podjąć w ostatnim etapie prac, w ramach komisji konserwatorskiej.

Elementy z zapraw romańskich są bardzo odporne na działanie szkodliwych czynników atmosferycznych. Okres, w jakim zaprawy romańskie uzyskują końcową wytrzymałość, jest długi i wynosi ponad 30 dni. Naturalne przebarwienia powierzchni, spowodowane chwilowym wnikaniem wody opadowej, znikają po przeschnięciu. Zaprawy romańskie posiadają naturalne przebarwienia powierzchni, wynikające z technologii. Nie należy ich korygować farbami.

Dopuszcza się ze względów użytkowych, na wyraźne życzenie użytkownika obiektu, zabezpieczenie powierzchni tynków od strony ul. Batorego (wyłącznie płaszczyzny w ciągu ulicy) preparatem antygraffiti do wysokości ok. 3 m nad poziomem terenu (linia nadproży okien parteru).

Partie tynków tradycyjnych, wapienno – piaskowych należy zbadać pod kątem odspojenia od podłoża. Partie zmurszałe, odspojone i spękań należy skuć. Widoczne ukośne pęknięcia poszerzyć i uzupełnić elastyczną zaprawą (szpachlówką mineralną). W razie potrzeby, gdyby pęknięcia były głębokie, należy dokonać skotwienia kotwami ze stali nierdzewnej (pręty żebrowane o średnicy 6 – 8 mm) po konsultacji z konstruktorem. Powierzchnię tynków należy oczyścić z nawarstwień farb i brudu metodą strumieniowo – ścierną, podobnie jak partie tynków romańskich, lub alternatywnie gorącą parą wodną pod ciśnieniem z dodatkiem detergentu lub pasty chemicznej (w razie silnych zabrudzeń). Wcześniej należy odkuć wszystkie cienkowarstwowe zacierki mineralne. Detale sztukatorskie w przejściu do sieni należy oczyścić ręcznie, aby nie uszkodzić zachowanych profili. Szczególną uwagę należy zwrócić na gmerk Tadeusza Stryjeńskiego, umieszczony w kluczu portalu do sieni. Oczyszczoną powierzchnię tynków należy wzmocnić preparatem krzemianowym poprzez zabieg impregnacji.

Uzupełnienia tynków należy wykonać tradycyjną zaprawą wapienno – piaskową z niewielkim dodatkiem białego cementu lub zastosować wapno trasowe. Dopuszcza się zastosowanie gotowych fabrycznie zapraw. Końcową zacierkę należy nałożyć jako scalającą szlichtę z drobnym uziarnieniem. Uzupełnienia ubytków detali sztukatorskich należy wykonać gotową zaprawą do sztukaterii lub samodzielnie wykonaną zaprawą wapienno – gipsową z niewielkim dodatkiem piasku.

Po wysezonowaniu tynków ich powierzchnię należy pomalować farbami o spoiwie silikonowym, w odpowiednio dobranym kolorze. Podczas prac w obrębie dziedzińca w przejściu do ogrodu należy ustalić pierwotną kolorystykę tynków. Ze wstępnie wykonanych badań wynika, że pierwotnie tynki wapienno – piaskowe na ścianach tej części pomalowano na kolor sieni palonej. Po oczyszczeniu tynków z nawarstwień będzie możliwe dokładne ustalenie pierwotnej kolorystyki. Ściany w sieni wraz ze sztukateriami wapienno – gipsowymi pomalowane były pierwotnie w kolorze zbliżonym do zapraw romańskich (różowo – ugrowy).

Bezwzględnie należy przywrócić na miejsce ekspozycji kompozycję rzeźbiarską, eksponowaną nad portalem w sieni prowadzącej do ogrodu. Kilka lat temu była ona ustawiona na pierwotnej drewnianej półce mocowanej do ściany na metalowych konsolach. Obecnie półka jest pusta.

WĄTEK CEGLANY

Przewiduje się przywrócenie pierwotnego wyglądu powierzchni wątek ceglanych, czyli ekspozycję wątku z malowaną czerwoną spoiną.

Wykonany z ceramicznych kształtek licowy wątek ceglany jest zachowany w stosunkowo niezłym stanie. W pierwszej kolejności powierzchnia wątków ceglanych zostanie oczyszczona z brudu metodą termopary z preparatem czyszczącym (detergent lub miejscowo pasta z kwaśnym fluorkiem amonu). Ubytki kształtek ceglanych, widoczne w kilku miejscach, należy uzupełnić kształtkami o tych samych wymiarach, kolorze i stopniu wypalenia. Kształtki należy osadzić na zaprawie mineralnej, mrozoodpornej. Ubytki spoin zostaną uzupełnione zaprawą mineralną, barwioną w masie. Pierwotnie spoina miała kolor ceglasty i prawdopodobnie była podmalowana farbą wapienną. Dlatego obecnie należy przywrócić jej pierwotny wygląd. Powierzchnia spoiny zostanie podmalowana farbą o spoiwie silikonowym na kolor ceglasty (kolor wątku).

Powierzchnia wątku ceglanego po wykonaniu zabiegów konserwatorskich zostanie zabezpieczona preparatem hydrofobowym. Ewentualne niewielkie przebarwienia kolorystyczne cegieł planuje się scalić farbami o spoiwie silikonowym.

Pozostałe elementy ceramiczne – wyłożone ceglami wnętrza arkad ogrodzenia oraz dachówki karpiówki wieńczące ogrodzenie na dziedzińcu w przejściu do ogrodu – należy oczyścić z brudu metodą termopary z użyciem detergentu. Miejsca zaatakowane przez mikroorganizmy należy zdezynfekować preparatem biobójczym. Drobne ubytki zaprawy w spoinach należy uzupełnić zaprawą mineralną, a spoinę scalić kolorystycznie do koloru cegły. Całość zahydrofobizować.

ELEMENTY KAMIENNE

Zakłada się przywrócenie wszystkich elementów kamiennych do stanu pierwotnego w zakresie technicznym i estetycznym. W pierwszej kolejności powierzchnia elementów kamiennych zostanie oczyszczona z brudu i nawarstwień metodą termopary z użyciem pasty chemicznej. Powierzchnie zaatakowane przez mikroorganizmy zostaną zdezynfekowane specjalnym preparatem. Zaleca się dwukrotne wykonanie tego zabiegu ze względu na duży stopień występowania glonów. Elementy osłabione strukturalnie należy poddać zabiegowi impregnacji preparatem krzemooorganicznym.

Ze względu na miejscowy duży stopień zniszczenia część elementów wymagać będzie rekonstrukcji w odpowiednim gatunku kamienia (piaskowiec i wapień pińczowski) oraz uzupełniania metodą taszlowania. Dotyczy to elementów umieszczonych na szczycie elewacji (kule), stopnia w przejściu na dziedziniec, schodów w sieni oraz zwieńczeń i nakryw słupów ogrodzenia. Zakres rekonstrukcji i uzupełnień będzie możliwy do oceny dopiero po oczyszczeniu kamieniarki. Wstępnie ocenia się go na 15% elementów do rekonstrukcji i głównie dotyczy kul. W obrębie nakryw słupów ogrodzenia i nakryw murków ogrodzenia konieczne będzie wstawienie taszli z piaskowca. Próg z piaskowca w bramie prowadzącej na dziedziniec w przejściu do ogrodu należy uzupełnić metodą taszlowania, a pozostały pierwotny materiał kamienny poddać pełnej konserwacji technicznej i estetycznej. Obecny stopień jest silnie spękany i ma rozległe ubytki, a także uzupełnienia wykonane zaprawą cementową. Wszystkie te uzupełnienia należy wykuć. Gniazda pod taszle zgeometryzować i uzupełnić piaskowcem

dobranym kolorystycznie do pierwotnego materiału kamiennego z zastosowaniem w razie potrzeby metalowych bolców kotwiących. Pozostałe drobne ubytki zostaną uzupełnione zaprawą mineralną.

Kamienne schody w sieni w przejściu do ogrodu należy poddać konserwacji. Należy wykuć późniejsze uzupełnienia zaprawą cementową oraz taszle kamienne z odmiennego materiału kamiennego. Powierzchnię kamienia oczyścić z brudu, a następnie zaimpregnować preparatem krzemoorganicznym w celu wzmocnienia strukturalnego. Jest to kluczowy zabieg procesu konserwatorskiego. Po wzmocnieniu struktury (po ok. 3 tygodniach) należy przystąpić do wykonania uzupełnień metodą taszlowania z użyciem piaskowca o odpowiedniej barwie i uziarnieniu. Powierzchnię wszystkich stopni i podstopnic należy przegroszkować, co pozwoli na wyrównanie płaszczyzny. Na krawędziach należy nabić pasek prążkowany, tzw. szlak krakowski. Drobne ubytki oraz spoinowanie między ciosami należy uzupełnić zaprawą mineralną barwioną w masie.

Należy odkuć uzupełnienia zaprawą cementową widoczne na stopniach w wejściu głównym do budynku. Stopnie należy przegroszkować, co pozwoli na zniwelowanie ubytków powierzchni oraz nada fakturę antypoślizgową. Przed przystąpieniem do uzupełniania ubytków osłabiona struktura kamienia zostanie wzmocniona poprzez zabieg impregnacji przy zastosowaniu preparatu krzemoorganicznego lub krzemianowego w zależności od stopnia zniszczenia.

Po uzupełnieniu wszystkich ubytków i ewentualnym scaleniu kolorystycznym przebarwień, powierzchnia kamienia zostanie zabezpieczona przed działaniem wody opadowej poprzez zabieg hydrofobizacji wodoroztwarzalnym środkiem krzemoorganicznym.

Podczas prac konserwatorskich w obrębie szczytów elewacji należy poddać konserwacji odwrocie wszystkich kamiennych elementów.

Marmurową płycinę z napisem HOC ERAT IN VOTIS nad wejściem głównym należy oczyścić z brudu i nawarstwień metodą termopary. Powierzchnię kamienia należy przeszlifować. Ubytki marmuru uzupełnić przy zastosowaniu kitów poliestrowych lub epoksydowych, barwionych w masie. Należy także uzupełnić ubytki spoin między ciosami kamienia. Całość przeszlifować doprowadzając powierzchnię do poleru. Napis na płytach marmuru pierwotnie był na pewno złocony. Dlatego proponuje się rekonstrukcję złoceń wykonaną złotem płatkowym w technice olejnej. Całość płyt marmurowych w końcowym etapie należy zabezpieczyć pastą woskową z dodatkiem wosków mikrokrystalicznych i przepolerować filcem.

Polichromowaną płaskorzeźbę z postacią Stańczyka, wykonaną z wapienia pińczowskiego, należy bardzo dokładnie oczyścić ręcznie, miniparownicą z zastosowaniem detergentów niejonowych oraz w razie potrzeby z użyciem rozpuszczalników organicznych. Osłabione partie zaimpregnować preparatem krzemoorganicznym. Drobne ubytki formy należy uzupełnić zaprawą mineralną. Należy zrekonstruować polichromię w miejscach, gdzie została wypłukana. Zaleca się zastosowanie pigmentów mineralnych w proszku i spoiwa silikonowego,

bardziej odpornego na warunki atmosferyczne. Ostatnim zabiegiem będzie hydrofobizacja preparatem silikonowym.

ELEMENTY METALOWE

Powierzchnię wszystkich elementów metalowych – bram, furtek, przęseł ogrodzenia, krat, uchwytów, konsoli ganku – należy bardzo dokładnie oczyścić z warstw farb i produktów korozji. Zaleca się zastosowanie metody piaskowania, a w ostateczności metody chemiczne z użyciem preparatów do usuwania powłok olejnych. Ubytki elementów dekoracyjnych należy uzupełnić metodami kowalskimi, a następnie przyspawać do części głównej. Powierzchnia metalu zostanie zabezpieczona podkładem antykorozyjnym. Warstwa wymalowania końcowego zostanie wykonana farbą odporną na działanie czynników atmosferycznych w odpowiednim kolorze (po wykonaniu badań stratygraficznych).

POKRYCIE DACHOWE I OFASOWANIA BLACHARSKIE

Należy utrzymać istniejące pokrycie z blachy miedzianej oraz dobre technicznie ofasowania blacharskie. Uszkodzone fragmenty ofasowań w miejscach, gdzie są one nieszczelne należy wymienić na nowe, z blachy miedzianej (m.in. w części parterowej nad cokołem oraz na styku loggii z elewacją frontową).

Zaleca się przeprowadzenie konserwacji ozdobnego krycia hełmu wykusza. Historyczne pokrycie blachą miedzianą zachowane jest w dobrym stanie, jednak powierzchnia jest mocno zabrudzona. Praktycznie na całej powierzchni widoczna też jest charakterystyczna zielona patyna. Zaleca się wykonanie zabiegu oczyszczenia powierzchni metodą strumieniowo – ścierną przy zastosowaniu ścierniwa ze zmielonych łupin orzechów. Należy tak wyregulować ciśnienie, aby nie usunąć patyny. Drobne nieszczelności pokrycia należy naprawić metodą lutowania lub w razie potrzeby wymiany niewielkich elementów.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Konserwacji należy poddać wszystkie drewniane elementy – stolarkę okienną i drzwiową oraz ganek na dziedzińcu w przejściu do ogrodu. Łuszczącą się farbę należy usunąć mechanicznie przez zeszlifowanie oraz przy zastosowaniu metod chemicznych. Ubytki drewna uzupełnić kitem z żywicy. Zniszczone całe fragmenty drewna wymienić na nowe (listewki, listwy przyrytkowe, listwy okapnikowe itp.). Ewentualne ubytki profilowanych i rzeźbionych listew zrekonstruować w drewnie. Skleić i uzupełnić pęknięte płyciny ganku. W razie potrzeby dokonać wzmocnienia konstrukcji przez wymianę listew. Wszystkie elementy stolarki należy pomalować na kolor brązowy farbą kryjącą, alkidową. Należy także poddać konserwacji metalowe konsole, na których ganek jest wsparty. Należy wyczyścić i naprawić oryginalną klamkę mosiężną w drzwiach głównego wejścia.

Bezwzględnie zabrania się wymiany okien skrzynkowych na jednoramowe.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

Wszystkie elementy ceramiczne należy oczyścić z brudu i zdezynfekować miejsca zaatakowane przez glony. Ubytki zaprawy w spoinach należy uzupełnić zaprawą cementowo – wapienną. Zaleca się także doklejenie na zaprawie mrozoodpornej dociętych dachówek z lewej strony muru. Powierzchnię wszystkich elementów ceramicznych należy zahydrofobizować preparatem silikonowym.

7. PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

Wszystkie wymienione poniżej gotowe firmowe preparaty i zaprawy dopuszcza się zamienić na materiały innych producentów pod warunkiem zachowania takich samych parametrów technicznych, właściwości i działania.

TYNKI I DEKORACJA SZTUKATORSKA

Wykonane w technologii cementu romańskiego

1. Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia foliami polietylenowymi i miękkimi płytami pilśniowymi, dociętymi do kształtu okien.
2. Skucie tynków w złym stanie technicznym na powierzchniach płaskich (tynki zmurszałe, zawilgocone, zasolone, odspojone itp.), przede wszystkim w części cokołowej oraz na murkach ogrodzenia. Wcześniej należy ściągnąć uszkodzone profile, aby móc później wykonać ich rekonstrukcję.
3. Wykucie metalowych i zardzewiałych bolców z wyjątkiem historycznych kotew.
4. Wykonanie próbnego czyszczenia strumieniowo – ściernego z zastosowaniem różnych ścierniw. Należy wykonać próby z następującymi ścierniwami:
  - piasek kwarcowy o granulacji poniżej 1 mm
  - elektrokorund zwykły brązowy o granulacji 0,053 – 0,125 mm
  - ścierniwo garnet (granat almandynowy)³.Po wykonanych próbach należy wybrać do czyszczenia ścierniwo o najlepszych dla obiektu parametrach.
5. Oczyszczenie powierzchni dekoracji sztukatorskich (gzymsy koronujące, obramienia okienne, gzymsy itd.) oraz pozostawionych dobrych technicznie tynków na powierzchniach płaskich metodą strumieniowo – ścierną półsuchą z mgłą wodną w systemie CePe, agregatem SV58 lub agregatem Schmidt, z odpowiednio dobranym na podstawie prób ścierniwem. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.
6. Usunięcie poprzez odkucie wszystkich wadliwych uzupełnień dekoracji sztukatorskiej, w tym zatarć cementowym szlamem, jak również odspojonych elementów dekoracji sztukatorskiej, wykonanych z zaprawy cementowo – wapiennej, ręcznie przy użyciu metalowych dłut kamieniarskich. Usuwanie zatarć należy przeprowadzić z dużą ostrożnością tak, aby nie uszkodzić pierwotnego detalu.
7. Podklejenie odspojonych elementów sztukatorskich, wykonanych z zapraw romańskich, od podłoża, zaprawą Ledan TB1, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy Primal AC33.

---

³ Mesh 200, dostawca firma Garnet Polska.

8. Impregnacja wzmacniająca strukturę pierwotnych tynków romańskich przeznaczonych bezpośrednio do ekspozycji preparatem krzemianowym Sylitol Koncentrat 111 firmy Caparol w zalecanym rozcieńczeniu z wodą 2:1. Zabieg należy przeprowadzić metodą powlekania pędzlem aż do nasycenia podłoża.
9. Odsolenie odsłoniętych dolnych partii murów poprzez naprzemienne splukiwanie wodą i wysychanie. W razie potrzeby wykonać miejscowo odsolenie z zastosowaniem metody migracji soli do rozszerzonego środowiska z użyciem kompresów ligninowych lub glinki bentonitowej.
10. Wykucie pojedynczych, zasolonych i zniszczonych cegieł i wstawienie w te miejsca nowych cegieł, zgodnych wymiarowo i kolorystycznie z cegłami historycznymi.
11. W miejscach, gdzie tynk został usunięty do wątku ceglanego ze względu na zasolenie (część cokołowa oraz murki ogrodzenia) należy nałożyć warstwy podkładowe:
  - obrzutka VORSPRITZMÖRTEL WTA firmy Remmers
  - tynk renowacyjny odsalający GRUNDPUTZ WTA firmy Remmers. Podczas nakładania zapraw należy przestrzegać zaleceń producenta dotyczących użycia tynku, jak również przestrzegać reżimu technologicznego (czas schnięcia, zwilżanie powierzchni zapraw).
12. Tynkowanie płaskich powierzchni zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Zaprawę należy nałożyć na przygotowane wcześniej jako podkład tynki renowacyjne, a na pozostałych płaszczyznach na pierwotne tynki romańskie. Zaleca się użycie gotowej zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie. Należy zwrócić uwagę na krótki czas wiązania zaprawy. Zaprawę należy nałożyć jako warstwę końcową drobnoziarnistą z zatarciem na gładko bez faktury. Należy zwrócić uwagę, aby używać na każdej ścianie materiału z tej samej partii produkcyjnej, bowiem w przypadku zapraw z cementem romańskim mogą wystąpić różnice kolorystyczne.
13. Wklejenie konstrukcji z drutu mosiężnego w miejscach planowanych uzupełnień ubytków sztukaterii i gzymsów techniką „z ręki”. Drut należy wkleić w wywiercone wcześniej otwory z zastosowaniem jako kleju żywicy epoksydowej szybkowiążącej.
14. Rekonstrukcja ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą z zawartością cementu romańskiego. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę. Do niewielkich uzupełnień należy stosować zaprawę drobnoziarnistą produkowaną przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.
15. Brakujące fragmenty elementów powtarzalnych należy wykonać metodą odlewów. Z elementów kompletnych zostanie ściągnięta forma przy zastosowaniu elastycznego kauczuku silikonowego np. Polastosil M-33 prod. Silikony Polskie sp. z o.o. Na formie będzie wykonany usztywniający płaszcz gipsowy. Następnie wykonane będą odlewy z zaprawy z cementem romańskim. Po rozformowaniu odlewy będą wycyzelowane. Gotowe odlewy zostaną zamontowane w miejscach ubytków na zaprawie mrozoodpornej, z użyciem w razie potrzeby nierdzewnych bolców montażowych. Zaleca się użycie przy wykonywaniu

odlewów gotowej fabrycznie zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.

16. Uzupełnienie ubytków i rekonstrukcja elementów wykonanych metodą ciągnioną (obramienia okien, gzymsy). Przed przystąpieniem do prac należy ściągnąć profil z pierwotnej powierzchni i wykonać szablon do ciągnięcia (np. sklejka obita blachą). Zaleca się użycie przy wykonywaniu odlewów gotowej fabrycznie zaprawy produkowanej przez Oddział Mineralnych Materiałów Budowlanych w Krakowie.

17. Scalenie kolorystyczne całości dekoracji sztukatorskiej i wypraw romańskich farbą cementową z zawartością cementu romańskiego (rodzaj szlamu) w odpowiednio dobranym kolorze.

18. Alternatywnie scalenie kolorystyczne laserunkową farbą o spoiwie silikonowym.

19. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach, parapetach okiennych, sztukateriach z blachy miedzianej wstępnie patynowanej, tylko w miejscach uszkodzeń.

20. Opcjonalnie zamontowanie systemu anty-ptak na wszystkich wystających elementach fasady (gzymsy, nadproża okien).

Wykonane w technologii tradycyjnych tynków wapiennych

1. Zabezpieczenie otworów okiennych przed etapem czyszczenia foliami polietylenowymi i miękkimi płytami pilśniowymi, dociętymi do kształtu okien oraz demontaż systemu anty – ptak.
2. Skucie fragmentów odparzonych, odspojonych i osłabionych tynków na powierzchniach płaskich.
3. Oczyszczenie pierwotnej powierzchni tynków na powierzchniach płaskich z zacierek i pozostałych nawarstwień metodą strumieniowo – ścierną pólsuchą z mgłą wodną w systemie Rotec firmy Remmers lub CePe, agregatem SV58 lub agregatem Schmidt, z odpowiednio dobranym ścierniwem – drobny piasek kwarcowy lub elektrokorund. Metoda ta poprzez zastosowanie płynnej regulacji ciśnienia oraz możliwości wykorzystania różnych kruszyw pozwala na bezpieczne oczyszczanie powierzchni bez ryzyka uszkodzenia. Po zabiegu czyszczenia pozostałe ścierniwo zostanie usunięte, a powierzchnia elewacji zmyta niewielką ilością wody.
4. Ręczne doczyszczenie detali sztukatorskich w wejściu do sieni.
5. Wykonanie niezbędnych prac murarskich, jeśli takie będą konieczne, np. wymiana niektórych zniszczonych cegieł, przemurowania obluzowanych cegieł. Do prac murarskich zostanie zastosowana cegła pełna, bez wad i pęknięć, o odpowiednim stopniu wypalenia. Cegły będą łączone tradycyjną zaprawą murarską wapienno – piaskową, z zachowaniem wiązania wątku.
6. Skotwienie pęknięć muru pod nadzorem konstruktora prętami ze stali nierdzewnej osadzonymi na żywicy epoksydowej.
7. Oczyszczenie powierzchni muru z pyłu przed przystąpieniem do tynkowania przy pomocy zimnej wody pod ciśnieniem przy wykorzystaniu agregatu Kärcher.

8. Wzmocnienie strukturalne muru tylko w przypadku znacznego osłabienia podłoża, czyli muru ceglano. Użyty zostanie preparat gruntujący Sylitol Koncentrat 111 firmy Caparol rozcieńczony z wodą w proporcji 1:1 (1 część objętościowa preparatu i 1 część objętościowa wody).
9. Uzupełnienie tynków na powierzchniach płaskich. Jako obrzutka zostanie wykonana zaprawa wapienno – cementowa z białym cementem, o stosunku spoiwa do wypełniacza nie większym niż 1:2.
10. Wykonanie końcowej warstwy tynku gotową fabrycznie drobnoziarnistą wapienną zaprawą cienkowarstwową firmy Baunit RK 70N i zatarcie jej na gładko „z ręki”.
11. Podklejenie odspojeń elementów sztukatorskich od podłoża zaprawą Ledan TB1, a drobnych spękań roztworem wodnym żywicy Primal AC33.
12. Impregnacja strukturalna osłabionych partii dekoracji sztukatorskiej preparatem KSE 300 firmy Remmers metodą nasycania pędzlem do momentu wysycenia materiału. Po zabiegu należy wstrzymać się z wykonywaniem kolejnych zabiegów przez okres około 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki.
13. Rekonstrukcja i uzupełnienie ubytków dekoracji sztukatorskiej. Wszystkie ubytki należy wykonać zaprawą o składzie zbliżonym do składu zaprawy pierwotnej – zaprawą wapienno – piaskową. Zaleca się użycie gotowej zaprawy sztukatorskiej firmy Baunit. Do warstwy podkładowej należy użyć zaprawę gruboziarnistą FG 88, a na wierzch zaprawę drobnoziarnistą FF 89. Mniejsze ubytki zostaną uzupełnione metodą „z ręki”. Po nałożeniu zaprawy na ubytek i lekkim jej związaniu należy ukształtować formę i nadać fakturę.
14. Po związaniu i dobrym wyschnięciu tynków (min. okres ok. 2 tygodni przy dobrej suchej pogodzie) dwukrotne pomalowanie ścian farbą silikonową Historic Lasur firmy Remmers w odpowiednio dobranym kolorze. Farba ta jest hydrofobowa, więc nie ma potrzeby wykonania dodatkowego zabiegu hydrofobizacji.
15. Alternatywnie zabezpieczenie części parterowej do wysokości ok. 3 m od poziomu terenu preparatem anty – graffiti np. GRAFFITI – SCHUTZ firmy Remmers metodą powlekania pędzlem.
16. Wykonanie nowych ofasowań blacharskich na gzymsach i parapetach okiennych z blachy miedzianej.

WĄTEK CEGLANY

1. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers lub innym preparatem o podobnych właściwościach.
2. Oczyszczenie powierzchni cegły przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. Przewiduje się użycie środka chemicznego w postaci pasty Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers. Pasta z zawartością

kwaśnego fluorku amonowego zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach spłukana wodą.

3. Wykucie osłabionych i odspojonych spoin między cegłami. Zabieg ten będzie wykonany z dużą ostrożnością tak, aby niepotrzebnie nie uszkodzić brzegów sąsiednich cegieł.
4. W miejscach braków całych kształtek zostaną osadzone nowe, o dobranej odpowiednio do oryginału formie, kolorze i stopniu wypalenia. Cegły licowe zostaną osadzone na tradycyjnej zaprawie wapienno – piaskowej z niewielkim dodatkiem białego cementu lub trasu.
5. Uzupełnienie niewielkich ubytków powierzchni cegieł zaprawą NSR firmy Hufgard Optolith Bauprodukte Polska sp. z o.o. Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem trasu, pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana w sposób maksymalnie zbliżony do wyglądu pierwotnej cegły (gładkie lico).
6. Uzupełnienie ubytków zaprawy w starych spoinach i wykonanie nowego spoinowania przy użyciu zaprawy wapienno – piaskowej z dodatkiem białego cementu i pigmentów w celu dobarwienia . Spoiny zostaną założone w takim kształcie, jak spoiny sąsiadujące tj. z wyciskaniem wklęsłym półwałkiem, poniżej lica cegieł.
7. Uzupełnienie podmalowania spoiny w kolorze ceglącym farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers.
8. Scalenie kolorystyczne wątku ceglanego w razie potrzeby proponuje się wykonać farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów mineralnych.
9. Z uwagi na duże zagrożenie obiektu wodą opadową spływającą po elewacji proponuje się zabezpieczenie powierzchni wątku ceglanego przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji zostanie wykonany metodą powlekania. Proponowany preparat ma dodatkową zaletę, że zmniejsza wchłanianie nie tylko wody, ale także tłuszczu i brudu, co ma istotne znaczenie dla budynku usytuowanego w centrum miasta. Preparat ten nie powoduje zmian kolorystycznych ani fakturalnych zabezpieczanej powierzchni.

ELEMENTY KAMIENNE

Elementy i detale architektoniczne wykonane z wapienia pińczowskiego

1. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie ręczne z użyciem niewielkich szczotek mosiężnych.

2. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers lub innym preparatem o podobnych właściwościach.
3. Wykucie osłabionych spoin spomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
4. Wykucie słabych technicznie uzupełnień, kitów z poprzednich renowacji (kity cementowe, słabe technicznie, odspojone).
5. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemoorganicznym KSE 300 E firmy Remmers poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
6. Odkucie w wapieniu pińczowskim zupełnie zniszczonych elementów (w zależności od stanu zachowania może to dotyczyć kul w zwieńczeniu elewacji).
7. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
8. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą Restauriermörtel SK firmy Remmers. Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
9. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasy i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
10. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczyć będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów.
11. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy i detale architektoniczne wykonane z piaskowca

1. Odkucie wszystkich zacierek cementowych i uzupełnień zaprawami mineralnymi w obrębie schodów i elementów nakryw w obrębie ogrodzenia.
2. Oczyszczenie powierzchni kamienia przy pomocy termopary przy wykorzystaniu agregatu Kärcher 560 T generującego parę wodną do 140°C przy niskim ciśnieniu roboczym. Działanie to zostanie poprzedzone próbami określającymi odpowiednie parametry czyszczenia tj. temperaturę pary i jej ciśnienie. W razie potrzeby przewiduje się doczyszczanie z użyciem pasty Fassadenreiniger-Paste firmy Remmers. Pasta z

zawartością fluorku amonowego zostanie nałożona na zabrudzone powierzchnie i po kilku minutach spłukana wodą.

3. Likwidacja glonów poprzez nasączenie roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA firmy Remmers.
4. Wykucie osłabionych spoin spomiędzy ciosów kamiennych przy pomocy ostrych dłut kamieniarskich. Zabieg należy przeprowadzić z należytą ostrożnością, aby nie uszkodzić brzegów ciosów.
5. Wykucie gniazd pod taszle.
6. Impregnacja strukturalna osłabionych partii kamienia preparatem krzemoorganicznym KSE 300 E firmy Remmers poprzez zabieg impregnacji metodą powlekania. Po zabiegu impregnacji należy odczekać z wykonywaniem następnych zabiegów przez okres ok. 3 tygodni w celu zakończenia procesu krystalizacji krzemionki w strukturze kamienia.
7. Wklejenie taszli z piaskowca oraz zrekonstruowanych elementów rzeźbiarskich na mrozoodpornej zaprawie mineralnej z zastosowaniem nierdzewnych kotew. Taszle zostaną dobrane kolorystycznie i pod względem uziarnienia do uzupełnianych elementów.
8. Wykonanie konstrukcji z drutu nierdzewnego, wklejonego na żywicy epoksydowej, pod uzupełnienia zaprawą większych fragmentów kamienia.
9. Uzupełnienie mniejszych ubytków kamienia zaprawą Restauriermörtel SK firmy Remmers. Jest to gotowa do użycia sucha zaprawa mineralna z dodatkiem pigmentów odpornych na wapno, cement i działanie UV. Można nią pracować przy warstwach o grubości schodzącej „do zera”. W razie potrzeby zaprawa zostanie dobarwiona suchymi pigmentami do pożądanego koloru. Powierzchnia związanej zaprawy zostanie opracowana zgodnie z pierwotną fakturą kamienia.
10. Uzupełnienie spoin między blokami kamienia zaprawą wapienno – piaskową z dodatkiem trasy i białego cementu, barwioną w masie pigmentami mineralnymi.
11. Scalenie kolorystyczne zostanie wykonane w niezbędnym zakresie i dotyczy będzie korekty koloru uzupełnień. Zabieg zostanie wykonany farbą opartą na silikonowym spoiwie Siliconharzfarbe LA firmy Remmers z dodatkiem suchych pigmentów.
12. Zabezpieczenie powierzchni kamienia przez wykonanie cienkiej powierzchniowej powłoki hydrofobowej. Użyty do tego zostanie wodny bezbarwny preparat hydrofobizujący oparty na specjalnych silikonach WS firmy Remmers. Zabieg hydrofobizacji elementów kamiennych zostanie wykonany metodą powlekania jednocześnie z hydrofobizacją wątków ceglanych.

Elementy wykonane z marmuru

1. Oczyszczenie powierzchni płyt marmurowych czystą ciepłą wodą najlepiej destylowaną i zaraz potem należy wytrzeć dokładnie czystą suchą szmatką. Można zastosować do zmycia brudu z powierzchni polerowanych marmurów 10% roztworu mydła (szarego) w wodzie destylowanej z dodatkiem 1% stężonej wody amoniakalnej (czysty wodorowęglan amonu $(\text{NH}_4)\text{HCO}_3$).

2. Przeszlifowanie powierzchni drobnoziarnistym papierem ściernym w celu usunięcia nawarstwień gipsowych.
3. Po oczyszczeniu zabrudzeń powierzchni marmurów należy uzupełnić ubytki. W tym celu proponuje się zastosowanie np. gotowej masy MARMORKITT 1000 UNIVERSAL STRUKTUR produkcji AKEMI o wymaganym kolorze, stosowanej do wypełniania i uzupełniania ubytków i pęknięć w marmurze, która doskonale zachowuje naturalny obraz i strukturę uzupełnianych materiałów. Po wyschnięciu żywicy należy wyszlifować jej powierzchnię papierami ściernymi.
4. Rekonstrukcja złocień w obrębie liter łacińskiej sentencji złotem płatkowym w technice olejnej na mikstion. Miejsca ubytków należy powlec warstwą szelaku, następnie mikstionem olejnym. Przeschnięty mikstion pokryć płatkami złota. Ze względu na duże zanieczyszczenie powietrza zaleca się zabezpieczenie powierzchni pozłoty roztworem Paraloidu B -82 w acetonie i alkoholu.
5. Po wykonaniu zabiegu uzupełnienia ubytków w kamieniu i pozłocie należy powierzchnie zabezpieczyć przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych. W tym celu proponuje się powierzchnię marmurów powlec gotową pastą MONOCERA firmy General. Po jej przeschnięciu powierzchnię należy przepolerować miękką szmatką i filcem.

ELEMENTY METALOWE

1. Oczyszczenie powierzchni elementów metalowych z warstw łuszczących lakierów i rdzy mechanicznie i chemicznie z użyciem past do usuwania warstw olejnych oraz preparatów odrdzewiających. Przęsła ogrodzenia zaleca się oczyścić metodą strumieniowo – ścierną podczas etapu oczyszczania tynków romańskich.
2. Uzupełnienie metodami kowalskimi brakujących elementów ozdobnych i ich montaż metodą spawania.
3. Malowanie powierzchni surowego metalu farbą podkładową typu minia.
4. Dwukrotne malowanie powierzchni metalu lakierem dwuskładnikowym, chemoutwardzalnym, poliuretanowym Lowigraf Pur firmy Polifarb Łódź w odpowiednio dobranym kolorze (czarny, półmatowy, strukturalny).

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA, DREWNIANY GANEK

Brama wejściowa

1. Demontaż skrzydeł bramy na czas przeprowadzenia prac konserwatorskich i założenie drzwi zastępczych z płyty OSB.
2. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy pomocy past chemicznych do usuwania przemalowań np. Scansol firmy Scandia Cosmetics lub Vitaf firmy Levis.
3. Uzupełnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobrego gatunku drewna.

4. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
5. Rekonstrukcja drobnych elementów dekoracyjnych z zastosowaniem dwuskładnikowej żywicy epoksydowej Akson SC 258.
6. Uzupelnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
7. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji (60 – 240).
8. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową półmatową w kolorze brązowym.
9. Wyczyszczenie szyb naświetla po przeprowadzonych pracach.
10. Oczyszczenie mosiężnej klamki wraz z szyldem preparatem do czyszczenia elementów mosiężnych np. firmy Starwax.
11. Zawieszenie skrzydeł bramy w miejscu ekspozycji.

Stolarka okienna

1. Usunięcie olejnych przemalowań do drewna przy past chemicznych do usuwania przemalowań np. Scansol firmy Scandia Cosmetics lub Vitaf firmy Levis.
2. Uzupelnienie ubytków i zniszczonych fragmentów flekami z odpowiednio dobranego gatunku drewna.
3. Rekonstrukcja brakujących i zniszczonych profilowanych listew oraz innych elementów zdobniczych i technicznych (listwy okapnikowe) z odpowiednio dobranego gatunku drewna z zachowaniem pierwotnego kształtu profilowania.
4. Rekonstrukcja całych zniszczonych kwater z montażem ciepłej szyby.
5. Flekowanie zniszczonych fragmentów ram okiennych drewnem odpowiedniego gatunku.
6. Uzupelnienie ubytków drewna kitami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
7. Zaspachlowanie drobnych ubytków powierzchniowych szpachłówką np. Tikkurila Collwood.
8. Przeszlifowanie powierzchni drewna papierami ściernymi o różnej gradacji.
9. Pomalowanie powierzchni drewna farbą podkładową, a następnie dwukrotnie kryjącą farbą alkidową w kolorze dobranym na podstawie wykonanych prób (brązowy z zewnątrz, biały od środka).
10. Wyczyszczenie szyb okien i drzwi po przeprowadzonych pracach.

Ganek na dziedzińcu

1. Oczyszczenie powierzchni drewna z brudu i odspajających się warstw malarskich mechanicznie z użyciem papierów ściernych.
2. Sklejenie pęknięć z zastosowaniem kleju odpornego na wilgoć.

3. Szpachlowanie ubytków drewna szpachlówkami na bazie żywic akrylowych lub poliwinylowych z dodatkiem trocin drewnianych.
4. Wymiana zniszczonych desek podbitki na nowe.
5. Szlifowanie powierzchni kitów i drewna papierami ściernymi.
6. Dwukrotne malowanie powierzchni desek ganku farbą olejną w kolorze brązowym.

KOMINY, POKRYCIE Z DACHÓWEK, ELEMENTY CEGLANE

1. Oczyszczenie powierzchni kominów metodą termopary z dodatkiem detergentu.
2. Dezynfekcja powierzchni zaatakowanych przez gony preparatem BFA firmy Remmers.
3. Uzupełnienie ubytków zaprawy w spoinach zaprawą cementowo – wapienną.
4. Doklejenie dociętych dachówek karpiówek na lewej stronie muru.
5. Hydrofobizacja powierzchni ceramicznych przy zastosowaniu wodorocieńczalnego preparatu WS firmy Remmers metodą nasączania i powlekania pędzlem.

mgr Katarzyna Sułkowska
konserwator dzieł sztuki
tel. 607 267 052
ul. Wierzbowa 14, 32-065 Krzeszowice

8. UPRAWNIENIA ZAWODOWE

Katarzyna Sułkowska
(podpis posiadacza dyplomu)

Nr 5068
(numer dyplomu)

MEN-I-3a SW
ZG Pol. Śl. z. 171/97

DYPLOM

Pan(i) Katarzyna Sułkowska

imię i nazwisko
urodzony(a) dnia 29 stycznia 1971 r.
w Krakowie

odbył(a) studia wyższe 1991 - 1997

na kierunku Konserwacja i Restauracja
Dzieł Sztuki

w zakresie konserwacji rzeźby

z wynikiem celującym

i uzyskał(a) w dniu 1 lipca 1998 r.

tytuł magistra sztuki w zakresie konserwacji
i restauracji rzeźby

(-) Płuska Racziński
Dziekan Rektor

Kraków dnia 24.09.1998 r.

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem stwierdzam

Kierownik Sekretariatu Uczelni
z up. J. M.

Kraków dnia 24.09.1998 r.
(nazwa miejscowości)

DYPLOM
UKOŃCZENIA STUDIÓW
(ODPIS)

9. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. nr 1

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny elewacji od strony ul. Batorego. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 2
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny elewacji bocznej skrzydła od strony ul. Batorego. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 3
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny elewacji zachodniej bocznej skrzydła od strony ul. Batorego. Widoczny wykusz z płaskorzeźbą Stańczyka. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 4
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoecum UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.
Widok ogólny elewacji wschodniej loggii. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 5

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok ogólny elewacji północnej dziedzińca w przejściu do ogrodu. Widoczny drewniany ganek. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 6
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Zbliżenie okien parteru dziedzińca w przejściu do ogrodu. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 7
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok z dziedzińca w przejściu do ogrodu w kierunku elewacji frontowej. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 8
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Sień w przejściu do ogrodu. Nad portalem widoczna grupa rzeźbiarska. Stan przed konserwacją.
Kraków, lipiec 2013 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 9
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Sień w przejściu do ogrodu. Nad portalem widoczny brak grupy rzeźbiarskiej. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 10
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok wnętrza sieni. Widoczne ubytki farby na ścianach. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulkowska

Fot. nr 11
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok wejścia do sieni od strony ogrodu. W kluczu zwornik z gmerkiem Stryjeńskiego.
Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulkowska

Fot. nr 12
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Fragment bocznego skrzydła, widok od str. ul. Batorego. Widoczne spękania tynku, silne zabrudzenie i złuszczenia warstwy malarskiej. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 13

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Spękany cokół lewego skrzydła. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 14

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Fragment lewego skrzydła. Spękania tynku, przemalowania, zluszczenia farby, silne zabrudzenie powierzchni. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 15
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Narożnik lewego skrzydła. Na boniach narożnych widoczne silne wżery na powierzchni tynku. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulowska

Fot. nr 16
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok ogólny wykusa na elewacji zachodniej lewego skrzydła. Widoczna silnie splukana powierzchnia tynków. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulowska

Fot. nr 17

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Plaskorzeźba ze Stańczykiem na wykuszu. Widoczne miejscowe splukanie polichromii oraz silne zabrudzenie powierzchni. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 18

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Konsola wykusza. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 19

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Fragment części parterowej elewacji zachodniej skrzydła lewego. Widoczne silne spękania tynku romańskiego oraz przetarcie cokołu zaprawą cementową. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 20
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.
Okno nad przejściem na dziedziniec. Na boniowaniu widoczny zamazany napis informujący o przejściu do zakładu fotograficznego. Stan przed konserwacją. Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulowska

Fot. nr 21
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.
Przejście na dziedziniec prowadzący do ogrodu. Stan przed konserwacją. Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulowska

Fot. nr 22
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Okno parteru budynku głównego willi. Widoczne dobrze zachowane diamentowe boniowanie. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 23
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie wątki ceglanej z barwionymi spoinami oraz mosiężną tabliczką informującą o poprzedniej konserwacji. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 24
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Zbliżenie spoiny wstku ceglanoego. Widoczna pierwotna ceglata warstwa malarska. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulowska

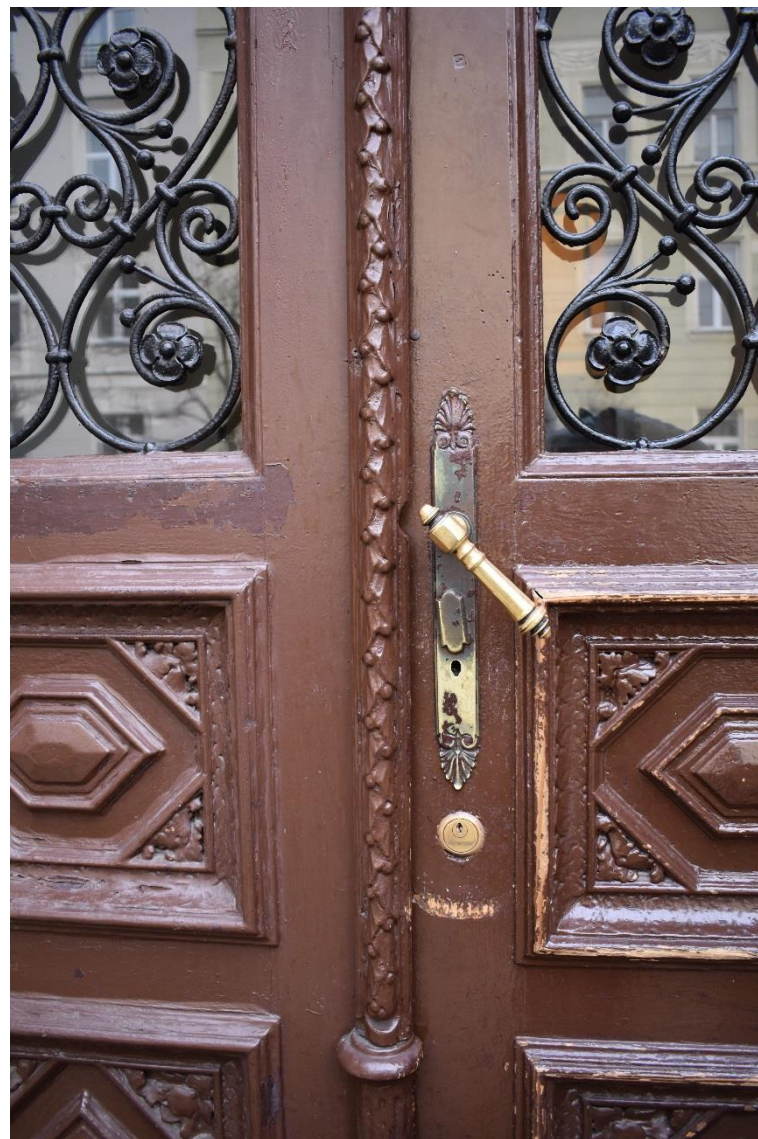
Fot. nr 25
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny schodów i drzwi wejścia do willi. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sulowska

Fot. nr 26
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Drzwi z kamiennym portalem w wejściu głównym do willi. Widoczne przetarcia warstwy malarskiej na skrzydłach drzwi. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 27
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie listwy przymykowej i mosiężnej klamki z szyldem. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 28
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie fragmentu schodów. Widoczne zatarcia zaprawą cementową, silne zagłobienie i zabrudzenie powierzchni. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 29

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok boku schodów. Widoczne przemalowanie powierzchni białą farbą. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulkowska

Fot. nr 30

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Zbliżenie postumentu na schodach. Widoczne przemalowanie białą farbą. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulkowska

Fot. nr 31
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Detal części parterowej. Widoczna uszkodzona obróbka blacharska. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulowska

Fot. nr 32
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Zbliżenie cokołu z oknem piwnicznym. Widoczne silne zabrudzenie powierzchni, spękania zaprawy oraz zatarcia cokołu zaprawą cementową. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulowska

Fot. nr 33

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie łacińskiej sentencji nad wejściem głównym. Widoczna zmatowiała powierzchnia marmuru, splukane złozenia, dobrze zachowany detal architektoniczny. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 34

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie dekoracji sztukatorskiej zwieńczenia okna I piętra. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 35

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie gzymsu koronującego. Widoczne zniszczenia powierzchni przez wodę oraz rekonstrukcja z zaprawy cementowej. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 36

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zwieńczenie elewacji frontowej. Widoczne zniszczenia detalu z wapienia pińczowskiego. Powierzchnia kamienia silnie zabrudzona, pokryta mchami. Widoczne początki czarnej patyny. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 37

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie diamentowego boniowania. Widoczne zabrudzenie powierzchni, spękania tynku. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 38

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Tynki gzymsu uszkodzone przez wodę z nieszczelnej obróbki. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sułkowska

Fot. nr 39

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie przemalowania powierzchni łuku arkady loggii. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sułkowska

Fot. nr 40

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok silnie zabrudzonych tralek loggii. Podstawa tralek wykonana z piaskowca. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 41

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok cokołu i posadzki loggii. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 42
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zniszczenia gzymsu loggii. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 43
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok ozdobnego przęsła loggii. W zwieńczeniu widoczne elementy kamienne. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 44

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie zwieńczenia loggii. Na powierzchni kamienia widoczna czarna patyna. Tynki romańskie przemalowane farbą elewacyjną. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sułkowska

Fot. nr 45

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Zbliżenie zwieńczenia loggii. Powierzchnia tynków przetarta i zabrudzona. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sułkowska

Fot. nr 46

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Płycina w zamknięciu loggii, widok od strony ul. Batorego. W podstawie widoczna podwalina z piaskowca. Widoczne uszkodzenia i zabrudzenia powierzchni. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

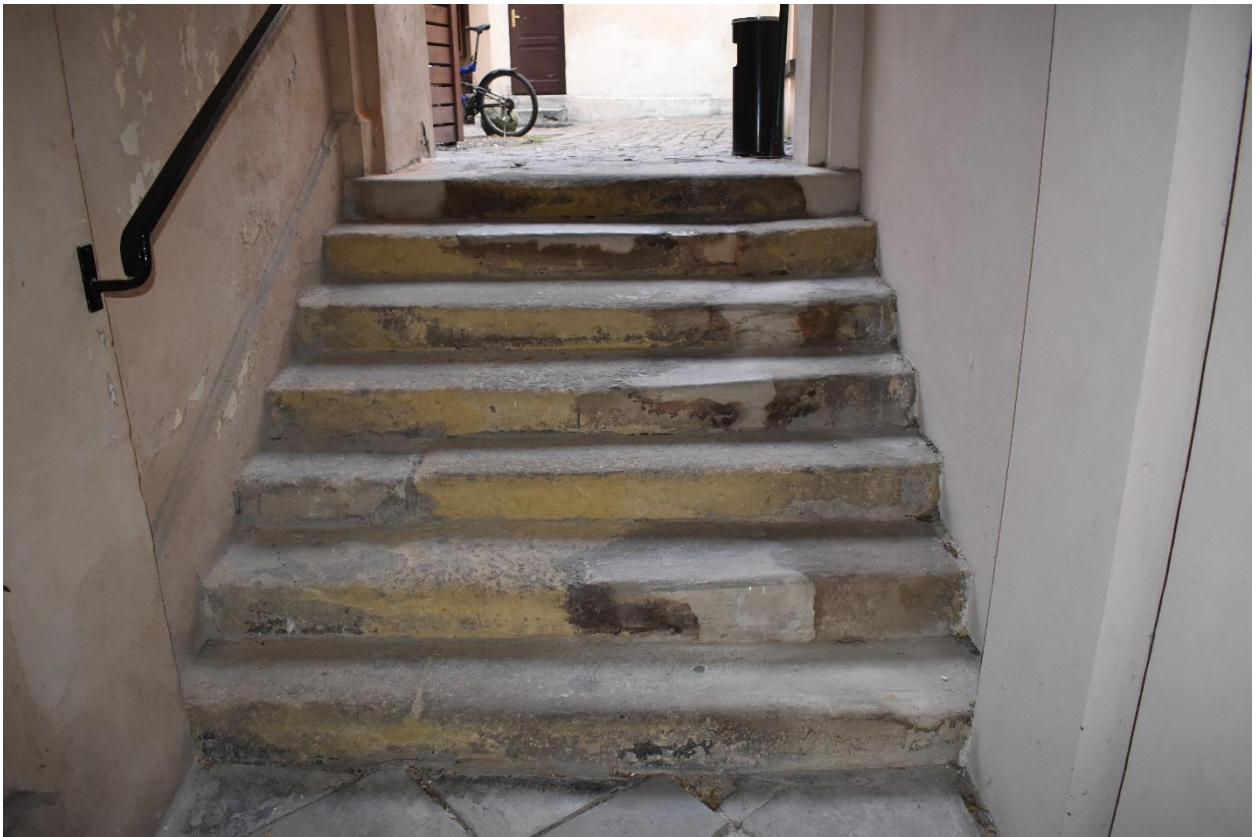

Fot. nr 48

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Cokół loggii od strony ul. Batorego. Widoczne silne zawilgocenie tynku, spękania, przetarcia, zabrudzenie powierzchni. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 49

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Widok schodów w sieni. Widoczny bardzo zły stan zachowania ciosów piaskowca oraz uzupełnienia zaprawami cementowymi. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 50

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie odkrywki na cokole w sieni. Widoczny zatarty farbami profil cokołu. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 51

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Odkrywki w obrębie ścian dziedzińca i kapiteli portalu. Widoczne pierwotne różowo – ugrowe warstwy malarskie na kapitelu oraz rozbielona siena palona na ścianie. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulkowska

Fot. nr 52

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie odkrywki kapitelu portalu. Widoczne pierwotne różowo – ugrowe warstwy malarskie. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulkowska

Fot. nr 53
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Widok ściany w sieni. Widoczne zabrudzenie oraz złuszczenia farb na powierzchni ścian. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 54
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Odkrywka na kapitulu pilastra w sieni. Widoczne pierwotne różowo – ugrówce warstwy malarskie. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 55
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Odkrywka na ścianie w sieni. Widoczna pierwotna ugrowa warstwa malarska. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 56
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Kamienna posadzka w sieni. Widoczne zabrudzenie powierzchni, brak zaprawy w spoinach, pęknięcia płyt. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r. fot. K. Sułkowska

Fot. nr 57
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny przeszła ogrodzenia od strony ulicy Batorego. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 58
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.
Widok ogólny przeszła ogrodzenia od strony dziedzińca przed willą. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fol. K. Sulowska

Fot. nr 59

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Zbliżenie murku ogrodzenia. Widoczne uszkodzenia tynku, złuszczenia i pęknięcia zacierek, ubytki nakryw kamiennych, mchy na powierzchni kamienia. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 60

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Kamienna nakrywa ogrodzenia pokryta całkowicie mchem. Stan przed konserwacją.
Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sulkowska

Fot. nr 61
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Murowany słup ogrodzenia. Powierzchnia przemalowana farbą elewacyjną. Widoczne uszkodzenia i ubytki tynku, spękania zacierki na cokole, silne zabrudzenie i ubytki kamiennej nakrywy. Stan przed konserwacją.
 Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 62
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Słupy ogrodzenia od strony dziedzińca przed willą. Stan przed konserwacją.
 Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 63
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Detal metalowej części ogrodzenia. Widoczna korozja na powierzchni metalu. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 64
Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanockie UJ, ul. Batorego 12 w Krakowie.

Murowany słup ogrodzenia. Zbliżenie kamiennej nakrywy z kulą. Widoczne silne zabrudzenie powierzchni, uszkodzenia profilu. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Fot. nr 65

Dom „Pod Stańczykiem”, obecnie Collegium Sanoockie UJ, ul. Batoiego 12 w Krakowie.

Słup ogrodzenia, detal kamiennej nakrywy. Widoczne zniszczenie kamiennego profilu zrekonstruowane w zaprawie cementowej. Stan przed konserwacją.

Kraków, grudzień 2016 r.

fot. K. Sułkowska

Małopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Krakowie
31-002 Kraków, ul. Kanonicza 24

Wpłynęło do Biura
Pionu Z-cy Kanclerza
ds. techniczno-inwestycyjnych
2021-12-13
dnia ..... podpis *[podpis]* 2633/2021

OZKr.5142.1633.2016.KT
ZN-I.5142.15.2020.KT

Kraków, dnia 6 grudnia 2021 r.

DECYZJA Nr ZN-I.5142.15.2020
Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
w sprawie zmiany pozwolenia konserwatorskiego Nr ZN-I.5142.15.2020 z dnia
29.01.2020 r. znak: OZKr.5142.1633.2016.KT ZN-I.5142.15.2020.KT

Na podstawie art. 104, w związku z art. 155 oraz art. 107, § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późniejszymi zmianami), a także art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 710, z późniejszymi zmianami),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 24.11.2021 r. (data wpływu: 24.11.2021 r.) złożonego przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ul. Gołębia 34, 31-007 Kraków, w sprawie o: przedłużenie do dnia 31.12.2023 r. terminu ważności pozwolenia nr ZN-I.5142.15.2020 z dnia 29.01.2020 r., znak OZKr.5142.1633.2016.KT.2 i ZN-I.5142.15.2020.KT

Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie
zmienia

pozwolenie konserwatorskie Nr ZN-I.5142.15.2020 znak: OZKr.5142.1633.2016.KT ZN-I.5142.15.2020.KT z dnia 29.01.2020 r. na prowadzenie **w budynku d. pałacyku T. Stryeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie** położonym w obrębie układu urbanistycznego oraz zespołu zabudowy dawnej IV dzielnicy katastralnej miasta Krakowa - „Piasek” (A-1446/M) prac konserwatorskich, prac restauratorskich oraz robót budowlanych obejmujących renowację elewacji wraz z ogrodzeniem w oparciu o skorygowaną dokumentację: 1) program prac konserwatorskich pn.: „DOM „POD STAŃCZYKIEM” OBECNIE COLLEGIUM SANOCKIE UJ UL. BATOREGO 12 W KRAKOWIE ELEWACJE OD STRONY ULICY I PRZEJŚCIA DO OGRODU WRAZ Z OGRODZENIEM PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH” autorstwa mgr Katarzyny Sułkowskiej z grudnia 2016 r., 2) projekt budowlany pn.: „PROJEKT RENOWACJI ELEWACJI BUDYNKU COLLEGIUM SANOCKIE WRAZ Z OGRODZENIEM PRZY UL. BATOREGO 12 W KRAKOWIE. DZIAŁKA NR 98, JED.EWID. ŚRÓDMIEŚCIE, OBRĘB 60” autorstwa mgr inż. arch. Ewy Miśków - Janik z grudnia 2016 r., w następujący sposób:

dotychczasowy zapis na stronie 2 pozwolenia Nr ZN-I.5142.15.2020 o treści:

„(...) III. **Termin ważności pozwolenia: do 31 grudnia 2021 r. (...)**”

zastępuje się zapisem o treści:

„(...) III. **Termin ważności pozwolenia: 31 grudnia 2023 r. (...)**”

Pozostała część pozwolenia konserwatorskiego Nr ZN-I.5142.15.2020 znak: OZKr.5142.1633.2016.KT ZN-I.5142.15.2020.KT pozostaje bez zmian.

UZASADNIENIE

Niniejsza decyzja uwzględnia w całości żądanie strony wobec czego na zasadzie art. 107, § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późniejszymi zmianami), wobec czego odstępuje się od jej uzasadnienia.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji na podstawie art. 127, 129 Kodeks postępowania administracyjnego służy odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Generalnego Konserwatora Zabytków (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa) za pośrednictwem Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków) w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

Zastępca Małopolskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
w Krakowie

dr inż. arch. *Długosz* Długosz

Otrzymują:

① x Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ul. Gołębia 34, 31-007 Kraków, adres do korespondencji: ul. Kopernika 31, 31-501 Kraków

1 x A/a

2022-01-19

dnia .....

podpis .....

751/2022

Julia Jękała

Kraków, dnia

31. GRU. 2021

ZR-I.5142.306.2021.MFO

**POZWOLENIE Nr ZR-I.5142.306.2021
Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku**

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późniejszymi zmianami), a także art. 36 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 25, art. 89 pkt 2 i art. 91 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 710 z późniejszymi zmianami) oraz § 1 ust. 1 pkt.1 lit e, § 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 czerwca 2017 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r., poz. 81 z późniejszymi zmianami),

po rozpatrzeniu wniosku z dnia 07.12.2021 r. (data wpływu: 08.12.2021 r.), złożonego przez Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ul. Kopernika 31, 31-501 Kraków,

pozwala się

wnioskodawcy na wymianę okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie, na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu wielkości, podziałów, proporcji profilowania (formy) oraz kolorystyki stolarki istniejącej.

I. Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

II. Termin ważności pozwolenia: **31.12.2023 r.**

III. Pozwolenie niniejsze wydane jest z jednoczesnym nałożeniem zobowiązań do przestrzegania następujących **warunków**:

1. Wnioskodawca jest zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych z 7-dniowym wyprzedzeniem (wymóg ten dotyczy także odbiorów częściowych).
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do przekazania Małopolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków imienia, nazwiska i adresu danych osoby kierującej robotami budowlanymi oraz wykonującej nadzór inwestorski wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa w art. 37 c ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, nie później niż w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia robót budowlanych, w przypadku gdy osoba ta zostanie wyłoniona w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.
3. Wnioskodawca jest zobowiązany do niezwłocznego zawiadomienia Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych wszystkich okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót budowlanych (a nie przewidzianych w uzgodnionym zakresie), mogących mieć wpływ na przyjęty zakres i termin realizacji.
4. Wnioskodawca jest zobowiązany dostarczyć Małopolskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków do celów archiwalnych, w terminie do trzech miesięcy od dnia odebrania robót budowlanych jeden egzemplarz dokumentacji powykonawczej, opracowanej przez osobę odpowiedzialną za wykonanie robót budowlanych zgodnie z przepisami ustawy prawo budowlane obrazującej przebieg robót i zawierającej opracowanie ich wyników w sposób umożliwiający identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, oraz zawierającej określenie sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu robót budowlanych.

UZASADNIENIE

Budynek przy ul. Batorego 12 w Krakowie usytuowany jest w obrębie układu urbanistycznego oraz zespołu zabudowy d. IV dzielnicy katastralnej miasta Krakowa - „Piasek”, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A-1446/M. Ponadto leży na obszarze uznanym za pomnik historii „Kraków – historyczny zespół miasta” zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8.09.1994 roku. Okno przeznaczone do wymiany jest współczesne, z lat 90-tych XX wieku, w złym stanie technicznym. Wymiana przedmiotowej stolarki okiennej, przy zastosowaniu drewna jako materiału, jest poprawna ze stanowiska konserwatorskiego oraz zgodna z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz.U. z 2021 r., poz. 710 z późniejszymi zmianami). Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

I. Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków może zarządzić uzupełnienie lub zmianę zakresu i sposobu prowadzenia robót budowlanych jeżeli:

1. roboty budowlane nie są prowadzone prawidłowo, zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu i innymi szczegółowymi przepisami dotyczącymi ochrony zabytków;
2. roboty budowlane nie zostały rozpoczęte w przewidzianym terminie;
3. ujawniono okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla zabytku.

II. Stwierdzenie, że roboty budowlane prowadzone są niezgodnie z przyjętym zakresem lub wykonywane nieprawidłowo, spowoduje na podstawie art. 43. art. 44 lub art. 45 powołanej na wstępie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami- między innymi zarządzenie :

1. wstrzymania prowadzonych robót budowlanych ;
2. usunięcia na koszt wnioskodawcy zaistniałych nieprawidłowości.

III. W myśl art. 36 ust. 8 powołanej na wstępie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia – w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.

IV. 1. Od niniejszego pozwolenia na podstawie art. 127, art. 129 ustawy kodeks postępowania administracyjnego, służy odwołanie do Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu - Generalnego Konserwatora Zabytków w Warszawie (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa) za pośrednictwem Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, ul. Kanonicza 24, 31-002 Kraków) w terminie 14 dni od dnia doręczenia pozwolenia stronie.

2. Zgodnie z art. 127a Kpa: § 1. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. § 2. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zastępca Małopolskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
w Krakowie

Dominika Długosz

Otrzymują:

1 x Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ul. Kopernika 31, 31-501 Kraków.

1 x Ad acta.

Przedmiar robót

**Remont konserwatorski elewacji frontowych i przejścia do ogrodu Collegium Sanockiego
Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie – III rok realizacji
Działka nr 98, jedn. ew. Śródmieście, obręb 60.**

Budowa: **Budynek Collegium Sanockiego**

Obiekt lub rodzaj robót: **Roboty budowlane i konserwatorskie**

Lokalizacja: **31-135 Kraków, ul. Batorego 12**

Inwestor: **Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, ul. Gołębia 24**

Ogólna charakterystyka obiektów lub robót

Budynki o szczególnej wartości historycznej lub architektonicznej kod CPV 45212350-4,
Usługi z zakresu prac konserwatorskich kod CPV 92522200-8
Roboty rozbiórkowe kod CPV 45110000-1
Roboty w zakresie zakładania stolarki budowlanej oraz roboty ciesielskie kod CPV 45420000-7
Roboty w zakresie stolarki budowlanej kod CPV 45421000-4
Roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych kod CPV 45400000-1
Roboty w zakresie stolarki budowlanej kod CPV 45421000-4
Wznoszenie rusztowań kod CPV 45262100-2
Roboty w zakresie ochrony powierzchni kod CPV 45442300-0
Farby kod CPV 24310000-0
Parapety i obróbki blacharskie kod CPV 45450000-6

Przedmiar robót

Nr	Podstawa	Opis robót	Jm	Ilość
	Kosztorys	Remont konserwatorski elewacji frontowych i przejścia do ogrodu Collegium Sanockiego Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie – III rok realizacji Działka nr 98, jedn. ew. Śródmieście, obręb 60.		
1	Rozdział	Elewacja g-h-i-j-k-l-l-m-n-o-p		
1.1	Element	Rusztowanie		
1.1.1	NNRNKB 202/1624/1	Rusztowania ramowe zewnętrzne systemu "plettac Kombi", wysokość do 10`m		
		Wyliczenie ilości robót:		
		3,84*9+ 4,5*1,5 + 4,5*5,33+9,15*7	129,34500	
		RAZEM:	129,34500	
1.1.2	NNRNKB 202/1625/1	Oslony z siatki na rusztowaniach zewnętrznych	m2	129,3450
1.2	Element	Elementy wykonane w technologii tradycyjnych tynków wapiennych - renowacja		
1.2.1	ZKNR C 1/101/1	Przygotowanie podłoża, zabezpieczenie okien folią malarską	m2	24,5430
1.2.2	KNR 401/701/1	Odbicie tynków wewnętrznych, na ścianach, filarach, pilastrach, do 5`m2, z zaprawy wapiennej	m2	8,0000
1.2.3	KNBK 8/105/2	Czyszczenie ściernie lub chemiczne murów z wystrojami architektonicznymi (poz 148) - czyszczenie ściernie metodą CePe (na sucho z dobozem ścierniwa). Do pozycji katalogowej doliczono ścierniwo i agregat	m2	186,0000
1.2.4	ZKNR C 1/402/4	Roboty przygotowawcze, oczyszczenie powierzchni murów i stropów od spodu przy użyciu szczotek stalowych, oczyszczenie pow. ścian w miejscach trudnodostępnych o pow. do 2`m2 - doczyszczenie ręczne	m2	186,0000
1.2.5	Kalkulacja indywidualna	Skotwienie pęknięć muru prętami ze stali nierdzewnej osadzonymi na żywicy epoksydowej. W pozycji reprofiliacji pęknięcia, osadzenie pręta, zaspachlowanie po stwardnieniu żywicy.	szt	3,0000
1.2.6	KNR 25/101/1	Mycie konstrukcji wodą z detergentem pod ciśnieniem, konstrukcje pełnościennie - analogia, zmycie wodą powietrzną muru po czyszczeniu (z nakładów skreślono detergent)	m2	186,0000
1.2.7	ZKNR C 1/302/5	Gruntowanie podłoża, powierzchnie pionowe, nie nasiąkliwe - analogia - impregnacja starych tynków preparatem wzmacniającym krzemianowym	m2	186,0000
1.2.8	ZKNR C 1/408/1 (1)	Ułożenie tynków renowacyjnych ręcznie, wykonanie obrzutki z zaprawy cementowo - wapiennej	m2	8,0000
1.2.9	ZKNR C 1/410/3	Ułożenie tynków renowacyjnych ręcznie, wykonanie tynku renowacyjnego specjalistycznego, tynk grubości 2`cm na ścianach o pow. w jednym miejscu ponad 5`m2, tynk Baumit RK 70N	m2	8,0000
1.2.10	TZKBNK 10/14/1 (1)	Wzmacnianie odparzonego stiuku powierzchnia wzmocnionego stiuku do 0.50 m2 stiuku odstający od podkładu - analogia - podklejenie ozdobień sztukatorskich do podłoża - zaprawa Ledan TB1	m2	2,5000
1.2.11	ZKNR C 1/408/1 (1)	Ułożenie tynków renowacyjnych ręcznie, wykonanie obrzutki z zaprawy cementowo - wapiennej	m2	8,0000
1.2.12	ZKNR C 1/302/5	Gruntowanie podłoża, powierzchnie pionowe, nie nasiąkliwe - analogia - impregnacja dekoracji sztukatorskiej preparatem KSE 300	m2	8,0000
1.2.13	ZKNR C 2/417/1	Naprawa profili ciągnionych przez szpachlowanie (do 5 mm), szerokość profili w rozwinięciu do 10 cm - warstwa podkładowa FG 88	m2	10,0000
1.2.14	ZKNR C 2/417/5	Naprawa ubytków profili ciągnionych, szerokość profili w rozwinięciu do 10 cm - warstwa drobnoziarnista FF 89	m2	10,0000
1.2.15	ZKNR C 1/114/6	Malowanie elewacji farbami, farba silikonowa Historc Lasur	m2	186,0000
1.3	Element	Wątek ceglany - renowacja		
1.3.1	KNR BC 3/127/1	Odgrzybianie podłoży budowlanych przy renowacji starego budownictwa preparatem RENOGAL, odgrzybianie ręczne przez malowanie, 1-krotnie, likwidacja glonów roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA Remmers	m2	62,0000
1.3.2	KNR BC 3/701/1	Usuwanie powłok malarskich pastą ABBEZIPASTE poprzez nałożenie na powierzchnie, ścian - analogia - nałożenie pasty Fassadenreiniger Paste firmy Remmers	m2	62,0000
1.3.3	KNR BC 3/204/1	Czyszczenie powierzchni betonowych strumieniowe wodne wysokociśnieniowe, powierzchnie nie malowane, poziome - analogie - oczyszczenie powierzchni cegły przy pomocy termopary - agregat Karcher 560 T, skreślono sprzęt do transportu	m2	62,0000
1.3.4	KNR 1901/828/1	Wykucie starych spoin w murach z cegły zabytkowej, mury gładkie	m2	2,0000
1.3.5	KNR 1901/325/1	Spoinowanie murów z cegły gotyckiej, mury gładkie, do 1,0`m2	m2	2,0000

Nr	Podstawa	Opis robót	Jm	Ilość
1.3.6	ZKNR C 2/418/7 (1)	Naprawa miejscowa cegły, z pigmentem	miejsce	2,0000
1.3.7	ZKNR C 2/409/1	Wypełnienie spoin w murach ceglanych, mur płaski do 2,0 m2	m2	62,0000
1.3.8	TZKNBK 8/105/13	Czyszczenie ściernie lub chemiczne malowanie spoin o pow. do 5 m2 (poz 159), malowanie spoin farbą Siliconharzfarbe LA firmy Remmers	m2	62,0000
1.3.9	TZKNBK 8/105/12	Czyszczenie ściernie lub chemiczne patynowanie murów z cegły gotyckiej (kolorowanie) o powierzchni ponad 5 m2 (poz 158), malowanie ścian farbą Siliconharzfarbe LA firmy Remmers	m2	62,0000
1.3.10	KNR BC 3/713/3	Powłoki malarskie z silikonowej warstwy fasadowej TAGOCON F i akrylowej farby REVADRESS-ACS-acryl, malowanie tynków, dwukrotne - analogia - zabezpieczenie wątku ceglanoego przed wodą opadową, bezbarwnym preparatem hydrofobizującym oparty na silikonach WS firmy Remmers	m2	62,0000
1.4	Element	Elementy metalowe		
1.4.1	KNR 712/113/3	Czyszczenie strumieniowo-ściernie do 1 stopnia czystości - stan wyjściowy powierzchni B, konstrukcje szkieletowe	m2	6,2400
1.4.2	KNR 712/105/3	Odtłuszczenie, konstrukcje szkieletowe	m2	6,2400
1.4.3	KNR 401/1301/4 (3)	Naprawa różnych elementów metalowych (wymiana lub uzupełnienie), balustrady schodowe lub balkonowe, średniozdobne	m	1,5000
1.4.4	KNR 712/201/3 (2)	Malowanie pędzlem - farby do gruntowania miniowe, konstrukcje szkieletowe, farba ftalowa	m2	6,2400
1.4.5	KNR 712/211/3 (1)	Malowanie pędzlem - farby nawierzchniowe i emalie epoksydowe, konstrukcje szkieletowe, emalia epoksydowa chemoodporna czerwona, czarna, Lakier dwuskładnikowy Lowigraf Pur, półmatowy, strukturalny R= 1,850 M= 1,950 S= 2,000	m2	6,2400
1.5	Element	Stolarka okienna i drzwiowa, drewniany ganek. Odnowienie stolarki okiennej.		
1.5.1	KNBK 20/130/2 (2)	Gruntowanie listew, obramowań, szerokość w rozwinięciu 5-10`cm - analogia - usuwanie nawarstwień przy pomocy preparatu Scansol	m	18,0000
1.5.2	Kalkulacja indywidualna	Impregnacja strukturalna stolarki wraz z dezynfekcją i dezynfekcją i naprawą ubytków - z braku norm przyjęto wycenę szacunkową	m2	24,5430
1.5.3	Kalkulacja indywidualna	Rekonstrukcja zniszczonych kwater zgodnie z PPK i ustaleniami Komisji Konserwatorskiej	kpl	2,0000
1.5.4	TZKNBK 15/401/3	Malowanie olejne na drewnie i lakierowanie przygotowanie do malowania starej stolarki oczyszczenie starych otworów z łuszczącej się farby pod nowe malowanie (poz 30)	m2	24,5430
1.5.5	TZKNBK 15/401/5	Malowanie olejne na drewnie i lakierowanie przygotowanie do malowania starej stolarki wyszpachlowanie i wyszlifowanie powierzchni na gotowym zagruntowaniu po raz pierwszy (poz 32), przyjęto klej na bazie żywic akrylowych	m2	24,5430
1.5.6	TZKNBK 15/402/7	Malowanie stolarki malowanie farba olejna pierwszy raz (poz 37) - farba podkładowa	m2	24,5430
1.5.7	TZKNBK 15/402/7	Malowanie stolarki malowanie farba olejna pierwszy raz (poz 37) - farba alkidowa kryjąca	m2	24,5430
1.5.8	TZKNBK 15/402/8	Malowanie stolarki malowanie farba olejna drugi raz (poz 37A) - farba alkidowa kryjąca	m2	24,5430
1.5.9	KNRW 401/1215/5	Mycie po robotach malarskich, okien pozostałych typów	m2	24,5430
1.5.10	KNRW 401/1215/2	Mycie po robotach malarskich, drzwi pozostałych typów	m2	24,5430
1.6	Element	Stolarka okienna i drzwiowa, drewniany ganek. Odnowienie ganku na dziedzińcu		
1.6.1	TZKNBK 15/401/5	Malowanie olejne na drewnie i lakierowanie przygotowanie do malowania starej stolarki wyszpachlowanie i wyszlifowanie powierzchni na gotowym zagruntowaniu po raz pierwszy (poz 32), przyjęto klej na bazie żywic akrylowych		
		Wyliczenie ilości robót:		
		4,71*3,60*2		33,91200
		RAZEM:		33,91200
1.6.2	KNR 401/410/4	Wymiana podsufitki, z desek profilowanych, grubość 25`mm, analogia - wymiana podbitki ganku (przyjęto 30 % do wymiany) Krotność=0,30		
		Wyliczenie ilości robót:		
		4,71*1,40		6,59400
		RAZEM:		6,59400
1.6.3	KNR 401/1209/6 (1)	Malowanie farbą olejną stolarki uprzednio malowanej, okna, 2-krotne, ponad 1,0`m2	m2	33,9120
1.7	Element	Kominy, pokrycie z dachówek, elementy ceglane		
1.7.1	KNR BC 3/204/1	Czyszczenie powierzchni betonowych strumieniowe wodne wysokociśnieniowe, powierzchnie nie malowane, poziome - analogie - oczyszczenie powierzchni kamiennych przy pomocy termopary - agregat Karcher 560 T, skreślono sprzęt do transportu		
		Wyliczenie ilości robót:		
		7,95*0,7		5,56500
		RAZEM:		5,56500
1.7.2	KNR BC 3/127/1	Odgrzybianie podłoży budowlanych przy renowacji starego budownictwa preparatem RENOGAL, odgrzybianie ręczne przez malowanie, 1-krotnie, likwidacja glonów roztworem biobójczym i grzybobójczym BFA Remmers	m2	5,5650
1.7.3	KNR 401/503/1	Uzupełnienia pokryć z dachówki cementowej, układanej na sucho, karpówka pojedynczo	m2	0,4000
1.7.4	KNR BC 3/713/3	Powłoki malarskie z silikonowej warstwy fasadowej TAGOCON F i akrylowej farby REVADRESS-ACS-acryl, malowanie tynków, dwukrotne - analogia - zabezpieczenie wątku ceglanoego przed wodą opadową, bezbarwnym preparatem hydrofobizującym oparty na silikonach WS firmy Remmers	m2	5,5650

Nr	Podstawa	Opis robót	Jm	Ilość
1.8	Element	Obróbki blacharskie		
1.8.1	KNR 401/535/8	Rozebranie obróbek blacharskich: murów ogniowych, okapów kołnierzy, gzymsów itp. z blachy nie nadającej się do użytku		
		Wyliczenie ilości robót:		
		0,25*0,85*8	1,70000	
		0,45*9	4,05000	
		RAZEM:	5,75000	m2 5,7500
1.8.2	NNRNKB 202/533/1 (1)	Obróbki z blachy z miedzi w rozwinięciu do 25' cm, blacha grubości 0.50' mm		
		Wyliczenie ilości robót:		
		0,25*0,85*8	1,70000	
		RAZEM:	1,70000	m2 1,7000
1.8.3	NNRNKB 202/533/2 (1)	Obróbki z blachy z miedzi w rozwinięciu ponad 25' cm, blacha grubości 0.50' mm		
		Wyliczenie ilości robót:		
		0,45*9	4,05000	
		RAZEM:	4,05000	m2 4,0500
1.8.4	KNR 401/535/4	Rozebranie rynien z blachy nie nadającej się do użytku	m	21,0000
1.8.5	KNRW 202/521/2 (1)	Rynny dachowe z blachy miedzianej, półokrągłe, Fi' 15' cm	m	21,0000
1.8.6	KNR 401/535/6	Rozebranie rur spustowych z blachy nie nadającej się do użytku	m	7,5000
1.8.7	KNRW 202/528/3	Rury spustowe z blachy miedzianej, okrągłe, Fi' 15' cm	m	7,5000
2	Rozdział	Kopuła miedziana		
2.1	Element	Oczyszczenie kopuły miedzianej		
2.1.1	Kalkulacja indywidualna	Oczyszczenie kopuły miedzianej poprzez piaskowanie łupinami orzechów, wymiana uszkodzonych "łusek" kopuły. W pozycji rusztowania, pomosty, e, podnośnik hydrauliczny)	kpl	1,0000

Zestawienie materiałów

L.p.	Nazwa materiału	Jm	Ilość
1.	Acetylen techniczny - rozpuszczony	kg	0,13500
2.	Bale iglaste obrzynane klasa II, grubości 50' mm	m3	0,02328
3.	Benzyna do ekstrakcji	dm3	0,84240
4.	Benzyna do lakierów	dm3	1,46268
5.	BFA Remmers - grzybo, glono, i bakteriobójczy środek do czyszczenie materiałów budowlanych	dm3	20,94515
6.	Blacha z miedzi 0.50' mm walcowana na zimno	kg	31,57440
7.	Blacha z miedzi 0.60' mm walcowana na zimno	kg	71,19000
8.	Dachówka cementowa	szt	7,96000
9.	Deski iglaste strugane jednostronnie profilowane nasycone klasa II, grubości 19-25	m3	0,05935
10.	Drut stalowy okrągły miękki Fi' 1.1-1.8' mm	kg	0,00800
11.	Elektrody stalowe do spawania stali węglowej i niskostopowej	kg	0,21000
12.	Emulsja kontaktowa CC' 81	dm3	1,05600
13.	Farba alkidowa, kryjąca	kg	3,92688
14.	Farba ftalowa do gruntowania przeciwrzeczna miniowa 60%	dm3	0,76752
15.	Farba laserunkowa Historic Lasur	dm3	63,24000
16.	Farba olejna do gruntowania	dm3	3,18773
17.	Farba olejna nawierzchniowa ogólnego stosowania	dm3	3,01817
18.	Farba podkładowa	kg	0,73629
19.	Farba z silikonowym spoiwem - farba Siliconharzfarbe LA firmy Remmers	dm3	31,00000
20.	Folia PE malarska	m2	29,45160
21.	Gwoździe budowlane okrągłe gołe	kg	0,17804
22.	Gwoździe miedziane	kg	0,42000
23.	Klej akrylowy emulsyjny "Akrylep"	kg	0,58455
24.	Kołki rozporowe plastikowe	szt	9,01535
25.	Lakier dwuskładnikowy Lowigraf Pur, półmatowy, strukturalny	dm3	1,04645
26.	Materiały do impregnacji i renowacji - koszt na 1 m2	kpl	24,54300
27.	Oczyszczenie kopuły miedzianej poprzez piaskowanie łupinami orzechów, wymiana uszkodzonych "łusek" kopuły.	kpl	1,00000
28.	Papier ścierny elektrokorundowy	szt	14,58216
29.	Pasta Fassadenreiniger Paste firmy Remmers	kg	62,93000
30.	Piasek filtracyjny kwarcowy 0.8-2' mm	t	0,48922
31.	Piasek filtracyjny kwarcowy, suszony, workowany 0,8-2' mm	t	9,30000
32.	Pokost syntetyczny olejno-żywiczny	kg	0,23382
33.	Preparat czyszczący Scansol	dm3	3,60000
34.	Preparat gruntujący Sylitol Koncentrat 111 Caparol	dm3	9,76500
35.	Preparat hydrofobizujący oparty na bezbarwnych silikonach WS firmy Remmers	dm3	23,64775
36.	Preparat wzmacniający krzemorganiczny KSE 300	dm3	0,42000
37.	Pręt stalowy płaski walcowany na gorąco	kg	10,08000
38.	Pręt ze stali nierdzewnej	m	0,60000
39.	Renowacja zniszczonych kwater	kpl	2,00000
40.	Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych	dm3	0,08372

L.p.	Nazwa materiału	Jm	Ilość
41.	Siatka z tworzyw sztucznych	m2	18,17297
42.	Spoivo cynowo-ołowiane LC 60	kg	1,42055
43.	Szpachla dekoracyjna wapienna Baunit-Bayosan KalkFeinputz RK 70 N	kg	128,80000
44.	Szpachlówka celulozowa ogólnego stosowania	dm3	2,91643
45.	Taśma malarska	m	122,71500
46.	Tlen techniczny sprężony 99% gatunek I	m3	0,33000
47.	Tynk renowacyjny podkładowy CR' 61	kg	173,60000
48.	Uchwyty do rur spustowych ocynkowane	szt	2,47500
49.	Uchwyty do rynien dachowych ocynkowane	szt	42,00000
50.	Utwardzacz do wyrobów epoksydowych, aminowy	dm3	0,59623
51.	Woda	m3	4,93382
52.	Zaprawa budowlana zwykła	m3	0,00600
53.	Zaprawa cementowa M7 (m.50)	m3	0,00745
54.	Zaprawa cementowo-wapienna	kg	40,00000
55.	Zaprawa drobnoziarnista FF 89	kg	56,00000
56.	Zaprawa gruboziarnista FG 88	kg	6,50000
57.	Zaprawa Ledan TB1	kg	0,37500
58.	Zaprawa naprawcza do cegieł, zaprawa NSR Hufgard Optolith Bauprodukte	kg	1,60000

Przedmiar robót

Wymiana okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej

Budowa: **Budynek Collegium Sanockiego**

Obiekt lub rodzaj robót: **Robory budowlano-konserwatorskie**

Lokalizacja: **31-008 Kraków**

Inwestor: **Uniwersytet Jagielloński w Krakowie ul. Gołębia 24**

Ogólna charakterystyka obiektów lub robót

3. Oznaczenie przedmiotu zamówienia według kodu Wspólnego Słownika Zamówień CPV:

- 45212350-4 budynki o szczególnej wartości historycznej lub architektonicznej
- 5000000-7 roboty budowlane,
- 5400000-1 roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych,
- 5453000-7 roboty remontowe i renowacyjne,
- 5454100-5 odnawianie,
- 5410000-4 tynkowanie,
- 5420000-7 roboty w zakresie zakładania stolarki budowlanej oraz roboty ciesielskie,
- 5440000-3 roboty malarskie i szklarskie.

Przedmiar robót

Nr	Podstawa	Opis robót	Jm	Ilość
	Kosztorys	Wymiana okna w dawnej pracowni Stryjeńskiego przy ul. Batorego 12 w Krakowie na okno drewniane, przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej		
1	Element	Roboty przygotowawcze		
1.1	KNR 1901/832/4 analogia	Zabezpieczenie stolarki folią - ANALOGIA - zabezpieczenie pomieszczeń i osłonięcie mebli podczas prac remontowych	m2	25
2	Element	Wymiana stolarki okiennej		
2.1	KNR 1901/1019/5 analogia	Demontaż ościeżnic drewnianych okiennych i drzwiowych, 3,0-5,0 m ²		
		Wyliczenie ilości robót:		
		1,87*3,98		7,442600
		RAZEM:		7,442600
			m2	7,44
2.2	KNR 1901/1020/2	Demontaż boazerii drewnianej, płytowej lub z listew, 1,0-1,5 m ² - ANALOGIA - demontaż parapetów drewnianych		
		Wyliczenie ilości robót:		
		3,98*0,45		1,791000
		RAZEM:		1,791000
			m2	1,79
2.3	KNR 202/1006/1 (1)	Okna drewniane, malowane 1-krotnie i szklone fabrycznie, wzmocnione 2-szybowe - analogia - okno wzmocnione przy wiernym odtworzeniu stolarki istniejącej	m2	7,44
2.4	TZKNBK 23/205/7	Wykonanie i montaż obróbek blacharskich z blachy miedzianej gr. 0.6 mm podokienniki o szer. 25-50 cm	m2	1,79
2.5	Kalkulacja indywidualna	Osadzenie elementów w murze z cegły, podokienniki drewniane	kpl	1
3	Element	Roboty wykończeniowe		
3.1	KNR 1901/715/5 (2)	Uzupełnienie tynków zwykłych kat.III w różnych miejscach na murach (ścianach), w miejscach styków listew, opasek, ościeży		
		Wyliczenie ilości robót:		
		3,98+9,8		13,780000
		RAZEM:		13,780000
			m	13,8
3.2	KNR 1901/1303/6	Malowanie wysokojakościowe farbami klejowymi powierzchni wewnętrznych, w 1 kolorze pełnym, ścian gładkich - malowanie ościeży	m2	6